

6 VELIKI INTERVJU
JANEZ LAPAJNE,
FILMSKI REŽISER

5 TEMA MESECA
EKOLOŠKO PRIDELANA HRANA –
KAKO LOČITI ZRNO OD PLEV?

8 PORTRET
MATIJA SVOLTJŠAK, UPOKOJENI
DIREKTOR TOVARNE UNIVERZALE

GLASILO
OBČINE
DOMŽALE

SLAMNIK

26. JULIJ 2013 | LETNIK LIII | ŠTEVILKA 7 | IZDAJA KULTURNI DOM FRANCA BERNIKA DOMŽALE | CENA 1,09 EUR | slamnik@kd-domzale.si

Foto: Andraž Gregorič

Prva sezona letnega kina v Češminovem parku

To poletje smo v Češminovem parku v Domžalah prvič po dolgih letih dobili letni kino. 'Kino v parku' predstavlja veliko popestritev julijskih koncev tedna, organizatorji pa so nam zatrdili, da bo postal tradicionalna domžalska poletna prireditev.

Letos so se po redni filmski sezoni v dvorani odločili filme prvič preseliti še na prosto, kar sta jim omogočila predvsem novi digitalni projektor in posrečena izbira prizorišča v Češminovem parku, ki je po besedah organizatorjev idealen za tovrstne projekte, saj je blizu centra mesta, hkrati pa ponuja sproščeno okolje, v katerem lahko v poletnih večerih mirno uživamo v najljubših filmih. Obiskovalci so lahko tako vsako popoldne opazovali transformacijo parka v filmsko

prizorišče, najprej z vratolomnim postavljanjem ogromnega napihljivega platna, testiranjem zvoka in slike, postavljanjem stolov in seveda priročnega filmskega bara, kar je ustvarilo prijetno sproščeno atmosfero.

Nekaj po deveti večerni uri, ko se je ravno prav stemnilo, pa so na vrsto seveda prišli filmi, od uspešnic preteklega leta do najnovejših priljubljenih naslovov, ki so se v Češminovem parku 'odvrteli' takoj po svetovni in slovenski premieri. Program je

sestavljalo devet filmov, od tega dve domači uspešnici (Srečen za umret ter Vaje v objemu), nekaj klasik z zaključka sezone ter nekaj povsem svežih premier, ki so si jih obiskovalci z navdušenjem ogledovali s postavljenih sedežev ter vseh koncev parka, pa naj bo to s pogrnjene odeje, ležalnika, ob pivu in kokicah iz filmskega bara ali preprosto mimogrede.

V Mestnem kinu Domžale so nam povedali, da so z izvedbo prvega letnega kina zadovoljni, prav tako z obiskom. Za nji-

mi je tehnično in logistično zelo zahteven projekt, posebej zaradi številnih nepredvidljivih zapletov, ki so jih morali zaobiti pred prvo izvedbo, kar pa je že skoraj samoumevno, zatrdili pa so, da bo s pridobljenimi izkušnjami letni kino naslednje leto že skoraj rutina. Ekipi Mestnega kina Domžale lahko torej čestitamo za uspešno izvedbo prvega Kina v parku in veselo pričakujemo njegovo nadaljevanje čez eno leto.

Butalci v Poletnem gledališču Studenec

Domača gledališka predstava, ki bo zaznamovala letošnje kulturno poletje

13. poletni kulturni festival v organizaciji Kulturnega društva Miran Jarc Škocjan je letos kot domačo predstavo prinesel krstno izvedbo burke s petjem Butalci, ki jo je po motivih Frana Milčinskega in Ervina Fritza napisal in današnjemu svetu približal Alojz Stražar. Butale s svojimi Butalci, kulturniki in gasilci so namreč ponudile ne le prikaz življenja najlepše občine na svetu, temveč je avtor v njih našel dovolj priložnosti za prikaz slabosti in stranpoti sedanjega časa. Alojz Stražar je tako s pomočjo igralcev, pevcev, glasbenikov in plesalcev ne le ustvaril prijetno predstavo, temveč dal vsem obiskovalcem priložnost za razmišljanje, uživanje in smeh ob posameznih prizorih. Ta je bil včasih res malce grenak, zanesljivo pa je dal vsem priložnost, da se be ali druge najdejo v eni od vlog. Čudovita scena z butalskim trgov in županovo hruško, nova, s cvetjem ozaljšana brizgalna, Butalska godba in mažoretke, Butalci, kulturniki in gasilci – na kratko uvodna scena – je obljubljala veliko in to tudi dala.

Butalci – burka s petjem je predstava, ki bo zanesljivo na Studenec privabila številne obiskovalce. Dobra igra, prijetna glasba, ples in ubrano petje – tako posameznikov kot zbora, čudovita scena ter očarljivi kostumi navdušujejo, gledalce nasmejejo, predvsem pa ponujajo primerjavo med Butalci v času Milčinskega in sedanjim časom, ko se človeku zdi, da je o njem Milčinski slutil, avtor in režiser Alojz Stražar pa napisal.

> 16

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v **petek, 30. avgusta 2013**. Rok za oddajo prispevkov je v **petek, 16. avgusta 2013, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa ter komentar k fotografiji. Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Bernika Domžale, izven uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali pa na naš e-naslov.

V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale »Slamnik« nenaročeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

> 2

AKTUALNO

17. Etno rock festival

V KUD Kontrabant se že pripravljajo na sedemnajsto izvedbo etno rock festivala, ki bo tudi letos konec avgusta.

Po besedah vodje festivala Bela Szomi Kralja je Etno rock festival v Domžalah zibelka mladih glasbenikov, ki se ukvarjajo z etno-akustično glasbo in njeno predelavo v sodobne zvoke. Po šestnajstih letih Etno rock festivala v Domžalah bo imel festival že tretjič zapored dva festivalska dneva, sledil pa bo še 3. Jari etno rock festival. Tudi letos bo ta festivalski dan v celoti posvečen otrokom in mladini.

> 2

GLAS MLADIH

Študentski boni na dopustu

Na podlagi Zakona za uravnoteženje javnih financ v Sistemu subvencionirane študentske prehrane je že lansko leto začelo veljati, da upravičenci nimajo pravice do subvencioniranega obroka med 15. julijem in 15. avgustom. To pa je priložnost, da se študenti preizkusijo v kuhanju in svojo ustvarjalnost v kuhinji delijo z vsemi nami ter si prislužijo koristno nagrado. S 15. julijem se je namreč začela nagradna igra na spletni strani www.jemzdravo.si, kjer si bodo študenti z najbolj inovativnimi recepti lahko prislužili uporabne male kuhinjske aparate.

> 9

KULTURA

Danica Šraj, LD Senožeti

Likovno društvo Senožeti je v dvanajstih letih delovanja dodobra pretreslo domžalski ustvarjalni svet. S svojimi projekti, načrtnim in izobraževalnim modelom likovnega ustvarjanja, predvsem pa iskanjem znanja širše dajejo dober zgled vsem tistim, ki jih umetnost zanima na amaterski ravni.

Likovno društvo Senožeti v letošnjem letu pripravlja poseben projekt Poleti na paleti, v okviru katerega želijo prebivalce Domžal spoznati s svojim delom, ki nam ga bodo aktivno predstavljali v naslednjih tednih.

> 14

ŠPORT

Primož Habat, EZ3X

»Smo skupina mladih športnikov, ki se zavzema za izboljšanje pogojev na področju ekstremnih športov na lokalni ter regionalni ravni. Najbolj smo aktivni na domžalskem poligonu za adrenalinske športe, sodelujemo pa tudi pri podobnih projektih z mladinskimi organizacijami v Sloveniji. Med našimi člani so tudi državni prvaki in mednarodni tekmovalci, ki so že dosegali odlične rezultate na tovrstnih adrenalinskih tekmovanjih,« pravijo v Športnem društvu EZ3X, ki je edino tovrstno društvo v našem mestu.

> 20

OKOLJE

Genski inženiring

Daljnosežne posledice rabe novih biotehnologij bi morale biti v središču družbene pozornosti in naravnost srhljiv je razmeroma obrobni pomen, ki ga za zdaj še zasedajo med družbenimi problemi. Sposobnost manipuliranja z zasnovo življenja nam ostro postavlja številna vprašanja o našem bivanju. Genski inženiring je verjetno najbolj tvegana tehnologija sodobnega sveta, prav zato moramo pri njeni uporabi delovati po še posebej strogih načelih postopnosti in previdnosti, razmišlja v svoji kolumni Anton Komat.

> 23

AKTUALNO

Drage bralke,
dragi bralci,

če smo spomladi še malo dvomili o lepem, sončnem poletju, nas je julij prepričal, da tudi letos ne bomo prikrajšani za čare poletnih dni. Zlasti prijetni so lahko večeri, ki jih preživimo v družbi dobrih prijateljev, sorodnikov, ob obisku koncerta, ogledu gledališke predstave ali dobrega filma. Kulturno obarvani večeri so lepši del poletja, ki ga ne smemo zamuditi, in tudi letos je v Domžalah na voljo pestra ponudba dogodkov, tako da lahko vsak izbere tisto, kar mu je najbližje. Letos prvič smo večer lahko preživeli v Češminovem parku, v tako imenovanem 'Kinu v parku', ter si ogledali odlične tuje in domače filme. Prijetno vzdušje, dobri filmi, rahla večerna sapica v gledalcu vzbudijo željo, da bi se vrnil. Zato si lahko le želimo, da bi Kino v parku postal tradicionalna domžalska poletna prireditev. Organizatorji zatrjujejo, da bo.

Tradicionalna pa sta vsekakor že trinajsti kulturni poletni festival Studenec ter vsakoletna domača gledališka predstava, v letošnjem letu so to Butalci, ki vsako leto privabi veliko število domačih gledalcev, tako kot tudi gledalcev iz drugih krajev Slovenije. Predstava, ki jo je po motivih Frana Milčinskega ter Ervina Fritza napisal in današnjemu svetu približal Alojz Stražar, po besedah režiserja želi nastaviti ogledalo današnjemu času ter ljudi spodbuditi, da bi se vsaj skozi satiro in gledališče zavedali resnosti današnjega časa, ki se vse bolj ponavlja in spominja na Butale. V kulturnem intervjuju nas gospa Danica Šraj, predsednica likovnega društva Senožeti, povabi v Galerijo Domžale, v kateri bodo čez poletje predstavili projekt Poleti na paleti, ki je sestavljen iz štirih razstav, katerih značilnost je, da gre za predstavitev kvalitetnih amaterskih del. Zanimivo pa bo tudi dogajanje, ki bo potekalo pred galerijo.

Zadnji petek v avgustu bo v Domžale privabil množico predvsem mladih ljubiteljev elektronskih house ritmov, ki bodo do zgodnjih jutranjih ur pozibavali boke ob in v domžalskem bazenu na že enajstem Kopalkanju, nato pa jih bodo, pohvalno, domov varno in brezplačno odpeljali kombiji ŠKD-ja. Ljubitelji bolj etno rock glasbe pa bodo isti večer lahko doživeli že sedemnajsti Etno rock festival, ki je po besedah vodje festivala Béla Szomija Kralja priložnost za nastop mlajših glasbenikov, ki lahko izmenjajo izkušnje z že uveljavljenimi glasbeniki, ki so mnogim nastopajočim tudi idoli. Nekaj dni za njim pa bo sledil še Jari etno rock festival, namenjen predvsem mladim, tako po letih kot po srcu.

Želim vam čim več prijetnih in navdihujočih poletnih kulturnih doživetij.

Špela Keber,
odgovorna urednica

Kino v parku prvič v Domžalah

Po redni filmski sezoni v dvorani se je Mestni kino Domžale preselil še na prosto, kar je omogočil predvsem novi digitalni projektor in pa posrečena izbira prizorišča v Češminovem parku.

Pred desetletji smo v okolici Domžal že poznali potujoči kinematograf, ki je bil namenjen predvsem prikazovanju filmov v bolj oddaljenih krajih bližnje in bolj oddaljene okolice. V vmesnem času se je s filmom v našem mestu dogajalo bolj malo, kinodvorana v SPB-ju je že vrsto let zaprta, pozornost pa je usmerjena predvsem v oddaljene multiplexe, kjer je bolj kot izbira filmov pomemben nabor kokic in napitkov. Na srečo so v domžalskem kulturnem domu pred nekaj leti obudili lokalni kino, in sicer v stari kino dvorani, pod imenom Mestni kino Domžale, pri čemer je poudarek predvsem na dobrih in kvalitetnih filmih, ki jih spremljajo številne dodatne dejavnosti,

pogovori s filmskimi ustvarjalci, delavnice za otroke ...

Poleg tega so se sedaj po redni filmski sezoni v dvorani odločili filme preseliti še na prosto, kar jim je omogočil predvsem novi digitalni projektor in posrečena izbira prizorišča v Češminovem parku, ki je po besedah organizatorjev idealen za tovrstne projekte, saj je blizu centra mesta, hkrati pa ponuja sproščeno okolje, v katerem lahko v poletnih večerih mirno uživamo v najljubših filmih. Obiskovalci so tako lahko vsako popoldne opazovali transformacijo parka v filmsko prizorišče, najprej z vratolomnim postavljanjem ogromnega napihljivega platna, testiranjem zvoka in slike, postavljanjem

stolov in seveda priročnega filmskega bara, kar je ustvarilo prijetno sproščeno atmosfero. Popoldansko dogajanje bodo naslednje poletje dopolnili tudi z dejavnostmi za najmlajše, ki jih je v parku vedno cela gruča. Načrtovane so otroške delavnice na temo animiranega filma in mini kino z risankami in mladinskimi filmi za tiste, ki so ob začetku večernega filma že doma v postelji.

Nekaj po deveti večerni uri, ko se je ravno prav stemnilo, pa so na vrsto seveda prišli filmi, od uspešnic preteklega leta do najnovejših priljubljenih naslovov, ki so se v Češminovem parku 'odvrteli' takoj po svetovni in slovenski premieri. Program je sestavljalo devet filmov, od tega dve do-

mači uspešnici (Srečen za umret ter Vaje v objemu), nekaj klasik iz zaključka sezone ter nekaj povsem svežih premier, ki so si jih obiskovalci z navdušenjem ogledovali s postavljenih sedežev ter vseh koncev parka, pa naj bo to s pogrnjene odeje, ležalnika, ob pivu in kokicah iz filmskega bara ali pa preprosto mimogrede.

Ker je letni kino zunanja prireditev, je v prvi vrsti vezan na vreme, ki je letos ponagajalo le nekajkrat. Zaradi slabe vremenske napovedi je odpadel en film, sicer pa smo dežne kapljice za kratek čas doživeli le dvakrat. Ampak vse to je letni kino pod milim nebom, z letali, ki se zvečer ravno nad Domžalami odpravljajo na Brnik in so sedaj že zaščitni znak Kina v parku, mimoidočimi motorji in vsemi drugimi malenkostmi, ki pa ne motijo prav zares, ampak dogodek naredijo le še bolj zanimiv in poseben.

V Mestnem kinu Domžale so nam povedali, da so z izvedbo prvega letnega kina zadovoljni, prav tako z obiskom. Za njimi je tehnično in logistično zelo zahteven projekt, še posebej zaradi številnih nepredvidljivih zapletov, ki so jih morali zaobiti pred prvo izvedbo, kar pa je že skoraj samoumevno, zatrdili pa so, da bo s pridobljenimi izkušnjami letni kino naslednje leto že skoraj rutina. Pri načrtovanju projekcij so se trudili zagotoviti najvišji nivo filmske reprodukcije, tako slike kot zvoka, kar je po njihovem mnenju tudi uspelo, saj smo filme gledali v odlični 4K-resoluciji, z zvokom, ki mu je manjkala le še 'surround' komponenta, ki je v dvorani samoumevna, na odprtem pa jo je malce težje izvesti. Prav o tem razmišljajo za naslednje leto, pa tudi o večjem številu projekcij in še marsičem, kar bo izboljšalo filmsko izkušnjo v Češminovem parku.

Ekipi Mestnega kina Domžale lahko torej čestitamo za uspešno izvedbo prvega Kina v parku in veselo pričakujemo njegovo nadaljevanje čez eno leto. Omeniti pa velja še to, da se letni kino ne konča v Češminovem parku, saj se Mestni kino Domžale v avgustu seli tudi na festival Kamfest, kjer bodo nekaj projekcij pripravili v prav tako idiličnem okolju grada Zaprice.

MJ

FOTO: ANDRAŽ GREGORIČ

Konec avgusta že 17. Etno rock festival

V KUD Kontrabant se že pripravljajo na sedemnajsto izvedbo etno rock festivala, ki bo tudi letos konec avgusta. Prav tako aktivni so organizatorji tretjega festivala za mlade, ki so ga poimenovali Jari ERF.

DOMŽALE Na 17. Etno rock festivalu, ki bo v petek, 30. avgusta 2013, od 17. do 24. ure, v Domžalah, se bodo predstavile zasedbe: Terrafolk, ElaBanda, Kom3dija (iz Hrvaške), Amabundo Nagumbe, stalnica festivala glasbena skupina Kontrabant,

ki je mlajšim izvajalcem vzor in navdih s svojim dolgoletnim obstojem, in prvič kot kantavtor Tomaž Juvančič.

»Etno rock festival v Domžalah je zibelka mladih glasbenikov, ki se ukvarjajo z etno-akustično glasbo in njeno predelavo

v sodobne zvoke,« pravi vodja festivala Béla Szomi Kralj. Po besedah Szomija Kralja je cilj festivala ohranjati slovensko ljudsko glasbo, negovanje slovenskega jezika, ustvarjanje poezije, poustvarjanje slovenske ljudske glasbe in želja z njo okužiti mlajše sposobne glasbenike in njihove glasbene skupine, da ta glasba prehaja iz roda v rod, poleg tega pa tudi ustvarjanje avtorskih del slovenskih glasbenikov.

Na festivalu bodo nove pesmi predstavili Tomaž Juvančič, Kontrabant (madžarsko-slovenski album Sladki bes), ElaBanda in Amabundo Nagumbe. Kot vsako leto se bo tudi v letu 2013 festival začel okoli 17. ure in se bo zaključil točno ob polnoči.

Po šestnajstih letih Etno rock festivala v Domžalah bo imel festival že tretjič zapored dva festivalska dneva, poleg 17. ERF še 3. Jari etno rock festival. Seme Jarega etno rocka je vzkliklo v prirčni dogodek, na katerem mladi igrajo mladim, tako po letih kot srcu. Tudi letos bo festivalski dan v celoti posvečen otrokom in mladini.

Organizatorji so vsa ta leta poleg že uveljavljenih glasbenih ustvarjalcev skoraj

vsako leto pred občinstvo pripeljali kakšno novo in obetajočo skupino, ki je kaj kmalu postala vseslovensko prepoznavna, včasih pa celo še širše. Z željo spodbujanja otroške in mladinske glasbene ustvarjalnosti v predvsem neklasičnih žanrih, torej tistih, ki jih ne poučujejo po glasbenih šolah, so tudi letos povabili zelo dobre, a medij-sko še neuveljavljene glasbenike tako iz lokalnega okolja kot tudi iz naše širše domovine, ki se bodo predstavili s svojimi glasbenimi in drugimi talenti.

»Festival, ki smo ga poimenovali Jari (mladi) Etno rock, je popolnoma nekomercialne narave in dobra spodbuda mladim glasbenikom pri glasbenem ustvarjanju,« poudarjajo organizatorji. »S tem bodo bogatili in razvijali našo kulturo, soustvarjali glasbo in ohranjali našo glasbeno zapuščino za prihodnje rodove.«

Tretji Jari etno rock festival, ki bo tri dni za 17. ERF-jem, bo potekal v Češminovem parku v Domžalah, pripravili pa ga bodo na prvi šolski dan, to je v ponedeljek, 2. septembra 2013, med 17. in 21. uro. Etno rock festival podpira Občina Domžale.

PRIMOŽ HIENG

Terrafolk, osrednji gostje letošnjega 17. Etno rock festivala (Foto: arhiv skupine Terrafolk)

Rak na duši

Knjiga, ki je izšla sredi junija in je postala v trenutku iskana uspešnica, je doživela premierno predstavitev v Knjižnici Domžale 3. julija, na njej pa sta poleg avtorice sodelovali tudi prevajalka Stajka Skrbinšek in dr. Tatjana Zorko, pogovor pa je povezovala Manca Košir.

Na predstavitvi knjige so sodelovale: zdravnica in psihoterapevka dr. Tatjana Zorko, moderatorka dr. Manca Košir, avtorica knjige dr. Nela Sršen in prevajalka Stajka Skrbinšek.

KNJIŽNICA DOMŽALE »Kar pišem, nikakor ni nauk, še manj vodič skozi življenjsko modrost. To je preprosto moja življenjska zgodba. Zgodba, ki je na poti srečala tisoče drugih zgodb, vsako s svojimi duševnimi in telesnimi bolečinami.« Tako pravi v Predgovoru h knjigi Rak na duši dr. Nela Sršen, ugledna hrvaška zdravnica, kirurginja in članica tima za transplantacijo jeter v Univerzitetni bolnišnici v Padovi.

Dvorana v knjižnici je pokala po šivih, kljub vročemu poletnemu dnevu se namreč na predstavitvi zbralo več kot dvesto vedoželjnih poslušalcev in bralcev. To ne preseneča, saj je knjiga napisana iz srca in seže v srce. Ko smo se spraševali, kako da se to dogaja prav v Domžalah, smo odgovor našli v dejstvu, da prevajalka in tudi avtoričina prijateljica Stajka Skrbinšek živi v Domžalah.

Dr. Nela Sršen je izjemno simpatična in prijetna osebnost, polna neizmerne energije. Na dan predstavitve knjige je zjutraj še delala na kliniki v Padovi, se opoldne oglasila pri pacientih v Zagrebu, proti večeru pa je že bila med nami. Vprašanji in izhodišč za pogovor sploh ni potrebovala, saj se iz nje kar usipajo misli, bogastvo izkušenj in pričevanj, znanj in vedenj, ki jih je zbrala v svojem pestrem in nič kaj prizanesljivem življenju, po dvajsetih letih zorenja pa vse to strnila tudi v knjigo, ki jo poklanja bralcem, predvsem pa bolnikom. Knjiga se začne s pretresljivo zgodbo male begunke iz Bosne, Snežane, ki so ji vrsta srečnih naključij in materina neizmerna volja in želja, da bi hči preživela, zares ohranile življenje. Sredi vojne vihere in v popolni revščini. Bila je med najmlajšimi osebami, ki so ji transplantiirali jetra, Nela pa je poleg kirurškega znanja družini od-

stopila tudi svoje stanovanje, predvsem pa vsem podarila ljubezen, skrb in tolažbo. Tako kot še več stotinam drugih bolnikov, predvsem v času vojne vihere na tleh bivše Jugoslavije, pa tudi vse poznejše obdobje. Zato je bila kot mednarodno znana humanitarna delavka tudi odlikovana s strani hrvaške države. Med njene najbolj znane paciente sodita tudi slikar Dalibor Jelavič in pevec Arsen Dedić. Manca je o njej na predstavitvi rekla: »Je velik človek, ki zdravi, in napisala je knjigo, ki je zdravilna za vsakogar med nami.«

Dr. Nela Sršen je svojo knjigo predstavila kot zbirko zgodb številnih pacientov, ki so se srečale z njeno zgodbo bolnice. Prepričana je, da ljudi, ki prihajajo k njej na zdravljenje, še posebej razume, saj je tudi sama prehodila podobno pot. Bila bolnica v tujini, osamljena in prestrašena, s skrbmi, kako plačati operacijo, na robu smrti in z doživetjem neverjetnih in nerazumljivih stanj. Poistovetenje s tujimi bolečinami jo je pripeljalo do osvoboditve lastne bolečine, ki ji je razžirala dušo in telo, tako kot se dogaja vsakemu bolniku.

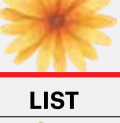
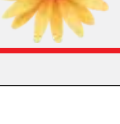
Dr. Nela Sršen sicer deluje v sistemu tako imenovanega konvencionalnega, klasičnega zdravljenja zahodne medicine, a je že kmalu spoznala, da znotraj tega ne bo našla vseh odgovorov, še posebej za onkološke bolezni. Veliko je potovala, po Nepal, Indijo, Južni Ameriki, in spoznala tudi drugačne načine zdravljenja in pristopa do bolnikov. Bolezen je začela povezovati z značajskimi potezami bolnikov, z njihovo preteklostjo, težavami, ki jih tarejo. Večina bolnikov bi ob soočenju z diagnozo najraje vse upe in rešitve položila v roke zdravnika. A žal tu ni vseh odgovorov. Dr. Nela je trdno prepričana, da je edino zdravilo v rokah pacienta sa-

mega, ki mora v sebi poiskati odgovore, spoznati sebe, se znati poslušati in razviti notranjo moč samoozdravitve. Zdravnik je le pomočnik na tej poti, zaupnik, ki ponudi in bolnika seznani z vsemi možnostmi. Pri tem je prepričana, da newtonovsko naravnana znanost ne zadostuje. Bolezen ni le motnja nekega dela telesa, pač pa je povezana s preostalimi deli telesa, predvsem z našim umom in možgani. Um, misli in razmišljanja lahko izzovejo tudi organske poškodbe. Prepričana je, da je naš um pravi in resnični vladar našega zdravja. Prav zato je neverjetno, kako lahko z avtosugestijo pozdravimo večino bolezni. Tako kot v umu svojo bolezen povzročimo, jo z njegovo spremembo razmišljanja tudi ozdravimo. Bistvo je v tem, da bolniki dojemajo in razumejo vzrok svoje bolezni. Vse to je preizkušala na sebi, spoznala lastna destruktivna čustva in hkrati odkrivala, kako ustvarjati konstruktivna čustva. Žal je za nekatere ljudi bolezen sredstvo komunikacije z bližnjimi in družbo, v takšnih primerih je ne glede na to, kako so zdravljeni, katera zdravila dobivajo in katere kirurške metode so uporabljene, ozdravitev nemogoča. V knjigi lahko beremo: » Vsaka bolezen predstavlja mentalni in duhovni vidik, s katerim je povezana. Duša vsebuje vse, telo, um, simptome, strah, ljubezen, rane, pričakovanja, sanje, fantazijo. Bolezen nastane, ko našeta vsebina duše ni v harmoniji. Ozdravitev pomeni duši vrniti to harmonijo.« Pri tem ima izjemno velik vpliv stres in način, kako se posameznik odzove nanj. Dr. Sršenova je v knjigi veliko pisala tudi o genskem in dednem nagnjenju k bolezni, kar je še posebej aktualno v zadnjem času v primeru odstranitve dojke znane igralki Angelini Jolie. Natančnega odgovora glede takšne povezave ni, so pa številne povezave. Pri tem se je veliko ukvarjala s področjem epigenetike, to je veje genetike, ki preučuje, kako okolje vpliva na celice, ne da bi se pri tem spremenil zapis DNK-ja. Preprosto povedano, je njen zaključek nedvoumen: mi nadzorujemo gene, ne geni nas.

V vsaki bolezni po njenem mnenju lahko najdemo sprožilo, zavedno ali nezavedno. Vsakdo ima organ, ki je genetsko predviden za obolenje, travma pa je tista, ki ga sproži. Zato moramo pri določanju lastnih meja vedno spoštovati lastne potrebe. Za ohranitev zdravja ali njegovo ponovno vzpostavitev zato s svojim zgledom, delom in izkušnjami lahko svetuje poglobitev vase. Saj smo že veliko slišali o tem, a tokrat smo nasvete in priporočila slišali od zdravnice, ki sicer obvlada vse, kar ponuja konvencionalna medicina, a za ozdravitev je po njenem neizbežno, da imamo radi sebe in druge. Da smo zadovoljni in izpolnjeni pri svojem delu, da poslušamo svoje potrebe in poskrbimo zase, da se osvobodimo negativnih čustev, strahov, zavisti, jeze, žalosti. Da živimo v poštenih, zabavnih in zdravih odnosih. In še veliko drugega, o čemer lahko več preberemo v knjigi, ki je dragocen pripomoček na poti spoznavanja sebe in bolezni.

Knjigo Rak na duši je treba prebrati, počasi in natančno. Namenjena je zdravim in bolnim. Napisala jo je zdravnica, ki ima bogate in izjemne izkušnje, ki jih je pridobila z lastnim življenjem in ob lastni bolezni, nadgradila in preizkusila pa jih je pri delu z bolniki. Ko se oglašijo in začnejo opozarjati simptomi različnih bolezni in neprijetnosti, jih ne preženimo s tabletami, to je le začasna rešitev in potiskanje problema v stran, kajti simptomi se bodo slej ko prej vrnili, morda v drugačni obliki. Simptomi, bolečine in bolezenski znaki so opozorila, da začneš delati na sebi in spoznavanju razlogov zanje. Ustavi se, razmisli, dojemi in sprejmi, svetuje dr. Sršenova. Knjigo Rak na duši nam je dr. Nela Sršen vsem napisala v veliko pomoč in upanje.

CVETA ZALOKAR • ORAŽEM
FOTO: MIRO PIVAR

2013	JULIJ / MALI SRPAN AVGUST / VELIK SRPAN		
26 PE			
27 SO	OVEN	OGENJ • TOPLO glava, možgani, oči beljakovine	PLOD
28 NE	BIK	ZEMlja • HLADNO vrat, tilnik, ušesa, zobje sol, korenina, gomolji	KORENINA
29 PO	DVOJČKA	ZRAK • SVEŽE SVETLO dihala, ramena, roke, dlani maščoba, olje	CVET
30 TO	RAK	VODA • MOKRO pljuča, prsi, želodec, jetra ogljikovi hidrati	LIST
31 SR	LEV	OGENJ • TOPLO srce, krvni obtok, arterije, hrbet beljakovine	PLOD
01 ČE	DEVICA	ZEMlja • HLADNO prebavila, vranica, trebušna slinavka sol, korenina, gomolji	KORENINA
02 PE S. dan dojenja	TEHTNICA	ZRAK • SVEŽE SVETLO kolki, ledvice, mehur maščoba, olje	CVET
03 SO	ŠKORPIJON	VODA • MOKRO spolni organi, sečevod ogljikovi hidrati	LIST
04 NE	STRELEC	OGENJ • TOPLO stegna, vene beljakovine	PLOD
05 PO	KOZOROG	ZEMlja • HLADNO sklepi, kolena, kosti, koža sol, korenina, gomolji	KORENINA
06 TO	VODNAR	ZRAK • SVEŽE SVETLO goleni, vene maščoba, olje	CVET
07 SR	RIBI	VODA • MOKRO stopala, nart, prsti na nogah ogljikovi hidrati	LIST
08 ČE	OVEN	OGENJ • TOPLO glava, možgani, oči beljakovine	PLOD
09 PE	BIK	ZEMlja • HLADNO vrat, tilnik, ušesa, zobje sol, korenina, gomolji	KORENINA
10 SO	DVOJČKA	ZRAK • SVEŽE SVETLO dihala, ramena, roke, dlani maščoba, olje	CVET
11 NE			
12 PO			
13 TO			
14 SR			
15 ČE Veliki šmaren			
16 PE			
17 SO D. druž. prekmur. Slov. z mat. narodom			
18 NE			
19 PO			
20 TO			
21 SR			
22 ČE			
23 PE			
24 SO			
25 NE			
26 PO			
27 TO			
28 SR			
29 ČE			
30 PE Izzid Slamnika			

Združenje borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja občine Domžale
in Krajevna organizacija ZB za vrednote NOB Radomlje
vabita vse občane na

SPOMINSKO SLOVESNOST OB 72. OBLETNICI ODHODA PRVIH BORCEV V PARTIZANE,

ki bo v soboto, 27. julija 2013, ob 20. uri
v Preserjah pri spomeniku v Križkarjevih smrekicah.

Slavnostni govornik bo
g. Toni Dragar, župan občine Domžale.

V kulturnem programu sodelujejo:
Moški pevski zbor Radomlje,
recitatorki Janka Jerman in Zlatka Levstek,
pevka Silva Kosec.

Vabljeni in dobrodošli!

IZ URADA ŽUPANA

Poletje v mestu

Poletje je že v polnem teku, prijetno, s pravimi temperaturami in prijetnim vzdušjem. Poleti se nam zdi, da se vse odvija malo drugače, težave lažje rešujemo, vsi se počutimo bolj sproščeno in umirjeno. Prisoten je drugačen ritem, kar pa ne pomeni, da naredimo manj, le lažje nam gre od rok. Če se te dni ozremo po naši občini, lahko opazimo, da se veliko dogaja. Na eni strani imamo številna gradbišča, ki lahko kdaj povzročijo slabo voljo, vendar pri tem ne smemo pozabiti, da je poletje pravi čas za večja investicijska dela – vremenski pogoji so ugodnejši, na cestah je manj prometa in tudi pouk je zaključen, tako da z deli ne oviramo varnih šolskih poti naših otrok.

Dela so manj prijetna za ljudi, ki živijo neposredno ob gradbiščih, vendar so do sedaj vsi pokazali veliko mero razumevanja in strpnosti, za kar se jim v imenu Občine Domžale iskreno zahvaljujem.

Če vas motijo gradbišča in hrup, imate vselej dovolj možnosti za sprostitev v naših zelenih oazah. Lahko se ohladite na domžalskem bazenu, pod krošnjami dreves v parkih, na Šumberku z otroki raziskujete lisičkino pot ali se podate na novo poučno pot Blata Mlake pri Radomljah, kjer boste s pomočjo žabice odkrivali lepote pestre narave. Bolj športni posamezniki lahko prekolesarite, pretečete ali prehodite celotno rekreacijsko pot ob Kamniški Bistrici. Telovadba na fitnes napravah na prostem ali na novih telovadnih drogih vam bodo še dodatno popestrili športne užitke.

Za prijetno ohlajitev juljskih večerov je poskrbel Kino v parku. To je letošnja novost Kulturnega doma Franca Bernika, s katerim so znova dokazali, da znajo popestriti dogajanje v občini. Sam si poletnih filmov žal nisem uspel ogledati, verjamem pa mnogim občanom in občanom, ki so pohvalili Kino in izbor filmov in dodali, da bo poletni kino v Češminovem parku postal stalnica. Pohvalo si zasluži tudi Kulturno društvo Miran Jarc Škocjan s kulturnim poletnim festivalom, ki z izvrstno igralsko zasedbo ter odlično predstavo nikoli ne razočara. Prepričajte se in si oglejte domačo gledališko predstavo Butalci.

Uživajte v poletju in se prepustite poletnemu vzdušju. Vse stiske in skrbi pa dajte na stran ...

Toni Dragar,
župan občine Domžale

Občinske poletne investicije

Obnova dela Rojske ceste v Domžalah

Na Rojski cesti v Domžalah so se pričela gradbena dela, in sicer od križišča z Vegovo do križišča z Ljubljansko cesto (tretja etapa). Dela obsegajo: rekonstrukcijo ceste, obnovo vodovoda ter izgradnjo nizkonapetostnega omrežja. Dela bodo zaključena predvidoma v septembru 2013.

Gradnja kanalizacije v Nožicah

Izvajalec je v Nožicah zaključil gradnjo manjkajoče fekalne kanalizacije v južnem delu naselja. Na novozgrajeni fekalni kanali se povezujejo na primarni kolektor, ki teče ob Kamniški Bistrici. Skupaj z gradnjo kanalizacije je potekala tudi rekonstrukcija javnega vodovodnega omrežja. Po končani gradnji javne kanalizacije je bil zamenjan tudi nosilni stroj obstoječih kolovoznih poti, v okviru investicije pa je Občina Domžale razširila in preplastila del Gostičeve ceste, ki poteka skozi naselje. Vrednost celotne investicije znaša 150.000 EUR.

Rekonstrukcija ceste v Študi

Rekonstrukcija ceste v Študi je zaključena. V lanskem letu je bil obnovljen vodovod, v letošnjem letu pa je bila izvedena rekonstrukcija ceste ter dograjen pločnik.

Most Škrjančevo

Izgradnja mostu čez Kamniško Bistrico na Škrjančevem je v zaključni fazi. Potrebna je še namestitev ograje ter ureditev okolice.

Prenova kotlovnice v Osnovni šoli Preserje pri Radomljah

Dela so se že pričela in obsegajo zamenjavo strojne opreme v kotlovnici, zamenjavo energenta (prehod na zemeljski plin) ter gradbeno ureditev kotlovnice.

Energetska sanacija telovadnice v Osnovni šoli Domžale

Pričela so se tudi dela v telovadnici Osnovne šole Domžale, kjer bo na telovadnici in veznem traktu (med telovadnico in šolo) nameščena toplotna izolacija, na veznem hodniku bodo zamenjana okna, na novo pa bo izvedena tudi ravna streha na veznem hodniku in streha na telovadnici.

Obnova asfaltnih igrišč pri osnovnih šolah

Občina Domžale je začela obnovo asfaltiranih igrišč pri Osnovni šoli Domžale, Osnovni šoli Rodica in Osnovni šoli Vencija Perka. Obstoječa igrišča bodo v celoti odstranjena, na novo bo izveden spodnji stroj, odvodnavanje ter asfaltiranje ploščadi. Dela bodo dokončana predvidoma konec avgusta 2013.

Izgradnja kanalizacije v Krtini

Kanalizacija je zgrajena v dolžini 440 m, od celotne dolžine trase, ki znaša 1517 m. Zgrajeni so tudi vsi projektirani podboji pod magistralno cesto in črpališče za tlačni vod. Dela bodo zaključena predvidoma v septembru 2013.

Rekonstrukcije cest potekajo še na Kolodvorski ulici v Domžalah in Prešernovi cesti v Radomljah.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

Gradnja kanalizacije v Nožicah

Rekonstrukcija ceste v Študi

Most Škrjančevo

Dela na Kolodvorski

Dela na Prešernovi

Domžalski taborniki so tudi letos taborili v Stavči vasi

V četrtek, 18. julija, so župan Občine Domžale Toni Dragar, podžupanja Občine Domžale Andreja Pogačnik Jarc ter predstavniki Civilne zaščite Občine Domžale obiskali domžalske tabornike na taborjenju.

Tabor tudi letos poteka v Stavči vasi na Dolenjskem, v prijetnem okolju sredi gozda. MEGA TABOR, kot ga poimenujejo taborniki, je letošnja posebnost, saj spada v sklop dogodkov ob šestdesetletnici Rodu skalnih taborov Domžale, poleg tega pa sta letos tabora za obe starostni skupini združena.

Da je tabor res mega, ni treba posebej poudariti, saj se taborniki na njem naučijo mnogih veščin, uživajo v raziskovanju gozda, v vožnji s kanuji, kopanju, hkrati pa

preživljajo nepozabne večere ob tabornem ognju. Posebna dogodivščina je vsekakor noč, preživeta pod milim nebom na bivaku, ko si taborniki uredijo prenočišče in si pripravijo večerjo na odprtem ognju. Župan in podžupanja sta otroke pohvalila, saj hitro priskočijo na pomoč pri pomivanju posode, pospravljanju ali nabiranju vejevja. Pohvale vredni so tudi vodniki, ki s svojim delom otrokom pričarajo nepozabne taborniške dni.

OBČINA DOMŽALE, URAD ŽUPANA

POLETNE DEJAVNOSTI!

ZA OSNOVNOŠOLCE

**JULIJ
AVGUST
2013**

ŽELVINO

poletno bralno

POPOTOVANJE

☀ če si star med 6 in 10 let, zelo rad bereš, se nam pridruži pri želvinem poletnem bralnem potovanju!

☀ beri 20 dni vsaj pol ure na dan

☀ zberi tri žige
obisk knjižnice
poletna risbica
najljubša knjiga poletja

☀ sodeluj v nagradnem žrebanju z bogatimi nagradami

☀ Ne pozabi oddati bralnega seznama do 15. septembra

zabavamo se ob družabnih igrah

ODKLOPI SE!

vsak torek in petek od 10.00 in 12.00

Vabimo vas k sodelovanju pri bralno-spodbujevalnih projektih:

ČUDEŽNI KOVČEK
PRAVLJIČNA LUTKARIJA
PRAVLJIČNI POTEPI

KNJIŽNICA DOMŽALE

več informacij na www.knjiznica-domzale.si

	Domžale	Mengeš	Moravče	Šentvid	Trzin
ponedeljek	12.00 - 20.00	13.00 - 19.00	zaprto	zaprto	14.00 - 19.00
torek	8.00 - 16.00	zaprto	14.00 - 19.00	14.00 - 19.00	zaprto
sreda	12.00 - 20.00	8.00 - 14.00	7.00 - 12.00	14.00 - 19.00	14.00 - 19.00
četrtek	12.00 - 20.00	13.00 - 19.00	14.00 - 19.00	9.00 - 14.00	zaprto
petek	8.00 - 16.00	zaprto	zaprto	zaprto	9.00 - 13.00
sobota	8.00 - 13.00	zaprto	zaprto	zaprto	zaprto

Biblioteka julija in avgusta ne vzeli.
Knjižnica v Domžalah bo zaradi vsakodnevni vzdrževalnih del zaprta v soboto, 17. avgusta 2013.
V Moravčah bo prva sobota v juliju in zadnja sobota v avgustu odprta kot običajno.

TEMA MESECA

EKOLOŠKO PRIDELANA HRANA: KAKO LOČITI ZRNO OD PLEV?

Slovenski potrošniki, zlasti kupci sadja in zelenjave, so v zadnjih tednih polni dvomov, saj so prišle na dan številne goljufije glede živil, ki jim jih ponujajo na tržnicah in stojnicah kot lokalno pridelane. Z ogorčenjem smo poslušali in brali, kako nas različni prebrisani preprodajalci (večinoma ‚kšeftarji‘ s statusom s. p., med katerimi je tudi nekaj kmetov) zalagajo s hrano najslabše kvalitete, ki jo kupujejo na veletržnicah, nam pa jo ponujajo kot domačo, ekološko, bio ... Menda se največkrat ponjo zapeljejo do Trsta. Poleg zavednih in upravičeno užaljenih kupcev (ki zdaj razmišljajo nekako takole: saj je vseeno, kaj in kje kupim, za ekološko moram le več plačati), so najkrajšo pri tem potegnili pravi, pošteni ekološki kmetje, saj je nezaupanje seglo do njih. Čeprav so ves čas podvrženi kontroli, nadzorom in številnim obiskom inšpektorjev – ki pa so ob silni vnemi nadzorovati ekološke kmete menda povsem pozabili na špekulante. Kako značilno slovensko, kajne? Trud, dolgoletno delo kmetov, stroški in papirologija, da so si pridobili certifikat ekološkega kmeta, so bili v trenutku ogroženi in izničeni.

Cveta Zalokar - Oražem
Foto: Iztok Dimc

Na kaj moramo biti pozorni

Potrošniki si moramo vzeti čas, se seznani in poučiti, kako je označena in prepoznavna resnično ekološko pridelana ali predelana hrana. Prav temu je namenjen poseben projekt z naslovom BIO UŽITEK, ki je sofinanciran s prispevkom Evropske unije in Republike Slovenije. Nujnost ozaveščanja in promocije ekološkega kmetovanja in hrane je vse bolj prisotna, saj vse več potrošnikov želi uživati okusno, zdravo in varno pridelano hrano. Ob tem pa se velikokrat porajajo dvomi in pomisleki (po zadnji aferi še toliko bolj upravičeni) o njihovi resnični pridelavi ali predelavi, zato je treba kupce seznani in poučiti o regulativi na tem področju, ki v skladu s strogimi predpisi EU ter s tem povezanega nadzora in kontrole zagotavljajo, da je vsak izdelek z napisom ekološki ali okrajšavama bio in eko ter je opremljen z znakom EU za ekološko kmetijstvo ali z nacionalnim ali zasebnim ekološkim znakom zares vreden zaupanja. Kmetijske pridelke oziroma živila se mora v Sloveniji označevati z enotno označbo ‚ekološki‘, in to le po tem, ko je to pridelano ali predelano v skladu z evropsko ali slovensko zakonodajo. Obe namreč zelo natančno in strogo določata, kaj ekološki kmet sme in česa ne. Pri tem gre tako za rastlinsko pridelavo, nabiranje prostostojećih rastlin, živinorejo, čebelarstvo, ribogojstvo ter njihovo predelavo. Vsi pridelovalci, predelovalci in uvozniki se morajo za pridobitev eko certifikata prijaviti v sistem kontrole, ki ga izvajajo od države določene organizacije. Prav zato moramo biti potrošniki še posebej pozorni, saj se resničnost ekološkega izdelka in ekološke-

ga kmeta lahko preverja le s certifikatom, ki potrjuje skladnost pridelave, predelave, skladiščenja in transporta ter je edini uradni dokument, ki to potrjuje. Torej lahko glede proste prodaje na stojnicah zaključimo, da imajo pravi ekološki kmetje na vidnem mestu obešen CERTIFIKAT in na njem navedene izdelke, ki so jih pridelali na ekološki način.

Na Bio dnevu do koristnih informacij

Prav predstavitvi in povečevanju zaupanja do ekološkega kmetovanja so namenjene tudi akcije v okviru programa BIO UŽITEK, tako da se lahko potrošniki neposredno prepričajo in poučijo o vsem, kar jim zagotavlja resničnost podatkov in oznak. Nosilec programa BIO UŽITEK je Zveza društev ekoloških kmetov – Bio dar, prav v domžalskem primeru pa se je izkazalo, kako dobro in koristno je, če se v to aktivno vključi tudi lokalna skupnost. Občina Domžale je z veseljem pristopila k soorganizaciji in poskrbela tudi za njegovo širšo promocijo ter k sodelovanju povabila še nekatere druge sodelujoče z lokalnega okolja. Pri tem jo je vodil cilj, da meščanom čim bolj približa možnosti in ponudbo zdrave hrane, jih seznani z načeli ekološkega kmetovanja ter privabi k sodelovanju tudi mlajše. Bistveno pa je javnosti predstaviti ekološke kmetijstvo ter osnovna načela ekološko pridelane ali predelane hrane. Ločiti zrnje od plev, bi rekli po domače. Tako so obiskovalci lahko videli, kateri so certifikati ekoloških kmetov, ki so bili dosledno na vidnih mestih na vseh stojnicah s tovrstno hrano. Prav tako so lahko za informacije povprašali neposredno kmete in se seznani s strokovnim in promocijskim gradivom, ki jim je bilo na razpolago. Zgibanke so ponudile odgovore na mnoga vprašanja in dileme.

Značilnosti ekološkega kmetijstva

Ekološko kmetijstvo upošteva odnose v naravi in njene zakonitosti, varuje okolje, zdravje ljudi in živali. Tako so njegove značilnosti: široko kolobarjenje, zelo strogo omejena raba pesticidov in sintetičnih gnojil, popolna prepoved rabe gensko spremenjenih organizmov, izbira vrst rastlin in pasem živali, ki so odporne proti boleznim in prilagojene lokalnim razmeram, reja živali v sistemu proste reje, na prostem in z ekološko krmo. V brošuri, ki so jo ob tem pripravili za potrošnike, so zapisali: »Spoštujemo naravne življenjske cikle, s čimer izboljšujemo in ohranjamo zdravje rastlin in živali, rodovitnost tal in kakovost vode, visoko raven biotske raznovrstnosti, odgovorno rabo energije ter varovanje vode, tal in zraka, visoke standarde dobrega počutja živali, ki zadovoljujejo posebne vedenjske potrebe posameznih živalskih vrst.

Kako poteka kontrola ekološkega kmetijstva in izdelkov

Kmetija, ki se odloči za preusmeritev v ekološko kmetijstvo, se prijavi v sistem kontrole in podpiše pogodbo o ekološkem nadzoru z eno od treh akreditiranih neodvisnih kontrolnih organizacij. S tem se poda v obdobje preusmeritve, ki traja najmanj dve leti, v tem času so potrebna različna vsakolletna praktična in teoretična izobraževanja, kontrola pašnikov, njivskih pridelkov, posevkov in vrtnin, pri vinogradih in trajnih nasadih pa prehodno obdobje traja tri leta. Kontrolne službe redno pregledujejo, kako se izvajajo obvezni standardi, pregledi se izvajajo najmanj enkrat letno. Preverja se gnojila, semena, zaščitna sredstva in sredstva za predelavo, pa tudi uporabo zdravil za domače živali. Natančno se pregleda vsa obvezna dokumentacija na kmetiji, redno se jemljejo vzorci tal, rastlinskih delov in pridelkov, krmil in krme, ki se analizirajo

v laboratorijih zaradi uporabe nedovoljenih snovi. Pregledujejo življenjske razmere živali, na obhodih po kmetiji pa pregledujejo vse, od njiv, vrtov, sadovnjakov, nasadov, pašnikov do skladišč, hlevov in rastlinjakov. Ob ugotovitvi hujših kršitev se kršiteljem odvzame certifikat in prepove trženje ekoloških živil. Kmetija mora v ponovno obdobje preusmerjanja, pri hujših kršitvah pa mora vrniti tudi prejete subvencije. V Zvezi ekoloških kmetov so trdno prepričani, da so pri vseh, ki imajo certifikat in izdelke ustrezno označene, strahovi odveč. Po uradnih podatkih Ministrstva za kmetijstvo in okolje RS je v Sloveniji v ekološko kontrolo vključenih približno 2400 kmetij in 6 odstotkov vseh kmetijskih zemljišč, kar pomeni 32.000 ha.

Posvojen ekološki kmet

Ekološki kmetje razmišljajo tudi o različnih inovativnih načinih izmenjave in sodelovanja s kupci in strankami. V svetu so se razširili različni modeli, vsi ti sistemi (CSA – Community Supported Agriculture) pa imajo skupni imenovalec: spodbujajo lokalnost, trajnostno in etično potrošništvo s posebnim poudarkom na solidarnosti manjših kmetov, ki kmetujejo brez sintetičnih gnojil in škropiv. Med takšne sodi tudi tako imenovani posvojeni kmet, pri katerem sta prodajalec in njegova kmetija kupcem neposredno poznana. Priljubljen je naročniški in partnerski način izmenjave, pri katerem se organizira manjša skupina odjemalcev in posvoji, sklene dogovor s svojim ekološkim kmetom. Po navadi gre za pol hektarja kmetijskega zemljišča, ki se razdeli na 20 do 30 odjemalcev. Kmet se pred setveno sezono pogovori s potrošniki o njihovih željah, dogovorijo se za jasna pravila, nato kmet zaseje površino in oskrbuje pridelke po tehnologiji in predpisih ekološke pridelave. Sklenejo letne dogovore in kupci tedensko prejemajo

Uradni zaščitni znak za ekološke pridelke in izdelke v Sloveniji

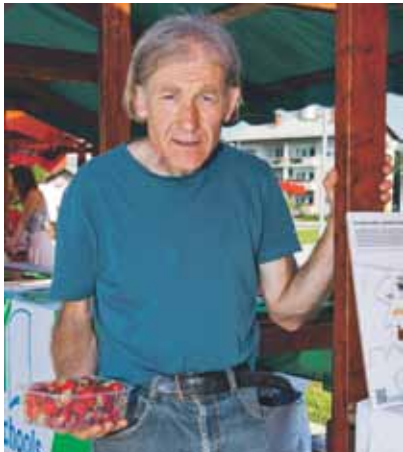
Uradni znak za ekološke pridelke in izdelke Evropske unije

Poleg dveh uradnih označb so lahko ekološki kmetijski pridelki in živila označeni tudi z dodatnimi blagovnimi znamkami, kot na primer: Biodar, Demeter ...

zabojček z dogovorjeno količino pridelkov na dogovorjenem mestu. Tako imata korist oba, ekološki kmet ima zagotovljen odkup znane količine izdelkov vse leto, kupec pa dobi svežo in sezonsko hrano znane pridelovalca po ugodni ceni. Prednosti je ogromno, izključeni so posredniki in vzpostavlja se preprosta in neposredna prehranska veriga, krepi se lokalna ekonomija, manj je nepotrebne embalaže, povezujejo se mestna okolja in podeželje ter krepijo socialne mreže, v pridelavo hrane pa se vrača tradicionalna kultura. Hrana je cenejša za kupca, pridelovalec pa dobi neposredno in višje plačilo, saj ni vmesnih nepotrebnih zaslužkarjev. Takšen način medsebojnega sodelovanja je dobro razvit že v mnogih okoljih, še posebej v Franciji, kjer je pravi razmah partnerskega povezovanja, v Veliki Britaniji pa ljudi načrtno spodbujajo k povezovanju s kmeti. V Sloveniji sta bili med pionirji na tem področju kmetija Studen v Ljubljani in kmetija Fras na Primorskem.

BORIS FRAS, ekološki kmet in predednik Zveze združenj ekoloških kmetov Slovenije: Takšne prireditve so izjemno koristne in potrebne. Potrošnikom, ki imajo dvome, želimo približati ekološko pridelavo in predelavo ter jim pokazati prednosti ekološkega kmetovanja. Pri tem se mi zdi pomembno, da poleg oskrbe z zdravjo, kakovostno, okusno hrano, pridelano v največji možni meri lokalno in sezonsko, poudarimo tudi naš prispevek k ohranjanju kulturne krajine in poseljenosti podeželja. Ekološki kmetje gojimo različne avtohtone in tradicionalne sorte kulturnih rastlin ter živali in s tem povečujemo tudi biotsko pestrost. V zvezi se borimo, da bi potrošnike

ozavestili, da ekološko pridelane izdelke na tržnicah, prodajalnah in samih kmetijah zagotavlja le priloženi in jasno vidni veljavni certifikat. To je edino in trdno jamstvo, ki bo dal verodostojnost ekološkemu kmetovanju in pridelavi hrane.

MAJA RUTAR, mentorica na OŠ ROJE: Z največjim veseljem vsako leto sodelujemo in se pripravljamo na Bio dan. Pri nas vsi učenci sodelujejo pri delu na našem vrtu in ponosni smo, da smo letos dobili tudi prvo nagrado s pridelki in delom na vrtu v okviru projekta Planetu Zemlji prijazna šola. Pri izdelkih, ki smo jih prinesli na tržnico, pa so sodelovali tudi mentorji. Tako

smo pripravili degustacijo lastnega kruha z zeliščnimi namazi. No, pa tudi naš hotel za žuželke je bil deležen velike pozornosti.

DANILO BONČINA, sirar iz Čadrga: Mi vedno radi pridemo v Domžale, čeprav moramo kar zgodaj na pot iz Posočja. Ponujamo mlečne izdelke iz ekološke predelave, sir, skuto, sirotko. Pri nas je že 13 let vsa vas usmerjena v ekološko pridelavo. Vsak teden smo v Ljubljani, mesečno v Tolminu. Štirje smo stopili skupaj, imamo skupno vaško sirarno, pri prodaji pa se menjamo. Radi gremo med ljudi, zadovoljni so z izdelki in mi vemo, da od tega živimo.

ALENKA IN LOJZE VELKA VRH, obiskovalca BIO DNEVA iz Dragomlja: Tukaj sva načrtno, saj rada spremljva takšne prireditve. Veliko se dogaja, veliko novega izveva, spoznavava nove ljudi, kmete iz vse Slovenije. Ceniva njihovo delo in pridelke, saj sva tudi sama pridelovalca na majhnem vrtu. Pomembno je, da se zavemo, da podpremo to, da bi v Sloveniji sami pridelali več hrane. Takšne prireditve veliko prispevajo k ozaveščanju. Samo hudo je, ker so ljudje vse bolj revni, pa si ne morejo privoščiti zdrave hrane, ki je malo dražja.

MARIJA KOS, kmetica z ekološke kmetije Peter Kos iz Vidma pri Lukovici: Prvič sodelujem na BIO DNEVU, a ne zadnjič. Na kmetiji delamo štirje, midva z možem in tudi oba otroka sta že zelo navdušena, zato upam, da bomo uspešni tudi v prihodnosti. Naša kmetija je tu blizu, zato je to tudi priložnost, da dobimo nove stranke, ki bi lahko kupovale tudi na našem domu. Sicer smo vsako soboto na ljubljanski tržnici. Pridelujemo ekološko zelenjavo, moko, piro, krompir, fižol ... Tretjino vsega prodamo neposredno doma. Mnogi so danes vzeli našo vizitko in takšna srečanja so dobrodošla.

VELIKI INTERVJU

FILME DELA ČLOVEK ZA ČLOVEKA

JANEZ LAPAJNE, SLOVENSKI FILMSKI REŽISER

Za slavnostno otvoritev delovanja digitalnega kinoprojektorja so v Mestnem kinu Domžale izbrali premierno prikazovanje kratkega filma Kdo se boji črnega moža? režiserja Janeza Lapajneteta, ki že več kot 10 let živi v Domžalah.

Cveta Zalokar – Oražem

Foto: zasebni arhiv Janeza Lapajneteta

Je tudi avtor celovečernih filmov Še-lestenje (2002), Kratki stiki (2006) in Osebna prtljaga (2009), ki so dobivali najvišja priznanja na festivalih slovenskega filma in bili uvrščeni na pomembne mednarodne festivale. Pri filmih sodeluje tudi kot producent, scenarist, montažer in scenograf, je predavatelj na Inštitutu in akademiji za multimedije in mentor na PoEtiki, akademiji za raziskovanje umetnosti filmske režije. Občasno deluje tudi v gledališču, na televiziji in radiu. Bil je prvi predsednik Društva slovenskih režiserjev.

Janez Lapajne, že 10 let si Domžalčan, konkretno Rodičan. Kar nekaj tvojih prednikov ima korenine v okolici Domžal. Kakšni spomini te vežejo na Rodico?

Predvsem so v meni ostale podobe čudovitih poletij pri babici in dedku, ki sta imela obrt na Rodici. Babica je pletla plenice. Nogomet, rabutanje po vrtovih, kopanje v Kamniški Bistrici, pa tudi skrivna nočna kopanja na domžalskem bazenu. Vse to je bilo del počitniških druženj z lokalnimi vrstniki. Raziskovanje veličastnih okoliških gradov, ki večinoma žal še danes razpadajo, pa je bilo del spoznavanja zgodovine in kulture. Vse to so mi starši vedno znali zanimivo in nevsiljivo predstaviti, zato poskušam to danes prenašati na svoja otroka.

Je bila odločitev, da se po obdobju, ko si živel v centru Ljubljane, leta 2003 za stalno preseliš malo bolj na obrobje, težka?

V družini sem najbolj nasprotoval selitvi, čeprav sem bil še kot Ljubljančan zagovornik zamisli o umetnostnih akademijah v Domžalah, ker dobro vem, kaj bi tukaj lahko nastalo iz takšnega univerzitetnega središča. Odraščanje streljaj od Zmajskega mostu je bilo zame prestiž. Spomnim se belih zim, ko sem prihajal s smučmi na nogah z gradu, kjer smo se kot mulci razposajeno drsali, vse do vhodnih vrat našega doma na klancu na Resljevi. Kinotečna dvorana je bila nedaleč stran, tudi gledališča so bila blizu, pa izjemna ljubljanska tržnica. Zdaj je drugače. Domžale mi nudijo mir, ki ga vedno bolj potrebujem, prizaneseno mi je z zaletavanjem v tamajoče kulturnike na vsakem vogalu. Ob tem pa ekipa v Kulturnem domu Franca Bernika srčno dela s polno paro in skrbi za to, da se v Ljubljano ne podajam več tako pogosto kot prej.

Najbrž mnogi ne vedo, da v Domžalah deluje tudi Triglav film, produktska hiša, za katero dosledno navajate, da ima sedež na Rodici. Kako po desetih letih ocenjuješ bivanje v Domžalah, kaj ti je všeč, kaj pa te moti?

Vedno bolj cenim mir in tišino, ki obdaja naš vrt. Tukajšnja infrastruktura je dobra, otroka odraščata v varnem okolju. Občasno pogrešam več stika z velemestno ponudbo, a tega pomanjkanja sem navajen že iz Ljubljane. Pred leti sem izjavil, da bo treba v Domžalah pokinematogristjaniti domorodce. To zdaj zelo dobro počne Mestni kino Domžale, ki je lepo zaživel.

S filmi si se srečeval tudi v starem domžalskem kinu. Je imelo tudi to kakšen vpliv na odločitev, da postaneš režiser, da bo tvoje življenje posvečeno filmu?

Rad rečem, da grem k maši v kino. Najrajši sem imel obrede v kinotečni stolnici, a tudi Domžale so, predvsem čez poletja, odigrale svojo vlogo na moji filmski poti.

Kaj pomeni biti slovenski filmski režiser? Človek ima občutek, da je slovenski film nenehno v krizi. Je morda omejitve,

Moje izhodišče je od prvih filmskih korakov učinkovito in pošteno do sebe. Nihče me ne more omejevati, če se ne omejujem sam.

ker si vezan na majhno kinematografijo, slabo organizirano financiranje in produkcijo?

Največji dosežki vsake, ne le slovenske kinematografije, so avtorske poetike nekaterih režiserjev. V našem kulturnem prostoru, ne le v filmskem, pa me moti to, da je vsako kresanje mnenj, vsako medsebojno nasprotovanje takoj razumljeno kot nekaj destruktivnega. Ni zadostnega prepričanja med nami samimi, zato ni čudno, da je pogosto zatohlo.

Slovenski film ima vzpone in padce. Kaj so po tvojem njegovi največji dosežki, v čem so njegove največje težave in pomanjkljivosti?

Največji dosežki vsake, ne le slovenske kinematografije, so avtorske poetike nekaterih režiserjev. V našem kulturnem prostoru, ne le v filmskem, pa me moti to, da je vsako kresanje mnenj, vsako medsebojno nasprotovanje takoj razumljeno kot nekaj destruktivnega. Ni zadostnega prepričanja med nami samimi, zato ni čudno, da je pogosto zatohlo.

Slovenski filmarji velikokrat tavajo, v preveliki želji ugajati in biti všečni najširšemu občinstvu. Tebe takšne skrbi ne preganjajo, praviš, da je tvoja edina skrb narediti dober film.

Predvidevam, da to skrb delimo vsi, tudi tisti, ki se trudijo biti všečni, le da oni pozabljajo, da sta kakovost in všečnost precej subjektivni kategoriji. Okusi so različni, se mi pa vendarle zdi, da ima širše občinstvo velikokrat ozko pamet.

Veliko je še vsebin, povezanih z našo preteklostjo, literaturo, travmami in nacionalnim značajem, ki so ostale neobdelane. Žal pogumnejši naletite tudi na birokratske ovire. Kakšen je po tvoje še filmski dolg tako do preteklosti kot aktualnega trenutka?

Vsak dolg do preteklosti je v svojem bistvu dolg do aktualnega trenutka. Slovenci imamo prav zaradi trmastega odtrganja soočenja z lastno zgodovino nenehne težave s sedanostjo. Umetnost pa ne glede na to, iz katerega časa črpa vsebine, vedno nagovarja sodobnike in pozneje morda tudi njihove naslednike. Če bi naš prostor poseljevali recimo angleška ali francoska velikopoteznost in samozavest, bi zagotovo že neštetokrat ekranizirali vsa temeljna Cankarjeva dela, posneli bi različne filme o kmečkih uporih, o Zoisovem krogu, o soški fronti, o Leonu Štuklju, o pohorskem bataljonu, o Kajuhu in Balantiču, o taboriščnikih, o poveljnih pobjah, o dachavskih procesih, o četverici z Roške, o osamosvojitveni vojni ... Pri tem ne bi bili patetični in ne bi izgubili občutka za vse krivice, ne bi bili zahojeno samomorilski in samozaničujoči. Hkrati pa ne bi snemali cagavih in navidežno kritičnih, v izhodiščih preračunljivih filmov, ampak bi sedanosti vztrajno nastavljali neusmiljeno zrcalo. Nisem zagovornik kinematografije, ki je na silo družbenokritična, blizu so mi bolj intimne in subtilne vsebine, ki so lahko prav tako zelo aktualne, a sodobna slovenska

kultura je v veliki večini premalo drzna. Mlačnost je pri nas nekakšen trend. Ljudje, ki imajo kaj povedati in to znajo povedati, med Šentflorjanci že od nekdaj niso zaželeni. Pri nas se bolje godi cincarjem in mečkačem. V tem se žal razlikujemo od sveta, ki mu civilizacijsko pripadamo. Ampak to je stvar zrelosti neke družbe in tistih, ki jo vodijo in usmerjajo. Ne le politično, tudi ustvarjalno.

Tudi javna televizija ima posebne naloge in poslanstvo glede filma. Distribucija je precej kvalitetna, predvajajo dobre in zanimive filme. Šibka pa je pri produkciji, kjer ne opravlja svoje naloge. Zakaj?

Dokler bo nacionalna televizija čutila potrebo po tekmovanju s komercialnimi postajami, ne bo drugače. Komercialne televizije bodo vedno delale učinkovitejši komercialni spored, nacionalka pa bi, namesto da v igranem sporedu producira votlo behavost, morala slediti drugačnim ciljem in pri tem razumeti javno televizijo, kot jo recimo razumeta BBC in ORF. Toda za to na uredniških položajih najprej potrebuje razgledane, neogrožene in realizirane posameznike s širino in z vizijo, ki se ne končata na drugi strani Kolodvorske.

Za svoje filme sam pišeš scenarije. Kako to zori v tebi, od kod ideje, spodbude in teme tvojih filmov in katere vsebine so ti v filmu blizu?

Večinoma jih ne pišem čisto sam, a preden pride do prve vrstice scenarija, sem najprej veliko sam. Za to samoto pa želim, da ostane le moja.

Kot režiser se držiš nekaterih pravil, ki si jih postavil. Odklanjaš publiciteto

med snemanjem. Zakaj je zate pomembno, da film nastaja tako rekoč v izolaciji?

Ne predstavljam si, da bi karkoli resnega počel v pogojih nezbranosti. Nikoli tudi nisem bil očaran nad rdečimi preprogami, po njih se sprehodim, če že moram. Če to pričakujejo festivalski direktorji, jim to pričakovanje izpolnim, to je vse. Nič dragocenega ne more nastati, če je režiser obdan z nepotrebnim hrupom in z ljudmi, ki ne sodijo v njegov krog.

Kaj pomeni, da režiraš brez snemalne knjige?

Pomeni, da imam film v glavi. Sovražim fiksne ideje, ki so jih snemalne knjige polne. Snemalna knjiga je za pristnega režiserja veriga, ki mu jemlje avtorski dih, ovira prosto pot njegove misli in zatočle spontanost. Tisti, ki me spremljajo na mojih filmskih poteh, morajo preprosto sprejeti dejstvo, da pri režiji ne potrebujem snemalne knjige, saj se v filmskem času in prostoru znajdem in orientiram brez nje.

Poglobljeno sodeluješ tudi z igralci in jih aktivno vključuješ v nastajanje filma. Ljudje brez lastnih stališč te ne zanimajo niti kot soustvarjalci niti kot osebe v filmu. Odnos in delo z igralci je vedno poseben izziv. Kako poskušaš iz njih izvlačiti čim več?

Tudi igralci so najprej samo ljudje, kar hkrati pomeni, da je vsak drugačen. Na svetu je kup teorij in učbenikov na temo režiranja igralcev, ki lahko popestrijo prosti čas, a le med nastajanjem filma se režiser seznani s tem, kako delati s posameznim igralcem. Vsaka režija je zame novo poglavje v spoznavanju ljudi.

VELIKI INTERVJU

Nisem zagovornik kinematografije, ki je na silo družbenokritična, blizu so mi bolj intimne in bolj subtilne vsebine, ki so lahko prav tako zelo aktualne, a sodobna slovenska kultura je v veliki večini premalo drzna. Mlačnost je pri nas nekakšen trend. Ljudje, ki imajo kaj povedati in to znajo povedati, med Šentflorjanci že od nekdaj niso zaželeni. Pri nas se bolje godi cincarjem in mečkačem. V tem se žal razlikujemo od sveta, ki mu civilizacijsko pripadamo. Ampak to je stvar zrelosti neke družbe in tistih, ki jo vodijo in usmerjajo. Ne le politično, tudi ustvarjalno.

Zadnji celovečerec Osebna prtljaga je bilo mogoče videti, kot si sam povedal, le v 'buteljni distribuciji' v Kinoteki. Je to odraz tega, da si kritičen in nenaklonjen kolosejsko zabaviščnemu odnosu do filma?

Naklonjen sem čudovitemu protislovju, da mora gledalec slediti filmu, če želi, da bo film po ogledu prišel za njim. Gledalec, ki je na to pripravljen, potrebuje ustrezen prostor, v katerem se sliši tudi tišina. So filmi, ki sodijo v multiplekse, in so filmi, ki potrebujejo drugačno okolje.

V našem prostoru v komercialnem smislu prevladuje ameriški film. Vendar je tudi v ameriški kinematografiji – pretekli in aktualni – veliko kvalitetnih filmov in režiserjev. Kaj je blizu tebi?

Odraščal sem z ameriškim filmom, rad imam mnoge njegove avtorje. Keatona, Wellesa, Cassavetesa, Altmana, Eastwooda ... In seveda številne v Ameriko priseljene Evropejce, ki so kot režiserji ogromno prispevali k vzponu in pomenu ameriškega filma. Meje omejujejo tako znanost kot umetnost. Blizu mi je, ne glede na geografsko poreklo, kar v meni pusti sledi. S filmi je kot s popotovanji. V nekatere dežele se popotnik rad vrača ali si vanje želi vrniti. Druge ga odbijajo, tuje so mu in neprijetne.

Za evropske filme velja, da so bolj ne-komercialno usmerjeni, Evropa se na poseben način trudi, da bi ustvarila las-tni in prepoznavni filmski izraz, veliko sredstev namenijo filmu, ustvarjanju art kino mreži, promociji filmov. Je pri tem uspešna?

Evropa se trudi, kar je dobro. Največji sovražnik komercialne kinematografije je ‚pofl‘, največji sovražnik t. i. art filma pa je ‚blef‘. Kadar si blef nadene plašč navidezne umetnosti, je moje zehanje v kinodvorani neizbežno.

Praviš, da ni filma, ki bi bil vsem všeč. Kakšne filme sam gledaš in kateri režiserji so ti blizu?

Rad imam filme, iz katerih je razvidno, da režiser uživa v oblikovanju filma in si

upa igrati s filmskimi izraznimi sredstvi. Kot imam rad knjige, ki jih pišejo avtorji, ki so mojstri besede. Cenim filmska dela z zamahom, ki premorejo metafore in mi prepuščajo tudi nekaj prostora, da jih dopolnjujem kot gledalec. Blizu so mi razgledani režiserji, ki režirajo, ne pa tisti, ki so to le po vlogi v filmski ekipi.

Kakšen je zate aktivni gledalec filma, kaj naj pričakuje in zahteva od režiserja?

Tako kot moram jaz kot režiser predvsem veliko zahtevati od sebe, mora tudi gledalec najprej veliko zahtevati od sebe. Šele nato se lahko ujameva v stiku, se pravi v filmu.

Zakaj so čustva in odnosi zate v filmu bistvenega pomena?

Filme dela človek za človeka, med njima so osebe v filmih. Ničesar bolj pompoznega ne morem povedati o čustvih v filmu.

Filma Šelestenje in Kratki stiki sta gverilska filma, ki sta ju z življenjsko so-potnico financirala sama mimo javnih razpisov, birokracije, sledili so ti tudi igralci, ki so nastopili zastonj. Kakšne so prednosti tako zastavljene produkcije, je takšen pristop danes še vedno aktualen?

Vedno bo aktualen, a terja iznajdljivost, po drugi strani pa avtorju daje neizmerno svobodo. Ta ni odvisna od denarja. Avtor svobodo pogradi ali je ne, ne glede na produkcijske razmere. Je pa res, da bi se dalo v Sloveniji že z obstoječimi javnimi sredstvi ob bolj enakopravni razporeditvi te pomoči med projekte precej manj stresno delati filme. Ampak tu vedno zmanjka politične volje. Predvsem pa te volje ne premorejo tisti akterji na slovenski filmski sceni, ki jim stanje že lep čas več kot ustreza.

Tvoj zadnji film Kdo se boji črnega moža? sodi v žanr kratkega filma, ki je večinoma bolj vezan na študijsko obdobje. Kako da si se znova odločil zanj?

Preprosto, to je idealna zgodba za kratki film. Zato ob tem filmu nisem začutil potrebe po celovečercu. Drugače pa se v celovečernem filmu počutim precej bolj doma kot v kratkem.

Praviš, da je film tvoj poklon zgodovini slovenskega filma. V njem opazimo številne elemente, ki nas spominjajo na filme, kot so Dolina miru, Na svoji zemlji, celo nekaj kekečevskega je v njem. Kaj je njegovo ključno sporočilo?

Iskanje in izbiro sporočil vedno prepuščam gledalcem. Se bom pa v prihodnje bolj potrudil, da bo v mojih filmih manj kekečevskega. Ne razumem, zakaj je Kekec tako priljubljen. Edina odlika tega filma je srčnost. Kar ni od muh, a za mojstrovino je to premalo.

V filmu je odlično zaigral tudi tvoj sin Tilen, tvoja partnerka je producentka filma, na premieri si povedal, da si bil vesel, da je film malo pred smrtjo videl tvoj oče. Kako se družina odziva in spremlja tvoje delo?

Kdo se boji črnega moža? je tudi posvetilo očetu, ki je odraščal sredi druge svetovne vojne. Njegov vnuk Tilen je v filmu zelo podoben fantiček, čeprav zgodba neposredno nima ničesar z očetovim otroštvom. Oče je bil široko razgledan intelektualec, moj najljubši sogovornik. Zelo ga pogrešam. Pri nas doma se je vedno zelo odprto razpravljamo, kar z mojo Veroniko omogočava tudi otrokoma. Moja mama, ki nama je pri najinem negotovem filmskem urniku v veliko pomoč, pa je duša naše hiše in avtorica našega vrta.

Že dlje časa pri svojih filmih in njihovi obdelavi sodeluješ z dunajskim studiom in ekipo enega vodilnih evropskih režiserjev Mihaela Hanekeja. Kako je prišlo do sodelovanja in kako to vpliva na tvoje filme?

To, da smo šli Kratke stike leta 2006 dokončat v dunajski laboratorij Listo, mi je predlagal moj nekdANJI profesor in prekaljeni snemalec Rado Likon. Od takrat vse filme v naši produkciji dokončujemo tam. Na Dunaju se srečujem s profesionalizmom, ki ga pri nas pogrešam. Drugače pa meni nikoli ni treba dvakrat reči, naj grem na Dunaj. Vanj se res rad vračam, že kratka vožnja s tramvajem po Ringu ali obisk Grinzinga mi polepšata dan. Poleg

tega je cesarsko mesto povezano z mojimi filmskimi začetki, tam so mi starši kupili prvo filmsko kamero. Hkrati pa je Dunaj, ki je za moj okus ravno prav velik, tudi prostor filma Carola Reeda Tretji človek. To je eden od filmov, zaradi katerega sem danes filmski režiser.

Film Kdo se boji črnega moža? je, podobno kot Hanekejev Beli trak, posnet v črno-beli tehniki, v Šelestenju je polno toplih, poletnih barv, v Osebni prtljagi je veliko hladne sivine in bele. Kakšen je pomen barv v tvojih filmih?

Za barve in posledično vzdušje v filmih se odločam precej intuitivno že med pisanjem scenarija. Pozneje z odločitvijo seznanim sodelavce, in to je tudi vse.

Si tudi predavatelj in mentor mladim filmarjem. Veliko delata skupaj tudi z Nejcem Gazvodo. Rad sodeluješ z mladimi?

Rad, če so mladi dovolj radovedni za raziskovanje filmov in sveta. Z Nejcem nama uspeva tudi zato, ker že lep čas sodelujeva kot dva avtorja in prijatelja. Časi, ko sem bil njegov mentor, so daleč.

Ena od tem, ki te preganja in bi jo želel upodobiti na filmu, je tudi usoda pohorskega bataljona, toda ne kot spektakelski izdelek, pač pa naj bi bil poudarek na odnosih med Šarhom in sinovi. Kaj se glede načrtov v prihodnosti v tem trenutku plete po tvoji glavi?

V zadnjem času se žal ne utegnem ukvarjati s snovanjem avtorskih izzivov. Tudi sicer jih dolgo nosim le v sebi, šele nato sem jih pripravljen deliti z drugimi. Pohorski bataljon ne potrebuje filmskega spektakla, ki bi ga s svojo bombastičnostjo še enkrat potolkel, potrebuje film, ki bi bil pomnik človeškemu dostojanstvu. Šarhov pogovor s sinovi pod zasneženimi pohorskimi smrekami o njihovi prihodnosti, ki je naslednje jutro ni bilo več, ponuja film o dozorevanju v vseh pogledih. To bi lahko bilo delo, ki bi vsebovalo vse tri snovi, iz katerih je vredno tkati filmske sanje: ljubezen, smrt in svobodo. □

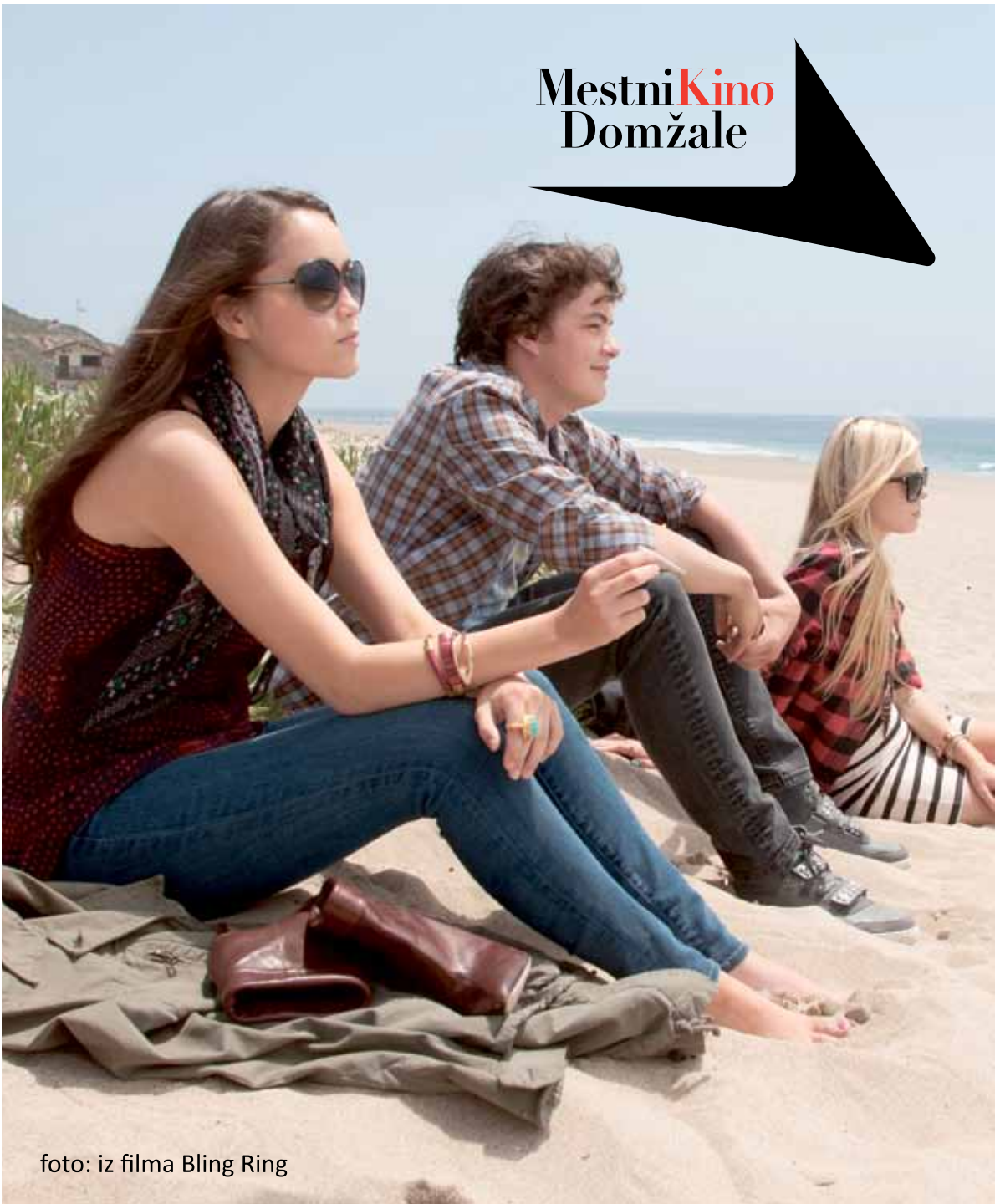

foto: iz filma Bling Ring

SEPTEMBER 2013 / kino spored

Adria blues slovenska pred-premiera

Dvojina

Ustavljen na poti

Otrok iz zgornjega nadstropja

Otroci Sarajeva

Osamljeni jezdec

Veliki Gatsby

Bling Ring

Za dežjem posije sonce

Mojstri iluzij

Zakon molka

Pred polnočjo

Več kot med

... in ostale filmske novosti!

Ljubljanska 61, Domžale

t. 722 50 50 / www.kd-domzale

PORTRET

PONOSEN NA SVOJE DELO IN SPOKOJEN, KO SE OZIRA NAZAJ

MATIJA SVOLJŠAK, UPOKOJENI DIREKTOR TOVARNE UNIVERZALE

Tovarna Univerzale je bila vse povojno obdobje ena pomembnih nosilk domžalske industrije. Žal se je njena dolgoletna tradicija, ki sega v predvojno obdobje in je povezana tudi s slamnikarstvom, zaključila precej nesrečno, saj je leta 2003 končala v stečaju. V njej so po drugi svetovni vojni nadaljevali tudi z izdelovanjem slamnikov in nasploh različnih pokrival, kasneje tudi konfekcije. Njen legendarni direktor je bil kar 27 let g. Matija Svvoljšak, ki je v tovarno prišel 1. maja 1950 in ji ostal zvest vseh 38 let delovne dobe, do upokojitve leta 1988.

Cveta Zalokar – Oražem
Foto: Iztok Dimc

Resničnega spoštovanja in pohvale so vredni podatki, da je tovarno vseskozi vodil brez enega samega dinarja (valuta bivše Jugoslavije) izgube, da plače, po višini v solidnem povprečju, nikoli niso zamujale, tovarno pa je prepustil naslednikom v dobri kondiciji, saj je dajala zanesljivo zaposlitev 630 delavkam in delavcem, zanj pa je delalo še okoli 500 kooperantov. G. Svvoljšak je dragoceni sogovornik, ki lahko veliko pove o uspešnih letih domžalske slamni-karske in konfekcijske tovarne, na kar je upravičeno še danes ponosen, pa tudi na svoje delo in spoštovanje, ki ga uživa med bivšimi sodelavci.

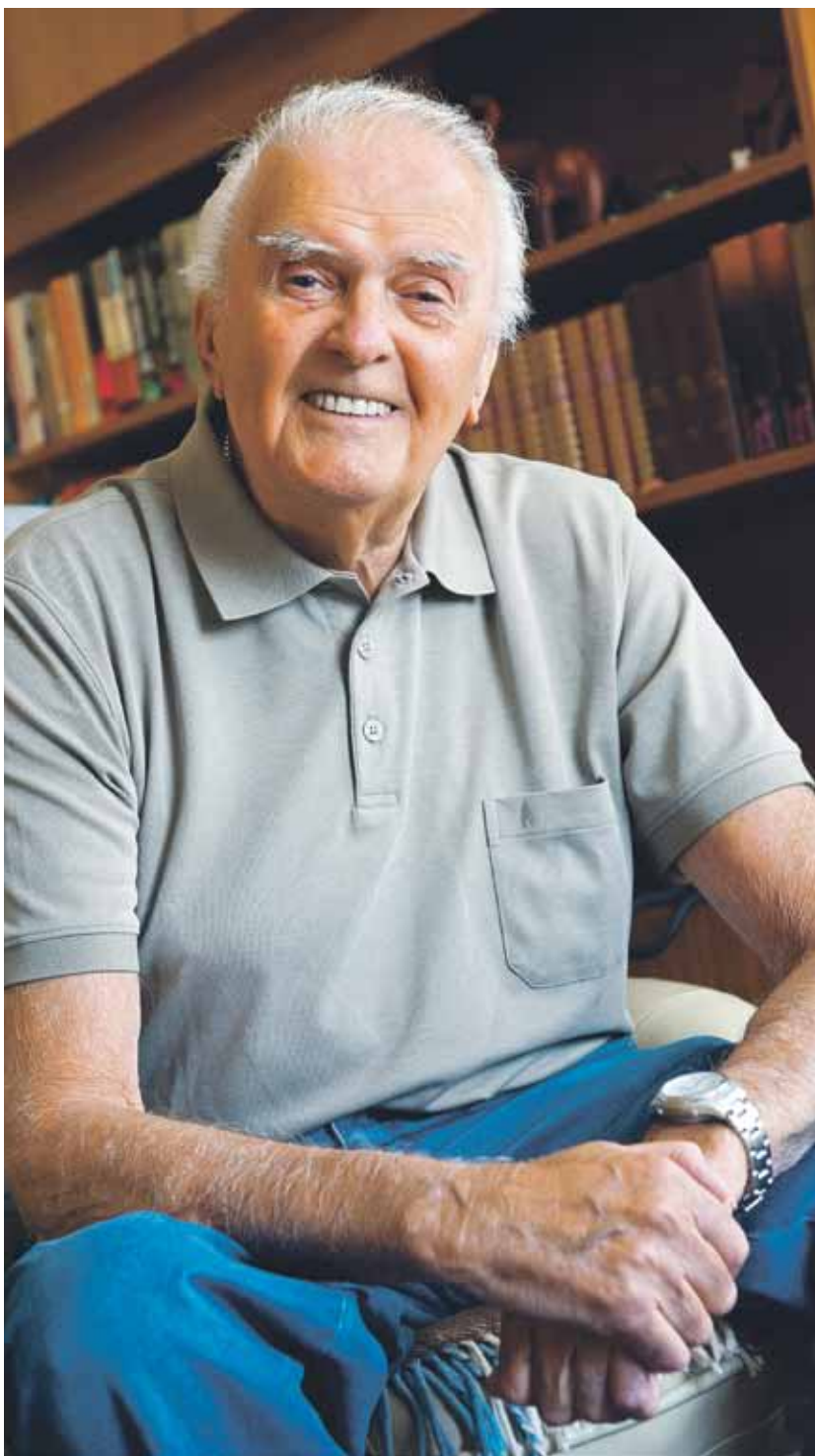
Vse življenje zvest tovarni Univerzale

Matija Svvoljšak se je rodil na Viru, kasneje pa so z družino živeli v Dobu, kjer je bil njegov stari oče Matija Hiti zelo spoštovan ter ugleden nadučitelj in organist. Mama je bila učiteljica, oče pa krojač. Pred vojno je obiskoval kot enajstleten mladenič skupaj z bratom Marjanom sprva gimnazijo v Kranju, ker pa je bilo bivanje v zavodu predrag za logaj za družino, se je kasneje vozil na ljubljansko prvo realko. Že med vojno leta 1944 je začel šolanje na tekstilni šoli. Prvo službo je kot pripravnik dobil po dekretu v Trzinu. Sledila je vojaščina in oficirska šola. Leta 1950 pa si je sam poiskal delo v domžalski Tekstilni industriji Univerzale, ki je takrat združevala še mengeška Filc in Trak ter šmarsko tkalnico Oteks. Kljub mladosti so mu zaupali tehnično vodenje, čeprav priznava, da ni imel prav veliko znanja, kaj šele izkušnje. Tovarna, katere direktor je bil takrat Jože Borišek iz Litije, ni bila prav uspešna, težave sta povzročali razdrobljenost in raznolikost proizvodnje. Med pomembnimi proizvodnimi izdelki so bili takrat usnjeni rudarski šlemi, slamnikov pa sprva niso delali prav veliko. Problem je bilo pomanjkanje slame in nasploh materiala za njihovo izdelavo. Vendar se je po letu 1954 spet obudila ideja, da se začne z izdelavo slamnikov; tako so na Gorenjskem našli ljudi, ki so pletli lesene vitice in na začetku so nastajali predvsem delovni slamniki. Največ so jih prodali v Slavonijo in Dalmacijo, zastopnike so imeli po vsej bivši državi. Proizvodnja je postopoma naraščala, povpraševanje po njih pa je bilo veliko po vsej Jugoslaviji. Znanje so mlade šivilje pridobile predvsem od starejših šivilj, ki so že pred vojno delale v domžalski tovarni, mnoge pa so slamnike šivale tako rekoč po vsem svetu, od Francije, Romunije in Amerike, kot smo lahko slišali na aprilskem pogovoru o zgodovini tovarne Univerzale v Slamninarskem muzeju. Strojev je bilo dovolj, ostalo je več kot 900 manjših šivalnih strojev, se spominja g. Svvoljšak, takrat odgovorni za tehnična vprašanja, ostali so še iz prejšnje tovarne, le rezervnih delov ni bilo, a so jih iznajdljivi vzdrževalci delali in izumljali kar sami. »Leta 1955 se je zaradi slabih rezultatov skupno podjetje

razformiralo, za tri mesece sem postal začasni direktor, a ker sem bil po mnenju odločujočih premlad, je bil za novega direktorja tovarne Univerzale postavljen Slavko Demšar. Žal direktor, ki se je kalil v Beogradu in sicer zelo dober človek, tej nalogi ni bil kos, saj je bil bolj plansko usmerjen, manjkalo pa mu je tudi inovativnosti. Tako sem po njegovi zamenjavi leta 1961 postal direktor in to ostal do odhoda v pokoj 1988,« nam ponosno pove direktor, ki ga delavci ob srečanju še danes s spoštovanjem pozdravijo in celo objamejo.

Tovarna Univerzale je od leta 1961 dalje stalno rasla in se širila

Program je obsegal raznolike izdelke, od konfekcije in oblačil, do klobukov, raznih pokrival, do vse bolj prepoznavnih slamnikov. »To je bila izrazito sezonska proizvodnja, vse leto se je delalo, na zaloge, potem pa v treh mesecih prodalo. Potrebna so bila velika skladišča in velika obratna sredstva. Ko je bila sezona, so delavke delale po 12 ur, vse dneve, na normo, ki ni bila nizka,« pravi, delavci pa so nam priznali, da so razumeli potrebe in so z veseljem delali kot je pač velevala narava proizvodnje. Pa tudi direktorju so zaupali, vedeli so, da se vodstvo trudi, da so sposobni, da iščejo delo tudi na svetovnih trgih in da se dela na vseh nivojih pošteno in zavzeto. Danes so žal takšni primeri vodenja med menedžerji tako redki, vodilni pa so prevečkrat razmišljali le o lastnih koristih in privilegijih... »Na začetku sem poznal vse delavce v tovarni, ob koncu morda le nisem vedel za vsa imena. Tudi jedel sem vsak dan med njimi v delavski menzi, tam sem lahko veliko izvedel o utripu v tovarni. Delali smo od 6. do 14. ure, sam sem bil vedno na delovnem mestu že malo prej. Ker sem blizu doma, sem hodil kar peš. Delovnik se je včasih podaljšal, a večinoma nismo delali dalj kot do tretje. Mislim, da je takšen delovni ritem idealen, ljudje morajo imeti čas za svoje potrebe in hobije, pa za počitek. Imeli smo veliko počitniških objektov, na morju, pa v planinah... To so bili lepi časi, ljudje so imeli veliko časa tudi zase. Sam sem sicer tudi veliko potoval po Evropi, zaradi partnerjev in izvoza, predvsem po Češko-slovaški, pa Nemčiji. Politično pa nisem bil prav aktiven, sem se bolj postrani držal, čeprav sem bil sprejet v ZK v oficirski šoli. Pa po vrnitvi v tovarno tega sploh nisem povedal. Sicer se pa niso kaj dosti vmešavali v delo v tovarni, razen takrat, ko je bila direktiva, da moramo ustanovljati TOZDe. Pa smo jih, če je bil takšen ukaz. Ja, ko smo postali večji in uspešnejši, pa je zraslo tudi zanimanje za nas, a sem se znal kar dobro ubraniti,« pripoveduje g. Svvoljšak in nam razkrije, da so v tistem obdobju tudi razdelili delovne prostore, na tiste konfekcijske in tiste za pokrivala ter uredili tudi veliko in moderno skladišče na Homcu: »Ljudje so bili zavzeti, pridni, naše plače so bile redne, nikoli nismo z njimi zamudili niti dneva, trudili smo se za primerne delovne pogoje. Veste, včasih je bilo veliko več etike, imeli smo spoštovanje do delavcev, ko se je spremenil režim in sistem, pa so direktorji dobili proste roke in premagala jih je lakomnost. V prejšnjem sistemu je bilo več kontrole, vse je bilo določeno in spremljano, potem pa je bilo vse svobodno in prosto. Žal so to nekateri izkoristili,« nam odgovori na vprašanje, kje vidi razloge za današnje klavmo in nemoralno stanje v družbi in gospodar-

Na začetku sem poznal vse delavce v tovarni, ob koncu morda le nisem vedel za vsa imena. Tudi jedel sem vsak dan med njimi v delavski menzi, tam sem lahko veliko izvedel o utripu v tovarni.

stvu. Na pogovoru v muzeju pa je ob koncu k meni pristopila ena od bivših delavk in povedala: »Veste, jaz sem delala v finančah in povem vam, da so bile včasih razlike v plačah le 1:3, ja, naš direktor je imel le trikrat večjo plačo od delavcev. Le nekateri iz večjih tovarn so imeli 1:4. Si to lahko danes sploh predstavljate, saj ti ljudje so delali skoraj za drobiž.« Res je, a res je tudi, da niso bili lakomni in niso razmišljali le o sebi in koristih, zato se tudi danes lahko sprehodijo po cesti z dvignjeno glavo in ljudje jim dajo jasno vedeti, da jih imajo radi in da so častni ljudje, ki jih spoštujejo. Univerzalov slamnik je nosil tudi Tito. Izdelava slamnikov je bila izključno ročno delo. Od pletenja, do šivanja, ni se veliko spreminjalo. »Edino pri stiskanju, prej so to delali na težkih stiskalnicah, naporno delo, večinoma za moške. Potem smo uvedli polavtomatske stiskalnice, to je bilo malo lažje. Nekateri šivilje so se čez leta preusmerile tudi v konfekcijo. Imeli pa smo tudi mnogo kooperantov, v Bosni, Srbiji, tudi v Madoniji. Delali so po naših navodilih in

predlogah. Pokrivala, predvsem klobuke, smo tudi veliko izvažali. Ko smo sami ustvarili devize, smo lahko tudi uvažali, kvalitetnejše tulce. Imeli smo tudi lastne modne kreatorke, ki so sledile modi, hodile v tujino na sejme. Velik napredek je bil tudi, ko smo začeli uvažati lesene vitice, iz Italije in ljudje so potem pletli iz njih. Tako smo izdelali tudi zelo kvaliteten slamnik za predsednika Tita, pa tudi naše bunde je nosil. Pomerjanje se je odvijalo na Brdu in zraven je bila tudi Jovanka, ki je bila zelo zahtevna. Nič ji ni bilo dovolj dobro. Obstaja tudi fotografija, kjer Tito nosi naš slamnik,« obuja spomine na »slavne« dneve Univerzala g. Svvoljšak.

Hude življenjske preizkušnje v zrelih letih

Matija Svvoljšak se bliža častitljivim letom, vendar pa je njegov spomin bleščeč, ko začne pripovedovati, je zbran in natančen. Navaja dejstva, dogodke, iz rokava stresa letnice. Prvič sem ga obiskala na njegovem domu, ki je le nekaj sto metrov oddaljen od tovarne Univerzale, ob pripravah na pogovor v Slamninarskem muzeju, kasneje sva se srečala še enkrat, da sva spomine, ki so bili vezani le na tovarno in delo v njej, dopolnila še z bolj osebnimi stvarmi. Ja, takšne so bile prioritete pri njem že od nekdaj. Odgovornost, predanost, vizionarstvo in vztrajnost so lastnosti, ki so ga zaznamovale v življenju. Čeprav čil, zdrav in vitalen se je v zadnjih letih srečal z velikim izzivom, saj ga je dokončno zapustil vid. Prve težave so se začele leta 1991 na desnem očesu in se končale s slepoto. Kasneje se je vse ponovilo še na levem. Tako se je moral soočiti in sprizniti s slepoto, čeprav še danes ne vedo točno razloga zanj. Veliko spremembo v življenju je sprejel dostojanstveno, pri tem pa mu je v veliko oporo žena Milena, ki skrbi zanj. Čeprav se tudi sam dobro znajde, zlasti doma ali na morju, kot pravi - na svojem terenu, kjer skoraj vse še lahko opravi sam. Z ženo sta skupaj že 59 let in prihodnje leto bosta praznovala biserno poroko. Že več desetletij, predvsem pa po upokojitvi, mu je v največje zadovoljstvo nekaj mesečno poletno bivanje na morju, v stanovanju v Poreču. Tam so se splela številna prijateljstva. Zelo rad plava, še posebej jutraj, ko je vse bolj mirno. Kljub slepoti se tega loti sam, saj mu je znana vsaka skala in plava ob varovalnih mrežah.

Legendarna srečanja ob 11. uri

Že dolgo vrsto let je znano, da se številni bivši in upokojeni domžalski gospodarstveniki dobivajo vsakodnevno na kavi. Obstaja celo krilatica, da so tako točni, da bi gleda na njihov prihod lahko celo naravnali ure. »Vse se je začelo spontano, na začetku sva se dobivala z Jožetom Pogačnikom, direktorjem To-same, potem pa so se počasi pridružili še ostali: Babnik, Pugelj, Držanič, Marinc, Likar... Vsak dan, največkrat v slaščičarni Vele, nekajkrat smo tudi menjali lokacije. Seveda vedno ne pridejo vsi, a srečanja nas držijo skupaj in pokonci ...« poja-sni tradicionalna srečanja med 11. in 12. uro in pove, da se pač pogovarjajo o aktualnih dogodkih, političnem dogajanju, malo pokomentirajo in si izmenjajo mnenja. »Velikokrat k nam pristopi kakšen od bivših delavcev ali delavk in nam stisne roko, se nam zahvali in nas pohvali, zaželi zdravja ... Tega je vsak vesel in na to smo ponosni.« □

Študentski slamospev

GLAS MLADIH

Natečaj

Na natečaju Jamstvo za mlade lahko dobite iPad!

Mladinski svet Slovenije (MSS) v sodelovanju s Sindikatom Mladi plus in Študentsko organizacijo Slovenije objavlja natečaj Jamstvo za mlade.

V okviru natečaja Jamstvo za mlade zbiramo vaše prispevke, ki pojasnjujejo, da je oz. zakaj je pomembno, da se mladi (po zaključnem šolanju) zaposlijo in osamosvojijo ter kakšne težave imajo na tej poti. Vaša razmišljajna nam skupaj z obrazcem, ki ga najdete na spletni strani www.jamstvozamlade.si, pošljite v obliki:

1. fotografije, risbe, slike, stripa ali drugega likovnega oz. grafičnega izdelka,
 2. kratkega videoposnetka,
 3. kratkega besedila v kakršnikoli obliki; lahko je samo kratka misel, moto, kratek sestavek, dialog, verzi ipd., na e-naslov jzm@mss.si (Tanja) ali po pošti na naslov MSS, Dunajska 5, 1000 Ljubljana.
- Vsi izdelki so lahko oddani v digitalni ali v fizični (papirnati) obliki. Omejitev za videoposnetke je največ 5 minut, za besedila pa največ 1000 znakov s presledki. Zaželeno je,

da se izdelkom, predvsem likovnim oz. grafičnim, priloži obrazložitev – kako je izdelek povezan z vsebino Jamstva za mlade oz. z zaposlovanjem mladih. Kvaliteta videoposnetka ni bistvenega pomena, posnetek je lahko narejen tudi s kamero v mobilnem telefonu. Na zgoraj omenjeni spletni strani najdete tudi vse ostale informacije o natečaju.

Izdelke bomo sprejemali vse do 25. avgusta, glavna nagrada je en in edini iPad, s praktičnimi nagradami pa bo nagrajenih še deset najboljših.

Aktualno

Aktualne klubske novičke

Avgustovski kolesarski dnevi

Nazadnje smo se na kolesu družili v začetku junija, ko so bile temperature precej nad 30 stopinj Celzija. A bilo je vseeno super. V petek, 9. avgusta, gremo v Zgornje Posočje, v senčico dreves in čudovito naravo, v ponedeljek, 19. Avgusta, bomo prekosarili Pohorje, teden pozneje pa še Haloze. Spoznavali bomo čudovite koticke naše ljube državnice in se napajali v njenih lepota, zraven pa krepili duha in telo, ohranjali čvrsto ritko in dihal na svežem zraku. Odličan izlet za simbolično ceno. Poskrbimo za prevoz in malico z energetsko ploščico in napitkom, vi pa prinesite kolo z opremo, spočite noge in željo po novih dosežkih.

Vandranje po Reziji

V nedeljo, 18. avgusta, gremo gori doli po Reziji. Za simbolno ceno bomo spoznavali pokrajino, ki je med Slovenci najbolj znana po Zverinicah iz Rezije. Imena Ravanca, Osojane, Njiva, Liščaca, Solbica, Korito pa povprečnemu Slovincu ne po-

menijo veliko. A dejstvo je, da kdor je te odročne doline pod zahodnim ostenjem Kanina obiskal, jih nikoli ne pozabi in se z veseljem vrača.

Schengenfest 2013

Najbolj seksi festival tega poletja Schengenfest (Vinica, Bela krajina) se neizmerno hitro približuje. Da bi na njim lahko uživali tudi člani ŠKD-ja, vam ponujamo nakup vstopnic za vse tri dni, se pravi od 2. avgusta so 4. avgusta, po izredni ceni. Nastopajoči na letošnjem Schengenfestu so taki, da ne boste mogli niti prav zadihati. Tokrat so organizatorji poskrbeli tudi za odlične elektronske ritme. Nastopila bosta tudi seksi duo Vanillaz, ki ju bomo konec avgusta gostili tudi Kopalkanju.

ANA STRNAD

Vanillaz tudi na Kopalkanju 2013

Živijo, družba! No, pa vam lahko postrežemo skoraj z vsemi informacijami o letošnjem 11. Kopalkanju. Dobimo se torej na znani lokaciji, to je domžalski bazen, z napihljivim programom, ki vedno žanje vse pohvale, zadnji petek v avgustu, 30. avgusta. Ja, to je eno in edino Kopalkanje, največja prireditev elektronskih bitov pod milim nebom v Domžalah.

Tudi tokrat imamo dovoljenje do 2. ure zjutraj uživati na plesišču. Potem pa nas bodo domov varno in brezplačno odpeljali kombiji ŠKD-ja. In kdo so nastopajoči? Vanillaz sta obetavna mlada umetnika ele-

tronske glasbe DJ Marc Bucca in DJ Spinne. DJ Marc Bucca je po osvojitvi klubske scene v rodnem Zagrebu zabaval množice v Haciendi Vodice, kjer je nastopil ob boku vseh večjih zvezd elektronske glasbe in tudi spoznal glasbeno sorodno dušo. To je DJ Spinne, ki je po zmagi na tekmovanju SYLD nastopil v vseh pomembnih klubih in festivalih na odprtem v regiji ter – kot sam pravi – končno z Vanillaz našel pravi 'beat'. To sta producenta novega house zvoka in ljubljenska party množic – Vanillaz. In ker ju ne boste imeli dovolj na Schengefestu, boste zagotovo prišli še na Kopalkanje.

Že tretje leto zapored pa bosta z warm up setom ogrela vedno sveža, vedno nova, vedno energična, plešoča in pozibavajoča se DJ Koksi in DJ Kromofone. Vedno jima uspe vzdrušje dvigniti čisto do vrhunca in tako vajeti prepustiti še drugim. Tako, vstopnice te čakajo v klubskih prostorih in še nekje v mestu, najbolje bo, da preveriš spletno stran www.kopalkanje.com ali www.studentski-klub.si. Lahko všečka našo FB-stran in si obveščen/a prav o vsem, kar se dogaja pred domačim pragom.

Se vidimo,

ANA STRNAD

Dogodki Študentskega kluba Domžale							avgust 2013	
Več info na www.studentski-klub.si				ODBOJKA NA MIVKI	ŠKD-jevi NOGOMETNI DNEVI	ŠKD-jevi NOGOMETNI DNEVI	ŠKD-jevo MORČKANJE Koper	
				1	2	3	4	
		FILMSKI VEČER	ŠKD-jevo MORČKANJE Portorož		KOLESARSKI IZLET			
5	6	7	8	9	10	11		
12	KONCERT ROBBIE WILLIAMS v Zagrebu	FILMSKI VEČER	ODBOJKA NA MIVKI	POTISKAJ SI MAJICO		VANDRANJE PO REZIJU		
13	14	15	16	17	18			
KOLESARSKI IZLET		FILMSKI VEČER						25
19	20	21	22	23	24			
KOLESARSKI IZLET		FILMSKI VEČER	COOPERJEV TEKAŠKI PREIZKUS	KOPALKANJE				
26	27	28	ODBOJKA NA MIVKI	29	30	31		

Študentsko vseslovensko

Študentski boni gredo na dopust

Subvencionirana študentska prehrana je kosilo, katerega del stroškov v obliki subvencij delno krije država in je kljub spremembam 1. julija ostala enaka, to je v višini 2,63 EUR. Do subvencionirane študentske prehrane je upravičen vsak, ki ima status študenta (redni ali izredni) in se izobražuje na višji strokovni šoli ali visokošolskem zavodu RS ter ni zaposlen oz. vpisan v evidenco brezposelnih oseb na Zavodu RS za zaposlovanje. Prav tako so upravičenci do subvencionirane študentske prehrane vsi študentje tujih univerz, ki v okviru mednarodnih izmenjalnih programov v RS opravljajo študijske obveznosti, ob pogoju recipročnosti.

Za identifikacijo pri koriščenju subvencionirane študentske prehrane lahko študent uporablja mobilni telefon ali brezkontaktno čip kartico.

Subvencijo lahko študent koristi pri kateremkoli ponudniku subvencionirane študentske prehrane po vsej Sloveniji, ne glede na kraj študija.

Mesečno število subvencij je enako številu delovnih dni v mesecu. Študent lahko v tekočem mesecu koristi tudi subvencije, ki so mu preostale iz preteklih dveh mesecev. Dnevno se lahko koristita največ dve subvenciji, s časovnim razmikom štirih ur.

S sprejetjem Zakona za uravnoteženje javnih financ sta v Sistemu subvencionirane študentske prehrane že lansko leto začeli veljati dve spremembi:

1. subvencionirani obroki so možni le od 8. do 20. ure;
2. upravičenci nimajo pravice do subvencioniranega obroka med 15. julijem in 15. avgustom.

Priložnost, da se študenti preizkusijo v kuhanju

Ko gredo študentski boni na dopust, pa je več kot odličen čas za prikaz kuli-

narnih spretnosti naših študentov in odlična priložnost, da svojo kreativnost v kuhinji delijo z vsemi nami in si prislužijo nagrado. S 15. julijem se je namreč začela nagradna igra na spletni strani www.jemzdravo.si, v kateri si bodo študenti z najbolj inovativnimi recepti lahko prislužili uporabne male kuhinjske aparate.

Veliko smo že pisali o projektu Študentske organizacije Slovenije (ŠOS) Jem zdravo. Študiram s polno paro!, s katero si prizadeva spodbuditi študente k zdravemu načinu prehranjevanja, saj lahko dobro študira le zdrav študent. Res je, da se vse prepogosto zgodi, da zaradi stiske s časom in nepoznavanjem priprave hrane študenti radi posežejo po hitro pripravljivi in pogosto nezdravi hrani. Nezdrave prehranjevalne navade, zlasti neprimerna izbira živil in neredna prehrana, pa lahko povzročijo slabše počutje in slabšo delovno storilnost ter hkrati vplivajo na zmanjšano odpornost organizma. So tudi dejavnik tveganja za nastanek kroničnih nenalezljivih bolezni v poznejšem življenjskem obdobju.

Poleg spletne strani www.jemzdravo.si so na ŠOS v sodelovanju s študenti Fakultete za vede o zdravju pripravili elektronsko publikacijo, ki jo prav tako najdete na prej omenjeni spletni strani, v kateri so zbrali koristne napotke glede pravilnega prehranjevanja. Sestavili so varovalne jedilnike za kosila in pripravili dva primera izračuna celodnevni energijskih potreb pri različni stopnji gibalno/sportne aktivnosti. V publikaciji so preračunane energijske in hranilne vrednosti obroka, predstavljeni pa so tudi postopki priprave mesnih in vegetarijanskih obrokov.

Vse informacije dobiš na spletni strani www.jemzdravo.si.

Vir: www.studentska-org.si

ANA STRNAD

Kuhalnice, ki jih je ŠOS maja delil v okviru projekta Jem zdravo. Študiram s polno paro! bodo zdaj študentom prišle še kako prav. Avtor fotografije: ŠOS

Praznovanje dneva državnosti na Homcu

Pred vaško lipo samostojnosti na Homcu je v ponedeljek, 24. junija 2013, potekala proslava ob dnevu državnosti, s katero so počastili čas, ko je Slovenija po tisočletnih sanjah postala samostojna in neodvisna država. Pred tem je v kapeli Sv. Križa na Homcu potekala maša za domovino, ki jo je daroval homški župnik Lojze Hostnik.

Pred lipo samostojnosti, ki je bila posajena leta 1991, prav na dan državnosti, je po maši potekala slovesna akademija, na kateri je bil osrednji govornik Peregrin Stegnar, član Občinskega sveta Občine Domžale. Na slovesnosti je sodeloval tudi Mladinski pevski zbor župnije Homec, pod vodstvom Erike Rode. Predsednica KS Homec – Nožice Marjeta Rode – je v uvodu proslave povedala, da je slovesnost čas, ko se spomnimo lepih in prijetnih trenutkov, ki nas ohranja-

jo pokončne in trdne. Ob tem je dodala, da si moramo prizadevati, da te spomine ohranimo tudi za prihodnje rodove. Vsem prisotnim je zaželela, da bi praznovali z zavestjo, da bo Slovenija obstojna, samo če nam bo resnično pomenila vrednoto. Osrednji govornik proslave Peregrin Stegnar je povedal, da je bil čas samostojnosti dan veselja in rojstva naše domovine. Težnja po svobodi je namreč v srcu vsakega človeka, ki živi na zemlji. Slovenski narod je bil takrat enoten kot nikdar doslej in nič

nas ni moglo zlomiti. Poudaril je tudi, da ne moremo kupiti formule za solidarnost in medsebojno pomoč, moramo jo namreč gojiti, tudi prek naših meja. Vsi si namreč zaslužijo svobodo in samostojno življenje. Potrebujemo tudi medsebojno zaupanje in ne smemo vzgajati generacij v sovraštvu. Potrebni so tudi veliki napori za spravo v našem narodu. »Kaj nas je najbolje združilo kot rojstvo naše države, katerega obletnico praznujemo danes. V dvaindvajsetih letih smo zabeležili mnogo dosežkov, ki so nas vzdignili v sam svetovni vrh. Na mnoge dosežke smo lahko upravičeno ponosni. Dan državnosti je tudi priložnost in potreba, da kritično pogledamo na današnji trenutek in čas, ki ga živimo. Bilo bi nepošteno in neodgovorno, če bi govorili, da smo v preteklih dvaindvajsetih letih vse naredil prav,« je povedal Stegnar. Po slavnostni akademiji je na športnem igrišču pri nekdanji osnovni šoli na Homcu potekalo še simbolično kresovanje in pogostitev. Praznovanje dneva državnosti ob lipi samostojnosti na Homcu vsako leto pripravijo: KS Homec – Nožice, KS Preserje, Župnijska Karitas Homec, KD Jože Gostič Homec, Skavtski steg Homec, župnija Homec, PGD Homec in ŠD Homec.

MIHA ULČAR (FOTO: MIHA ULČAR)

Druženje članov društva Sožitje Mengeš

v petek, 14. junija 2013, smo za člane medobčinskega društva Sožitje Mengeš organizirali tradicionalno druženje s piknikom, tokrat na prostoru Turističnega društva Turnše, kjer smo preživeli prijetno popoldne vse do večernih ur.

DRUŠTVO SOŽITJE MENGEŠ Že stalnica društvenih aktivnosti je pozdravni nagovor predsednice našega društva dr. Tatjane Novak, pozdravit pa nas je prišel tudi podžupan Občine Mengeš gospod Bogo Ropotar, ki je dobršen del popoldneva preživel z nami ter nam v nagovoru namenil vrsto spodbudnih besed. Kot se za piknik spodobi, smo najprej poskusili slastne dobrote z žara, ki jih je pekel gospod Franci Veber, da nam ni bilo prevroče, pa je poskrbel zokusnim sladoledom gospod Ruždi Čatipi iz Sladolnednega butika Mengeš. Popoldne je minilo v veselem razpoloženju ob plesni glasbi ansambla Leteči muzikanti. Posebno ponosni smo lahko na

glasbeno skupino pod vodstvom Danijela Kanalca, ki nam je popestrila popoldanski program. Skupino sestavljajo člani društva Sožitje Mengeš, ki živijo v bivalni enoti Naša hiša. S svojo glasbo so nas popeljali po Sloveniji; recitacije Tine Ves pa so nam prikazale občutja dekleta ob različnih življenjskih prelomnicah.

Vsi smo se veselili srečelova in zanimivih dobitkov, tako da je popoldansko druženje minilo prehitro. Bilo nam je lepo, za kar se moramo zahvaliti tudi številnim prostovoljcem, ki so pomagali pri pripravi in izvedbi piknika.

METKA MESTEK IN DR. TATJANA NOVAK, DRUŠTVO SOŽITJE MENGEŠ

Rehabilitacija najtežjih invalidov

Že petnajsto leto zapored v termah Topolšica v juniju

MEDOBČINSKO DRUŠTVO INVALIDOV DOMŽALE Za okrevanje se je prijavilo 78 težkih invalidov, ki si s svojimi finančnimi sredstvi ne morejo privoščiti rehabilitacije po operativnih posegih in nastali invalidnosti. Socialna komisija je vse prošnje pregledala in glede na psihofizično in finančno stanje ocenila, da so vsi prijavljeni upravičeni do rehabilitacije in sofinanciranja. Vsako leto je nestrno pričakovanje po izboljšanju zdravja in ohranitvi le-tega. Ne samo za ohranitev telesnega zdravja, ampak tudi psihičnega zdravja je zelo pomembno, da smo čim dlje samostojni pri vsakdanjih življenjskih aktivnostih in neodvisni od tuje pomoči. Na okrevanje smo šli vsak s svojimi težavami in v termah izkoristili vse možnosti rehabilitacije. Hodili smo na fizioterapijo, telovadbo na suhem in v vodi, na masaže in seveda plavalni in še in še plavalni. Vračali pa smo se vsak s svojim izboljšanjem. Kako živahni so bili pogovori o izboljšanju zdravja: »Ti, mane pa ne boli več rama. Veš, danes pa že laže hodim. Nič več me ne tišči v prsih. Pozabil sem na težave s hojo in sem kar nekam lahek. Kar hodil bi ...« Kako gospa pri 80. letih spremljevalko, s katero je bila prvič, gleda s srečnimi očmi, ki vse povedo. »Ure-

sničile so se mi sanje. Gotovo ne bom šel nikoli več nikamor, ker se mi zdravje tako slabša – in sem plesal. Si moreš misliti!« Ne morete si predstavljati, kako srečni so ljudje, ki so vsaj enkrat na leto ljudje, za katere nekdo poskrbi, jim polepša dneve, jih iztrga iz krutega vsakdana in misli kako, kako preživeti vsakdan z denarjem. Denarjem, ki ga ni niti za dostojno preživetje. Praznovali smo tudi dva rojstna dneva, in to častitljivih 80. let Alojza Lavriča in Francija Mušiča. Ta dan se nam je pridružila tudi predsednica društva gospa Vida PERNE in ostala z nami en dan. Čestitala je slavlencema, ki sta dobila vsak svojo tortico. Ob pihanju svečke sta si morala nekaj zaželeli, mi pa smo jima ob spremljavi harmonike zapeli Vse najboljše. Otvoritveni ples je bil za slavljenca in njuni dolgotrni sopotnici. Plesati se da tudi na vozičku, kajne, Franci. Naša druženja je vsak večer popestril harmonikar Viki, ki ga pripeljemo s seboj. Ob zvokih harmonike smo zaplesali, pa tudi kakšno zapeli in krepko rekli. Nismo pozabili iti na Avtobus in poštevanke. Sedem dni res hitro mine in v teh sedmih dneh moraš ljudem povedati, koliko denarja bomo lahko prispevali za okrevanje.

Praznovanje 80 let

Komisija je imela zelo težko delo, ker do zadnjega nismo vedeli, koliko denarja bomo dobili iz javnih razpisov in za kakšen namen. Višina sofinanciranja je bila največ odvisna od sredstev iz javnih razpisov občin, FIHO-ja, ZDIS-a in donatorjev. Leto so nam največ pomagali donatorji in se jim iskreno zahvaljujemo. Zelo pa smo razočarani nad občinami, posebno nad občino Domžale in Lukovico, ki imata zelo malo posluha za težke invalide. Iz občine Domžale je v društvo vključenih 1185 invalidov in iz občine Lukovica 106 invalidov, na okrevanju pa je bilo 41 njihovih občanov z minimalnimi dohodki. Draga župana, svetniki in uslužbenci občinskih uprav – delivci našega davkoplačevalskega denarja brez pravilnikov o delitvi občinskega denarja. Se kdaj vprašate, da tudi vi lahko postanete invalid? Prosim, pridite pogledat, kaj moramo delati za dobrobit invalidov. Žal največ davkoplačevalskega denarja namenite zdravim občanom, ki lahko hodijo na izlete in obiskujejo različne krožke, ki niso prilagojeni invalidom oziroma jim je glede na izobrazbo vključitev onemogočena. Radi bi bili enakopravni občani in enako obravnavani ne glede na invalidnost. Na društvu smo veseli, da smo tudi letos lahko invalidom pomagali k boljši samostojnosti in tako neodvisnosti od tuje pomoči.

HELENA W.

Obisk predsednice

Novomašni blagoslov za oskrbovance Doma upokoencev Domžale

V torek, 9. julija 2013, je bil za oskrbovance Doma upokoencev Domžale poseben dan. Obiskal jih je namreč novomašnik Marko Mohor Stegnar, ki je daroval sveto mašo zanje.

Tako so imeli tudi oskrbovanci doma upokoencev priložnost spoznati novomašnika in od njega prejeti novomašni blagoslov. Prostor v Domu upokoencev Domžale, kjer je potekala maša, je bil poln do zadnjega kotička. Najprej se je novomašnik zahvalil za povabilo in povedal, da je vesel, da je lahko svoj novomašni blagoslov prinesel tudi njim. Nato je skupaj z upokojenim duhovnikom Janezom Žagarjem daroval sveto mašo. Pri maši so s petjem sodelovale tudi Ljudske pevke Mare Vilar. Novomašnik Marko Mohor Stegnar se je v pridigi dotaknil zadnje nedelje, ko je bral novo mašo. Povedal je, da je bil to zelo lep dogodek, ki je povezal vso župnijo, dogodek, ki ga bo vedno nosil v srcu. Ob tem je povedal, da življenje ni sestavljeno samo iz lepih trenutkov. V življenju namreč doživljamo različne preizkušnje, tudi bolezen

in starost. Ne smemo se predati. V preizkušnjah moramo biti povezani z Jezusom. Njegova prisotnost namreč spreminja. Dodal je še, da ne smemo pozabiti na molitev, in zaključil z mislijo: »Najmočnejši je tisti, ki zna roke skleniti in moliti.«

Ivan Kopic se je v imenu vseh prisotnih zahvalil novomašniku, da se je odzval vabilu, in ga hkrati povabil, naj jih še kdaj obišče. V imenu delavcev in oskrbovancev Doma upokoencev Domžale mu je izročil v dar sliko.

Na koncu maše je novomašnik blagoslovil kip sv. Antona, nato pa je vsem podelil svoj novomašni blagoslov. Vsem prisotnim je zaželel zdravja in vsega dobrega. Vsakemu posebej je na koncu osebno izročil še posebno podobenico, ki nosi njegovo novomašno geslo.

MIHA ULČAR (FOTO: MIHA ULČAR)

Starosti ni, če si radoveden

Razstava skupine Jesenskega cveta MASIMM v Menačnikovi domačiji

MEDGENERACIJSKO DRUŠTVO JESENSKI CVET DOMŽALE Junij je bil v Menačnikovi domačiji kot cvetoč travnik, poln različnega cvetja, ki je vabilo obiskovalce, naj se prepričajo, kako 'zlate' roke imajo članice skupine MASIMM, ki je v okviru Medgeneracijskega društva Jesenski cvet Domžale prevzela prav posebno vlogo. Marija, Anica, Sonja, Ivica, Magda in še ena Marija so začetnice svojih imen posodile skupini MASIMM, ki je s pomočjo Katarine Rus Krušelj, Ane Beno ter Kulturnega doma Franca Bernika Domžale v juniju razstavila cvetje iz krep papirja in drugih materialov.

Kot pravi voditeljica Marija Radkovič, ki smo jo lahko ob vsakem trenutku srečali na razstavi, so ustvarjalna skupina, ki si je vseskozi želela večjo prepoznavnost in si jo tudi pridobila z izdelki, ob katerih ostaja pri obiskovalcih iskreno občudovanje, pa naj bo to cvetje iz krep papirja, pri katerem pogrešajo primernejšo barvo zelenega papirja, izdelke iz recikliranih materialov, tako npr. iz papirja, v katerega je bilo zavito darilo, naredijo novo darilo, izdelujejo pa tudi prtičke in prte, rešelje, šopke, tudi klekljati znajo. Priznavajo, da jih ob ustvarjanju izdelkov preveva posebno veselje, ko stvaritev nastaja.

Čudovito razstavo so si poleg številnih obiskovalcev prihajali ogledovat vrtci in šole, katerih otroke MASIMM vključuje v delavnice, saj si želi, da bi njihovi izdelki – prava kulturna dediščina – ostali med mladimi tudi v prihodnje. Prišel je tudi častni član skupine Matjaž Brojan, pohvalile pa so jo tudi članice vodstva Jesenski cvet. »Dokler bodo tovrstni izdelki, ki so narejeni z ljubeznijo, ostajali med nami in si morda celo pridobijo certifikat kakovosti, ki si ga močno želimo, saj bomo lahko še utrdile prepoznavnost svojega dela,« pravi gospa Marija in tudi pove, da izdelke v glavnem podarjajo, niso komercialne narave. Dekleta pridno delujejo tudi v drugih aktivnostih Jesenskega cveta, njihove prispevke najdemo v vseh zbornikih, prav za zadnjega pa so na razstavi zbiralale izjave o starosti, eno od njih sem si sposodila tudi za naslov prispevka. Skupina MASIMM je s svojo dejavnostjo povsod dobrodošla, saj zna vselej razveseliti s svojim ročno izdelanim cvetjem povsod, kjer se pojavi, zlasti njihovi rdeči nageljčki so povsod zelo zaželeni. Ob razstavi je potekala tudi predstavitev programa skupin starih ljudi za samopomoč – Medgeneracijskega društva Jesenski cvet, na sestankih pa so se posamezne skupine, ki so bile vse po vrsti navdušene nad razstavo, pogovarjale predvsem o svojem delu, posebej pa je bilo predstavljeno tudi izobraževanje vodij skupin.

VERA VOJSKA

Ena od skupin za samopomoč

Od Plečnika do Cankarja, Močilnika in Bistre

Žrtve vojnega nasilja, ki se združujejo v Krajevni organizaciji Društva izgnancev Domžale, vsako leto pripravijo vsaj eno zanimivo ekskurzijo, na kateri si ogledajo zanimivosti in znamenitosti naše domovine, včasih pa pogledajo tudi čez mejo.

DRUŠTVO IZGNANCEV DOMŽALE Tokrat so se z avtobusom odpeljali v Črno vas ter si ogledali znamenito cerkev sv. Mihaela, katere projekte je ustvaril še bolj znameniti arhitekt Jože Plečnik. Župnik Primož Lavtar, ki je pred leti nekaj mesecev preživel v župniji Dob, nas je ob zanimivi razlagi gradnje cerkve spomnil na vrsto Plečnikovih lastnosti, hkrati pa smo izvedeli marsikaj tudi o zgodovini krščanstva. Cerkev, precej nenavadno in drugačno od ostalih, si je treba ogledati. Naslednja postaja je bila spominska hiša Ivana Cankarja, največjega slovenskega pisatelja. Prijazna oskrbnica nas je temeljito seznanila z zgodovino Vrhnik, Cankarjevega rodu, predvsem pa njegovimi deli in pomenom za slovensko književnost. Nismo le obudili znanja o velikem literatu, temveč smo izvedeli veliko novega, predvsem pa bili navdušeni nad odločitvijo Vrhničanov, da povsod, kjer se le da, na tablah predstavljajo Cankarjeve misli iz njegovih del. Eno

smo našli tudi ob obisku izvira Ljublanice pri Močilniku. Naša zadnja postaja je bila Bistra in prijazen vodič Janez, s katerim smo obhodili Tehniški muzej Bistra in žal videli le najpomembnejše eksponate, za več zelo zanimivega potovanja od zbirke do zbirke sta bili dve uri odločno premalo. Zdaj nas čaka spominsko potovanje na Rab, kjer bomo počastili 70-letnico osvo-

boditve koncentracijskega taborišča, se seznanili z zgodovino otoka, obiskali pa tudi Goli otok in Grgar, če nam bo vreme to omogočilo. Nasvidenje jeseni, do tedaj pa vsem našim članom in članicam veliko prijetnih polnih sončnih dni.

VERA VOJSKA

Sodelovanje z OŠ Dob na različnih področjih

V letošnji dan odprtih vrat naših čebelarških društev se je vključilo tudi Čebelarško društvo Krtina, Dob.

ČEBELARSKO DRUŠTVO KRTINA, DOB V sodelovanju z Osnovno šolo Dob, s katero tudi sicer sodelujejo v okviru čebelarškega krožka, so učencem petih razredov omogočili obisk novega čebelnjaka v parku ob Močilniku v Dobu. Tega je Čebelarška zveza Slovenije postavila ob 36. državnem tekmo-

vanju mladih čebelarjev Slovenije ter ga dala v upravljanje Čebelarškemu društvu Krtina, Dob. Zapišimo še, da so člani Čebelarškega krožka OŠ Dob na omenjenem tekmovanju dosegli dve tretji mesti. Ob čebelnjaku sta predsednik društva, Marjan Koderman, in blagajnik, Janko

Kokalj, pripravila vrsto orodij in pripomočkov, ki jih čebelar uporablja ob svojem delu s čebelicami, hkrati pa so imeli mladi priložnost, da se v nekaterih opravilih preizkusijo sami, ob koncu pa pokusijo tudi med ter se sami prepričajo, kako zdrava hrana so med in medeni izdelki.

Prijetno srečanje čebelarjev in učencev v okviru sodelovanja med Čebelarškim društvom Krtina, Dob in Osnovno šolo Dob bo zanesljivo obrodilo sadove, saj po njem mladi vedo še več o pomenu čebel in čebelarstva. Čebelarja sta se učencem in njihovim učiteljicam zahvalila za obisk, jim zaželela prijetne počitnice, hkrati pa potrdila, da se jeseni sodelovanje nadaljuje – tako s pridnim delom čebelarškega krožka kot z obiskom čebelarjev na tradicionalnem slovenskem zajtrku, na katerem bo med spet v ospredju.

VERA VOJSKA

Med mladimi je veliko zanimanja za čebelarstvo.

Na kmetiji, v vinski kleti, muzeju starega kmetijskega orodja . . .

V program dela so si članice Društva podeželskih žena Domžale zapisale tudi organizacijo strokovnih ekskurzij, na katerih si poskušajo pridobiti nova znanja in izkušnje ter jih s pridom uporabiti na svojih domačijah.

DRUŠTVO PODEŽELSKIH ŽENA DOMŽALE Letošnja ekskurzija je bila tako namenjena Prekmurju. Prvič so se žene ustavile na kmetiji Cuk, kjer jih je gospodar Peter popeljal na sproščen sprehod po kmetiji ter pripovedoval zgodbo o zgodovini in novem oživljanju kmetije. Spoznale so vrsto živali: jezersko-solčavsko ovco, škotsko visokogorsko govedo, krškopoljske svinje, islandskega konja in damjaka, hkrati pa dobile kar nekaj koristnih nasvetov, povezanih z vlaganjem živil in skrbjo za meso. Enako je bilo v Lendavskih gorah, kjer so ob čudovitem razgledu dobile kar nekaj nasvetov s področja vinogradištva ter se prepričale, da tod kuhajo najboljši bograč. Na ekskurziji so poskušale poskrbeti tudi za svoje zdravje, zato je bil postanek ob Bukovniškem jezeru nadvse dobrodošel. Upajo, da bodo postanki ob zdravilnih točkah blagodejnega zemeljskega sevanja pomagali pri zdravju, še posebej računajo na boljši vid zaradi postanka ob kapeli sv. Vida in Vidovega izvira z zdravilno vodo za oči. Seveda ni šlo brez obiska cerkve Gospodovega vnebohoda v Bogojini, ki je bila

sezidana v letih 1925 do 1926 po načrtih najpomembnejšega arhitekta Jožefa Plečnika. Čudovita cerkev, ki je zanesljivo ostala v spominih vseh. Sprehod po Moravskih Toplicah, ki so v osrčju Prekmurja, je za nekatere pomenil prijeten spomin na preživet dopust, za druge pa spoznavanje prijetnega kraja, v katerem smo obiskali tudi evangeličansko cerkev in se spomnile na prijaznega škofa Gezo Erniša. Zadnja postaja je bil obisk Muzeja kmečkega orodja ob Gostilni Šiker, kjer smo se prepričale, da niti slučajno nismo pozabile številnih orodij, ki smo jih uporabljale v otroštvu in mladosti na domačih kmetijah. To je bil sprehod skozi spomine, ki je obudil marsikateri prijeten dogodek s kmetij, pa tudi vse prepričal, da se kmetijstvo zelo hitro razvija. Prijazen vodič pa ni pozabil tudi na praktičen prikaz nekaterih orodij, na katere so že malce pozabile. V gostilni smo se prepričale, da še vedno gojimo ljubezen do slovenske kuhinje, postanek pa je bil tudi priložnost za dogovor o uresničevanju programa v drugi polovici letošnjega leta.

VERA VOJSKA

Skupinska slika pred kmetijo Cuk

Družinski pohodniški izlet društva Sožitje Mengeš

Ker je bilo v letošnjem maju zelo muhasto vreme, nam je uspelo družinski izlet društva Sožitje Mengeš uresničiti v soboto, 22. 6. 2013

DRUŠTVO SOŽITJE MENGEŠ Pot nas je vodila po slikoviti in razgibani pokrajini v SZ del Slovenije. Po kar naporni vožnji, saj je bila cesta polna ovinkov, smo prispeli v Most na Soči, kjer nas je že čakala rečna ladjica Lucija. Z njo smo se peljali po 10 km dolgem umetnem jezeru, ki je zaradi hidroelektrarne nastalo na Soči. Občudovali smo čudovito, nedotaknjeno naravo, turkizno jezersko vodo ter namesto kapitana, seveda pod njegovim budnim očesom, vozili ladjo. Nato smo pot nadaljevali do tolminskih korit, kjer smo se sprehodili prek Hudičevega mostu do Dantejeve jame, ki je ime dobila po pesniku Danteju Alighieriju, saj je v njej našel navdih za Pekl v pesnitvi Božanska komedija. Odšli smo do rova, iz katerega je vel prijeten hlad, ter se nato spustili do Medvedove glave, to je naravni most, ki se je kdaj ve kdaj zagozdil med stene kanjona Zadlaščice. Po strmih stopnicah smo se spustili do soto-

čja rek Tolminke in Zadlaščice. Tu smo se odpočili, se osvežili in si natočili hladno vodo, s katero smo se z veseljem odžejali. Po dobri uri hoje smo se vrnili na vstopno točko, kjer nas je že čakalo odlično kosilo ob spremljavi domačega harmonikarja. Domov smo se vračali prek Bovca, kjer smo se čudili snegu, ki je pobelil travnike ob cesti. Pozneje smo izvedeli, da je tu slabo uro prej divjalo neurje s točo. Ustavili smo se tudi na prelazu Vršič, najvišji cestni točki v Sloveniji, na nadmorski višini 1611 m, ter se nadihali svežega in čistega zraka. Med potjo smo prisluhnili prepevanju našega Klemena, ki nam je pripravil koncert ljudskih pesmi. Polni lepih vtisov in nekoliko utrujeni, vendar veseli in zadovoljni, da smo si ogledali ta prelepi košček Slovenije, smo se zvečer vrnili domov.

METKA MESTEK, DR. TATJANA NOVAK, DRUŠTVO SOŽITJE MENGEŠ

DRUŠTVA

novičke

Domžalska zastava
v Himalaji

Bralci Slamnika gospoda Antona Sedeljšaka iz Preloga poznajo predvsem kot direktorja uspešnega podjetja SAM, sponzorja in pokrovitelja društev in prireditelj, manj pa kot navdušenega planinca in alpinista, ki se je že povzpел nad 6000 metrov. Ljubezen do planin ga spremlja že od mladih nog, bolj pa jim je svoj prosti čas namenil v zadnjih letih, ko je uspešno premagal tudi nekaj zelo visokih vrhov.

„Moram reči, da sem kar priden ter kar pridno obiskujem domače in tuje gore – posebej ob koncih tedna – ter tako poskrbim za kondicijo,“ mi je v pogovoru zaupal gospod Tone, ki je med 36 domačimi in tujimi vrhovi med drugim že osvojil Kilimanžaro, Elbrus ... Ob tem je povedal, da je varnost vedno na prvem mestu, tako da je že bil na poti na katero od gora, pa se njemu ter kolegom ni bilo težko obrniti in vrniti v dolino, če niso bili prepričani o uspehu. Skrb za rekreacijo izvira še iz akcije Mita Trefalta Kaveljc – Korenina, na katero ima veliko lepih spominov. Aprila letos pa se je z znanim vodnikom alpinistom Marjanom Kregarjem ter še petimi planinci odpravil na turing v Himalajo.

Osvojili so vse planirane vrhove in prelaze: Kala Patthar 5550 m, Chhukung Ri 5550 m, Island Peak 6189 m, Cho La Pass 5330 m, Gokyo Ri 5360 m in še nekaj vrhov nad 5000 m na poti za klimatizacijo. Vseskozi so jih na poti spremljale zastave Slovenije, Občine Domžale in podjetja, s katerimi so se tudi fotografirali.

VERA VOJSKA

Zastava Občine Domžale v himalajskih gorah. Foto: Odprava

Lekarna, v katero lahko
pridete le po nasmeħ

Marsikdo od stalnih obiskovalcev Lekarne Vir, pa tudi njenih zvestih sodelavcev, kar ni mogel verjeti, da je 1. julija 2013 minilo že 10 let, odkar je vrata odprla Lekarna Vir. Ob desetem rojstnem dnevu je gospa Blanka Kos pripravila prijetno slovesnost, ki jo je, kakor pred desetimi leti, polepšal citrar Tomaž Plahutnik, predvsem pa so jo popestrili njeni sodelavci in prijatelji, ki se skupaj z njo veselijo LEKARNE. To so Virjani in Virjanke pa tudi prebivalci okoliških krajev vzeli za svojo, saj v njej najdejo vse s tega področja. Lekarni uspešno pot tudi prihodnjih letih ter uresničitev vseh želja – tudi tiste, da bi zdravniške storitve morda le našle prostor bliže vsem, ki jih potrebujejo!

VERA VOJSKA

Zahvala donatorjem poletne kolonije rejniških družin
v Pineti Novigrad

Tradicionalno poletno kolonijo rejniških družin smo letos izpeljali že sedemnajsto leto po vrsti v času od 24. 6. do 29. 6. 2013 v gorenjskem mladinskem letovišču Pineta Novigrad.

Tudi tokrat smo dobili podporo v Občinah Domžale, Moravče in Lukovica, ki so program Društva rejnic in rejnikov Domžale finančno podprle. Z donacijami predvsem v obliki različnih izdelkov so pokazali razumevanje za naše delo v KS DOB, Veit teamu, Lekarni Vir, Studiu Hieroglif in Tiskarni Pigment.

Program smo izvedli v času od 24. 6. do 29. 6. 2013 v Pineti Novigrad. Udeležilo se ga je 37 članov rejniških družin, od tega 22 otrok in mladostnikov. Z njimi smo bile dve socialni delavki in socialna pedagoginja – prostovoljka. V programu skupno bivanje izkoristimo za bolj spontano spoznavanje potreb

drug drugega in vzajemno učenje. Strokovni delavci in rejniški starši, ki so naši strokovni sodelavci, se na ta način bolje usposobimo in uresničujemo delo v dobro otrok v rejništvu, za katere smo soodgovorni, da razvijejo svoje sposobnosti in postanejo uspešni, samozavestni in zadovoljni odrasli. Priložnost imamo

spremljati vsestranski napredek otrok v socialno sprejemljivem vedenju, urjenju njihovih spretnosti v prilagajanju in sprejemanju skupine, v opazovanju mladih, ki se znajo veseliti in zabavati brez alkohola ali drugih opojnih snovi, ki zmorejo sprejemati pravila skupnega življenja na način, ki je sprejemljiv za vse. Vsak dan si popestrimo z različnimi dejavnostmi na plaži, ustvarjalnimi delavnicami, športnimi aktivnostmi, družabnimi prireditvami, petjem in plesom. Neodvisno od vremena – letos smo imeli kar nekaj hladnih in vetrovnih dni, nam ni nikoli dolgčas.

Strokovni delavci neposredno spoznavamo in doživljamo družinsko vzdušje in povezanost družinskih članov, vsestranski napredek otrok v socialno sprejemljivem vedenju, upoštevanju in pomoči drug drugemu, prilagajanju skupini, premagovanju porazov, strahov pred vodo, nastopanjem ... in prek tega ugotavljamo, kako neprecenljive vrednosti je za otroka izkušnja življenja v rejniški družini, kadar matična družina ne zmore dobro poskrbeti za njegov zdravi razvoj.

Hvala naši dolgoletni sodelavki rejnici Francki Rožič za pomoč pri zbiranju donatorskih sredstev, prav tako hvala rejnici Ivanki Klopčič. Še posebej velja zahvala naši prostovoljki, soc. pedagoginji Metki Pestotnik, ki prosti čas nameni sodelovanju v programu kot animatorka v ustvarjalnih delavnicah in večernih prireditvah. Hvala rejnikoma Francki in Janezu Pestotniku za množico fotografskega materiala, s katerim sta zabeležila naše druženje.

V Društvu rejnic in rejnikov Domžale in Centru za socialno delo Domžale se iskreno zahvaljujemo vsem imenovanim za razumevanje, podporo in pomoč, ki nam omogoča, da lahko v rejništvu delujemo socialno konstruktivno na način, za katerega verjamemo, da je smiselni, koristen in dober.

MARTA TOMEČ

Poročilo Centra požarne
varnosti za junij

Poklicni gasilci iz Centra požarne varnosti smo v juniju posredovali na triindvajsetih intervencijah. Največ je bilo prometnih nesreč in požarov. Pomagali smo reševalcem pri prenosu ponesrečencev in pri občanih odstranili vodo, ki je zalila bivalne prostore.

18.06: Pred predorom Podmilj v smeri Celja je voznik vlačilca iz neznanega razloga zapeljal v levo in prebil zaščitno ograjo, ki ločuje eno in drugo smer avtoceste. Peljal je čez vozne pasove v smeri Ljubljane in prebil še zaščitno ograjo, kil ločuje avtocesto od brežine. Vlačilec je skupaj z voznikom drsel 70 metrov navzdol po strmem terenu in se zaustavil šele nad potokom. Po prihodu na kraj nezgode smo nemudoma pričeli reševanje voznika iz močno poškodovane kabine, prekrili iztekajočo se nafto s peno, da ne bi prišlo do vžiga, in predstavili lovilne posode. Po imobilizaciji poškodovanega voznika na zajemalna nosila in transportu po brežini do odstavnega pasu smo poškodovano osebo predali v oskrbo reševalcem. Po oskrbi voznika smo pričeli s prečrpavanjem pogonske gorivo, pregled vodotoka in postavljanje pivnikov in lovilcev naftnih madežev prek potoka. Prečrpavo in ulovljeno pogonsko gorivo je odpeljala služba Kemis. Na intervenciji so sodelovali delavci Darsa, policisti, reševalci in avtovleka Kopitar, ki je dvignila in odpeljala vlačilca.

23.06. so nas reševalci iz zdravstvenega doma Domžale zaprosili za pomoč pri prometni nesreči pred Blagovico, v kateri se je poškodovao voznik motornega kolesa. Po prihodu na kraj smo zavarovali kraj dogodka in pomagali reševalcem pri oskrbi ponesrečenca.

S pomočjo zajemalnih nosil smo motorista prenesli iz grabna v reševalno vozilo, s katerim je bil odpeljan v Klinični center. Pri motorju smo odklopili akumulator ter razlile tekočine posuli z absorbentom. Cestišče smo še očistili in odstranili motor s cestišča.

24.06. je na avtocesti Trojane–Blagovica, na viaduktu Jelka, prišlo do prometne nesreče štirih vozil. V prometni nesreči so bili udeleženi priklonnik, kombinirano vozilo ter dve osebni vozili. S pomočjo dežurne ekipe gasilcev iz avtocestne baze Vransko smo zavarovali cestišče in vršili požarno stražo. Odklopili smo akumulatorje ter pomagali reševalcem pri oskrbi ene poškodovane osebe. S cestišča smo s pomočjo delavcev Darsa odstranili razlile tekočine.

28.06. nas je prek številke 112 krajan iz Papiške ulice obvestil, da v bližini njegove hiše gori vrtna lopa. Ko smo prispeli na kraj dogodka, smo takoj pričeli gasiti objekt z vodo. Vidno je bilo, da je lopa pričela goreti s severne strani. Lopa je bila zaklenjena s ključavnico, zato smo jo odstranili. Gasilca, opremljena z izolirnim dihalnim aparatom, sta vstopila v lopo, pregledala prostor in dokončno pogasila požar. Pri gašenju so nam pomagali domači prostovoljni gasilci z Vira, ki so odstranili teče dele barake. v.

18. regijsko preverjanje
usposobljenosti ekip prve pomoči

Ekipe Rdečega križa Domžale in prve pomoči PGD Vir, Dob in Studenec sta sodelovali na osemnajstem regijskem preverjanju usposobljenosti ekip prve pomoči Civilne zaščite in Rdečega križa, ki je letos potekalo v občini Grosuplje. Sedemnajst ekip iz ljubljanske regije je tekmovalo v osmih delovnih točkah, na katerih so bili prikazani primeri različnih nesreč (potres, požari, prometne nesreče itd.), pri katerih

so ekipe preverjale svojo usposobljenost. Izkazale so zelo dobro pripravljenost, v primeru naravnih nesreč lahko nudijo poškodovancem laično prvo pomoč.

Vabimo mlade in malo manj mlade, da se pridružijo ekipi prve pomoči na našem naslovu: Območno združenje Rdečega križa Domžale, Ljubljanska 34, Domžale, domzale.ozrk@ozrks.si.

OZ RK DOMŽALE

Dan odprtih vrat slovenskih čebelarских društev

Pri čebelarju Stanetu Rennerju v Turnšah

Čebelarška zveza Slovenije, Javna svetovalna služba v čebelarstvu, je skupaj z društvi po Sloveniji organizirala dan odprtih vrat slovenskih čebelarских društev, katerega namen je izobraževanje in informiranje splošne javnosti o pomenu čebel in čebelarstva. Društva so predstavljala čebelarško dejavnost vsem generacijam, prikazovala postopke pridobivanja medu ter hkrati dokazovala, da so čebelji pridelki popolnoma naravna živila, saj jim čebelarji v postopkih pridelave ničesar ne dodajajo ali odvzemajo.

Iz Čebelarškega društva Domžale sta vrata čebelnjakov odprla Andrej Jus iz Ihana ter Stane Renner iz Turnš, predsednik Bine Kladnik pa je v povabilu zapisal: »Z zavedanjem o pomenu čebel za okolje in življenje lahko vsak posameznik in tudi širša družbena skupnost naredita korak naprej za ohranitev naravnega okolja, čebel in s tem opravevanja, ki je bistvenega pomena za zadostno lokalno samooskrbo s prehrano.«

Ob dnevu odprtih vrat slovenskih čebelarjev sem tako obiskala čebelarja Staneta Rennerja v Turnšah, ki ni aktiven le v čebelarškem društvu, kjer že leta opravlja naloge tajnika, temveč je tudi ljubiteljski slikar, ki motive slika tudi na panske končnice, veliko kolesari, aktiven pa je tudi v Turističnem društvu Turnše – Češenik. Žena mu ob aktivnostih, predvsem pa ob vzgoji treh sinov, tesno stoji ob strani. Zaposlen je v Centru za izobraževanje in rehabilitacijo invalidov v Kamniku.

Čebelariti si je želel od otroštva. Leta 1993 ob preselitvi v Turnše so se vzpostavili primerni pogoji in začel je čebelariti s tremi družinami. Naslednje leto si je tik ob domači hiši postavil čebelnjak. Trenutno ima 17 panjev, prideluje cvetlični in gozdni med, odvisno, kaj tisto leto ponuja narava.

»Letos je do sedaj letina slaba,« pravi, ko mi razkazuje panje in ob pogledu na sat s čebelami prisluhneva petju matice, ki vabi čebele na roj in nadaljuje: »Zima je bila dolga, slabo vreme, čebele so še šibke, saj ni bilo pogojev za razvoj. Trenutno ni nobene paše, nimajo dela in so nemirne in silijo na roj. So kot ljudje, kadar ni dela, nastajajo nemiri. V tem obdobju se je treba bolje organizirati. Pri čebelah moraš biti prisoten skoraj vsak dan, da obdržiš

čebele v dobrem stanju. Bliža se vrhunec sezone in le močna in številčna družina prinese med za čebelarja.« Čebel ne vozi na pašo, zadnje poskrbi doma in se veseli pridnih čebel in zdravega pridelka za domače, prijatelje in tudi prodajo. Čebelarjenje mu ne pomeni le gojenja čebel, temveč predvsem sobivanje z naravo, spremljanje dogajanj v naravi, hkrati pa zaradi čebel podrobneje spremlja vreme, letne čase, razvoj rastlin, cvetenje in še kaj. Tudi čmrlije.

Čebelar Stane Renner ima veliko obiskovalcev, pa ne le na dnevu odprtih vrat, ko so čebelarjenje prišli spoznavat prijatelji in znanci. Pogosto so njegovi gostje tudi otroci iz vrtca in šole ter mladi iz Centra za izobraževanje in rehabilitacijo. Pred leti so pri njem posneli oddaje o čebelah za danes že nekdanjo lokalno televizijo. Predstavil nam je orodje, opremo in literaturo, med katero ni manjkal časopis Čebelar, tudi čebelje pridelke: različne vr-

ste medu, čebelji vosek, propolis, cvetni prah. Poskusili smo medenjake in medeni liker. »Večina ima dober odnos do čebel, kar to je zelo pomembno,« pravi sogovornik, ki se zaveda pomena zdravega medu za prehrano in pomena čebel za opravevanje. Čebele so prvi in hitri pokazatelji stanja v naši okolici. So zelo občutljivi organizmi, ki v naravi pomagajo vzdrževati ravnotežje. Ko se ta poruši, začnejo čebele umirati in izginjati. Prednice današnjih čebel, tudi naše kranjske sivke, so živele že pred milijoni let, v času dinosavrov, in so se ohranile do danes.«

Rad se ukvarja s čebelarstvom, ki je zanj ljubiteljska dejavnost, za bolj resno ukvarjanje mu namreč zmanjka časa. Kljub temu pa bodo tudi v prihodnje čebele dobre prijateljice, ki so in bodo pomemben del družine Renner iz Turnš, o kateri bomo še slišali, posebej o treh odličnih mladih športnikih, ki imajo tudi radi med.

VERA VOJSKA

Čebelar Stane Renner

Domžalski vojni invalidi na štirinajstem srečanju v Trbovljah

Po desetih letih je bilo Društvo vojnih invalidov Zasavje ponovno organizator srečanja vojnih invalidov iz vse Slovenije. Srečanje je vsako leto v drugem kraju, redno pa se ga udeležujemo tudi člani Društva vojnih invalidov Domžale, saj je pomemben del našega programa.

DRUŠTVO VOJNIH INVALIDOV DOMŽALE Štirinajstega srečanja se je tako udeležilo dvajset naših članov, med njimi tudi dolgoletni predsednik Jože Brodar in podpredsednik Ciril Rogelj. Srečanja so del programa dela ZDVI Slovenije ter se izvajajo v okviru posebnega socialnega programa integracije težkih socialno ogroženih vojnih invalidov ter kulturnega in družbenega življenja. Vseh približno 500 udeležencev je pozdravil Ivan Tahirovič, dolgoletni predsednik domačega društva, ki je s tajnico Urško Hodešek največ pri-

speval k organizaciji srečanja, v okviru katerega je Društvo vojnih invalidov Zasavje pripravilo tople sprejem in razstavo o svojem delu. Udeležence je pozdravil tudi župan Občine Trbovlje, Vili Treven, veliko pa je imel udeležencem povedati tudi sedanji predsednik ZDVIS-a, Janez Podržaj, za njim pa je prisotne pozdravil tudi dolgoletni, sedaj častni predsednik, Ivan Pivk, ki je po pozdravu vseh ter želji, da jih spremlja zdravje in uspešno delo v društvih, prejel visoko priznanje ter glasen aplavz. Tega je bila deležna tudi Polonca Komar,

podpredsednica Državnega zbora RS, ki je v daljšem govoru spregovorila prisotnim vojnim invalidom, njihovim sorodnikom in prijateljem.

Organizatorji so pripravili bogat kulturni program, v katerem so nastopali godba, ženski pevski zbor, harmonikarji, mažoretke in plesna akrobatska skupina. Podeljena so bila tudi republiška priznanja posameznikom za dolgoletno delo v političnem in družbenem življenju. Med dobitniki priznanj je bila tudi Slovenska vojska. Na srečanju je bilo veliko praporščakov, predstavnikov društev vojnih invalidov, veteranov, članov borčevske organizacije, svetnikov ter drugih. Proslave se je udeležila tudi poslanka Barbara Žgajnar Tavš.

Uradnemu delu je sledilo prijetno srečanje z vrsto klepetov o preteklosti in sedanjosti. Udeleženci so radi prisluhnili tudi Frenku Uršiču iz Mekinj pri Kamniku, sicer članu Društva vojnih invalidov Domžale, ki je igral na diatonično harmoniko ter v veliko veselje vseh tudi prepeval, tako da je bila vožnja krajša.

Vsi zadovoljni smo se poslovili od organizatorjev srečanja ter zagotovili, da se prihodnje leto ponovno srečamo – na petnajstem druženju, še v večjem številu.

NAPISAL IN FOTOGRAFIRAL: JOŽE NOVAK

Člani domžalskega društva vojnih invalidov pred dvorano, v kateri je bila slovesnost.

Jutranja telovadba – tokrat po Dolenjski

Družčina telovadk iz Ihana, ki vsako jutro telovadi v ŠP Ihan pod okriljem Društva šole zdravja, je aktivna že četrto leto.

Družčina jo imenujem zato, ker smo med seboj spletle vezi prijateljstva – kot velika družina.

Že večkrat smo poročale o jutranji telovadbi v Ihanu. V teh peklensko vročih dneh pa smo se podale na izlet po Dolenjski. Pot iz Ihana nas je vodila v Šentrupert – na ogled kozolcev. Po ogledu smo si privoščile skromno malico – še dobro, da je bila skromna, saj nas je v nadaljevanju čakala nepozabna pogostitev Nušine prijateljice Vesne. Pot smo nadaljevale do Kulturnega doma Primoža Trubarja v Šentjerneju. To je kraj, ki mu odnos do slovenske kulture resnično veliko pomeni in so nanj ponosni. Tam nas je sprejela upravnica doma in nas seznanila z zgodovino in trenutnimi aktivnostmi delovanja kulture v Šentjerneju. Že tu je bilo prvo presenečenje – pogostitev, kavica z rogljiči. Pa ne rogljiči iz trgovine, ampak dobrota doma pečenih rogljičev ge. Vesne. Po ogledu Kulturnega doma smo se na potile še v knjižnico v Šentjerneju, ki posluje v sklopu kulturnega doma. Po ogledu knjig je Božo, ki je spremljal ženo na izletu, med policami našel knjigo, na kateri je bil naslikan na naslovni strani prečudovit petelin. Mnogi poznamo zgodbe o prigradah šentjernejskega petelina. Pač knjiga kot knjiga, nič posebnega, dokler nismo prebrali avtorice, ki je doma v našem kraju Selo. To je gospa Mojceja Podgoršek. Sledilo je branje pravljice o Petelinu Pepinu. Za nekaj časa smo se vrnili v mladostna leta, tudi vsebina ni bila nepomembna, saj bomo pravljico prensle na vnuke.

Pot smo nadaljevali v smeri obiska dolenjskega Lurda. To je kapelica v gozdu v bližini Dolenje stare vasi. Po krajših poteh te prečudovite pokrajine smo si ogledali še partizanski spomenik, postavljen v spomin 146 žrtev leta 1944 na Javorovici. Polni lepih vtisov dolenjske pokrajine smo se končno napotili še do prvih kapljic dolenjskega cvička.

Pot nas je vodila na ogled stare domačije pri pleterskem samostanu. Po ogledu smo pot peš nadaljevale do naše gostiteljice Vesne. Pod krošnjo že dozorele češnje so bile popolno presenečenje. Vsa hrana je bila pripravljena doma: kruh, pecivo, meso s prilogami. Domači okusi hrane, doma pridelan cviček – idila pristnega dolenjskega preživljanja prostih trenutkov – nepozaben trenutek. Žal smo imele še obveznosti – ogled galerije slikarke Jožice Medle v Šentjerneju. Ob zaključku potepanja po Dolenjski pa smo si ogledali še vinsko klet Karlovček. Tudi tu so nas pogostili in pripravili presenečenje domačih dobrot.

Z dobro voljo in prelepimi vtisi, ki smo jih tokrat preživele v neokrnjeni dolenjski pokrajini, smo se v večernih urah vrnile domov. Zahvaljujemo se Krajevni skupnosti Ihan, Nuši in Jožetu Čučniku, njihovim dolenjskim prijateljem Vesni, Jožici in lastnikom vinske kleti Karlovček, ki so nam omogočili preživeti čudovit dan, poln presenečenj.

HELENA RODE

ZDRAVSTVENA NEGA STOPAL PANČUR

01/72 45 106

VLASTA PANČUR
(v stavbi zdravstvenega doma Domžale)

Popoldne: ponedeljek, sreda
Dopoldne: torek, četrtek, petek

Optika Škofic že od 1975

Ljubljanska 87, Domžale
T: 01 721 40 06

delovni čas:
pon.-pet.: 8-12 in 16-18
sobota: 9-12

Slikopleskarstvo in fasaderstvo

David Blejc s. p.

Ste si zaželeli novih barv?
Osvežimo vaš dom skupaj!

Študljanska 37a, Domžale
GSM: 041 340 266

www.blejc.si
David.blejc@gmail.com

041 631 970

www.tentrade.si

NGVIDIC
nizke gradnje

Urejanje dvorišč
in okolice, izkopi, rušenje
in gradnja dovoznih cest.

Ten Trade d.o.o., Videm 6B, Dol pri Ljubljani

STROJNI TLAKI – ESTRIHI – OMETI

hitro, kvalitetno in ugodno
031 689 832

TLAKI KOS d.o.o., Ljubljanska 33, Kamnik

KULTURA

UČIMO SE IZPOVEDOVATI NA LIKOVNI NAČIN

DANICA ŠRAJ, predsednica Likovnega društva Senožeti

Likovno društvo Senožeti je v dvanajstih letih delovanja dodobra pretreslo domžalski ustvarjalni svet. S svojimi projekti, načrtnim in izobraževalnim modelom likovnega ustvarjanja, predvsem pa iskanjem znanja širše dajejo dober zgled vsem tistim, ki jih umetnost zanima na amaterski ravni.

Mateja Kegel Kozlevča
Foto: Iztok Dimc

Kot pravi Danica Šraj, ustanoviteljica in predsednica društva, je njihov umetniški duh dodobra izpopolnjen, saj poleg lastnega ustvarjanja v ateljeju in ustvarjanja na likovnih kolonijah redno skrbijo tudi za ogled in spoznavanje umetnin doma in drugod po Evropi. LD Senožeti v letošnjem letu pripravlja poseben projekt POLETI NA PALETI, v okviru katerega želijo prebivalce Domžal spoznati s svojim delom, ki nam ga bodo aktivno predstavljali v naslednjih tednih.

Bili ste dolgoletna novinarka, poznali smo vas predvsem iz lokalnega okolja zadnjih 15 in več let. Šele v poznejših letih življenja ste se odločili, da se boste predali svoji strasti – slikarstvu. Kaj vas je pripeljalo do tega?

Moja zgodba je mogoče zgodba še koga. Željo po likovnem izpovedovanju sem v sebi nosila od mladosti. A takrat je bilo treba v službo in sem jo odrinila na stran. V zreli dobi sem si rekla, da če bom imela kdaj možnost in s svojo dejavnostjo ne bom nikogar prizadela, da ne bo zaradi tega nihče prikrajšan, se bom ukvarjala s tem. In ker se je v zelo zrelih letih pokazala priložnost, sem to naredila, in to tako, da sem ustanovila likovno društvo. Vsi tisti, ki delujejo v okolici, mi niso ustrezali, zdelo se mi je, da je premalo in predvsem, da bi rada delala drugače.

Za seboj imate številne razstave, tako z društvom kot tudi samostojne. Kaj postavitev razstave pomeni za umetnika? Da se vaše delo postavi na ogled kritičnim in nekritičnim očem?

Razstava avtorja vedno na neki način razgali. To je še bolj čutili pri samostojnih razstavah, na katerih se avtor resnično pokaže v vsej svoji notranji govorici. To je, kot bi gol stopil pred občinstvo. V veliki večini pa ljudje slik ne znajo brati, gledajo, kako so slike večše narisane, kakšne so barve. Tisti, ki pa jih znajo, lahko začutijo tvoj značaj, težave, začutijo, kaj bi rad povedal. Bistvo je, da se avtor na sliki izpoveduje, in samo taka slika nekaj velja. Slika, ki je posnetek narave, kakršno bi naredil tudi s fotografskim aparatom, nima nobene intime. Slika je lahko še tako večše narejena, a ni veliko vredna. Lahko pa je slika bolj okorna, malo nenavadna, za oči neprivlačna, ampak na gledalca naredi vtis, ga pripravi do tega, da razmišlja. Ko pripravljamo društvene razstave, pa je razpon avtorjev velik. Bolj se pokažejo dojemanje, znanje, veščina. Tam je mogoče manj avtorjeve pripovedi, je pa več likovnega znanja, ki ga pokažeš na tisti sliki.

Kot glasbeniki skozi glasbo, tako slikarji skozi svoja dela izražate sebe. Kaj želite vi izraziti skozi svoja dela? Imajo vaše stvaritve skupno sporočilo ali so zgodbe zase?

Zagotovo, čeprav kot avtor tudi z leti dozorevaš in se tudi tvoja hotenja malo spreminjajo. Najprej, ko začneš in morda želiš narediti vtis na gledalca, želiš biti pohvaljen, slišati prijetno besedo, da je dobro narejeno. Ko pa že nekaj časa delaš, pa vidiš, da to sploh ni pomembno. Pomembno je, kaj ti poveš. Tudi jaz imam

Bistvo je, da se avtor na sliki izpoveduje in samo taka slika nekaj velja. Slika, ki je posnetek narave, kakršno bi naredil tudi s fotografskim aparatom, nima nobene intime. Slika je lahko še tako večše narejena, a ni veliko vredna.

svoj izbor barv, bolj pripovedujem s hladnimi, umirjenimi barvami. Skoraj ni pomembno, kaj upodabljaš, kakšen motiv delaš, ampak da ob motivu ali sliki, ko je končana, čutiš olajšanje v smislu, da si dal nekaj od sebe. Skozi živahne slike pripoveduje človek nekaj drugega, skozi umirjene, temnejše, hladnejše, pa spet nekaj drugega. Ne vem pa, kaj sama želim povedati s svojimi deli, morda veselje do življenja, občudovanje navadnega dne, to so drobni utrinki.

Če se danes ozrete nazaj na svoja prva dela, kako kritično gledate nanje?

Včasih se malo nasmejem, ko gledam prva dela in se mi zdi, da so neboljena. Hotela so biti všečna, to se čuti iz slik, so dela, v katerih ni še nič mene. Čeprav se že čuti nota izbora barv, kar se hitro čuti pri vsakem avtorju. Nabralo se je veliko slik, pri vseh avtorjih se slike nabirajo, in prav letos smo sklenili, da jih bomo v Domžalah v času akcije Poleti na paleti ponudili ljudem v odkup po simbolični ceni. Pravzaprav bi radi nabrali nekaj denarja za društvo, za materialne stroške. Tako so ta dela na prvi pogled lahko lepa, a na moj drugi pogled so to začetna dela, morda večše narisana, to je pa tudi vse, saj v njih ni nekaj več, filozofije. Slika pa je filozofija, če je prava slika. Sliko pa moraš znati tudi brati. Če si uglašen na barvne tone, je slika očesu prijetna že na prvi pogled. Če si manj večš gledalec, predvsem iščeš večšino in jo občuduješ. Če si bolj zahteven in kritičen, pa začutiš avtorja. Kot nekateri pišejo, drugi pojejo, tako slikar čuti potrebo po izpovedi sebe. To je naravna danost, imaš potrebo in moraš dati na papir, moraš poskusiti naslikati, šele ko skozi teorijo spoznavaš, žal brez učenja to ne gre, ugotavljaš kaj ti ustreza za tvojo intimo. A brez vedenja, učenja se doma mučiš s stvarmi, za katere se ni treba mučiti, saj za to obstajajo tečajji, šole. Včasih kdo reče, da ustvarja v tišini svoje sobice. S tem ni nič narobe, a to ustvarjaš zase. Obsojam pa, če začneš stvari, ki si jih ustvarjal brez pridobljenega znanja, razstavljaš in se oglaševati kot veliki avtor. Kot pri vsaki stvari ti mora tudi

tukaj pomagati stroka, da začneš govoriti v sodobni govorici. Lahko pa govoriš v preprostem ljudskem jeziku, a takrat so slike preproste, neboljene.

Likovno društvo Senožeti v svojih vrstah združuje ljubiteljske umetnike, ljudi, ki so se ljubezen do slikanja odločili razviti skozi društvo niso pa stopili na profesionalno pot. Se lahko na tak način posameznik razvije do ustrezne stopnje, da konkurira tudi zvenečim imenom umetnosti?

Težko, saj je zvenečim imenom v umetnosti slikanje način življenja in običajno že od mladosti slikajo. Ko običajni ljudje hodijo v službo in delajo druge stvari, slikar, ki ima res močan notranji naboj in tudi študira v tej smeri, slika. Vse njegovo življenje je slikanje. In s takim ne moreš konkurirati, saj ti zmanjka časa. Je pa mogoče izostriti svoje znanje in vedenje tako daleč, da uživaš v razstavah takšnih avtorjev. Namen našega društva ni, da postanemo veliki umetniki, ampak imamo to resnično radi, ni nam žal prostega časa, da nekaj povemo skozi likovno govorico. Drug namen pa je, da enostavno uživamo ob ogledih razstav, kar ti brez znanja ni dano. Ko enkrat pokukaš pod povrhnjico likovnega ustvarjanja, v tem uživaš. Imamo pa v naših vrstah najmlajšega člana, ki bo imel v kratkem v Domžalah razstavo, to je Jan Bernot, ki pa je potencial. Star je 20 let, študira zgodovino in ima možnost, da bi nekoč postal umetnik. Ima mladost, likovni potencial, ima kaj povedati in se likovno izobražuje.

Večkrat ste omenili projekt Poleti na paleti. Mogoče več o tem?

Že nekaj časa smo se dogovarjali, da bi v domžalski galeriji pripravili razstavo. Povedati moramo, da ima domžalska galerija izreden izbor, saj kustosinja s slovenskimi avtorji napravi zelo dober program. A razstave so slabo obiskane, ljudje na razumejo teh slik. Moj namen pa je, da bi čez poletje poskušali pokazati stvari, ki jih ustvarjajo amaterji – vsem enaki ljudje. Pod strokovnim vodstvom

amaterji lahko naredijo izvrstne stvari, kar potrjujejo tudi strokovnjaki. Tako bomo čez poletje, ko je galerija sicer zaprta, pokazali dela, ki jih amaterji nimajo velikokrat možnosti pokazati. Tako bodo ljudje, ki imajo veselje do likovnega dela, lahko videli, kaj je dobra amaterska stvar. Če ne vidiš, se ne moreš primerjati. Gledaš stvari profesionalcev, ki jih ne razumeš, in gledaš stvari amaterjev, ki so nepredelane.

Projekt Poleti na paleti prinaša štiri razstave. Prva razstava, ki je na ogled od 18. julija do 8. Avgusta, se imenuje Tekst v podobi, kjer smo upodabljali tekst v sliki in predstavlja izbor del s tretje državne razstave JSKD. Druga razstava je samostojna razstava našega najmlajšega člana Jana Bernota in bo na ogled od 8. avgusta do 29. avgusta. Sledi razstava del, ki so nastala na likovni delavnici Šmartno 2013 v okviru projekta JSKD, in nato od 29. septembra dalje še predstavitevna razstava našega Likovnega društva Senožeti. Razstave so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, dopoldne, od 10. do 12. ure, in popoldne, od 16. do 18. ure. Rada bi, da so razstave dostopne, da si ljudje upajo vstopati v galerijo.

Vendar v okviru projekta ne napovedujete samo razstav, pač pa tudi druge aktivnosti. Katere?

V tem času bomo pripravili tudi dogajanje pred galerijo. Temu bomo namenili nekaj sončnih sobot; 27. julija ter 10. in 24. avgusta bodo pred galerijo na ploščadi v centru Domžal potekali dogodki od 9. do 13. ure. Pripravili bomo šaljivo risanje portretov, imamo nekaj zelo dobrih risarjev, slikali bomo v živo, pripravili bomo delavnice, da bodo slikali tudi mimoidoči. Prav tako smo k sodelovanju povabili mlade glasbenike, da popestrijo dogajanje. V primeru slabega vremena bo dogodek teden dni kasneje. Bo pa na dogodku prisoten tudi naš profesor, če se bo kdo hotel pogovoriti z njim, saj bi želeli naše delovanje približati ljudem. V naših vrstah imamo še nekaj prostih mest in bomo veseli še kakšnega novega člana. Dejavnost želimo približati ljudem, da bodo videli, da to ni nobena

visoka umetnost, da se lahko pridruži in preizkusi vsak.

Velik pomen vašemu društvenemu delu dajejo tudi večdnevne kolonije, pa tudi druge številne aktivnosti. Kateri projekti vas čakajo čez leto?

V društvu imamo poleg ustvarjanja tudi številna predavanja in izobraževanja. Vsako leto si ogledamo vse večje razstave od Dunaja, do Milana, Münchna, Salzburga in Budimpešte, saj dela velikih umetnikov ne moreš spoznati prek interneta, pač pa jih moraš srečati iz oči v oči. Veliko sodelujemo z JSKD, ki ima daleč najboljša izobraževanja. Slikarske kolonije pa so lepši del našega dela. Ljudje gredo zelo radi, a postalo je zelo drago, vse pa plačujemo sami. Na kolonije gremo običajno junija v tujino, kolonije z ogledi. Do sedaj smo bili v Firancah in okolici, šli smo v Cinque terre na drugo stran italijanskega škornja, v Nico v Francijo, kjer so v najbližji okolici največja dela od Picassa do Matisa, bili smo tudi v Umbriji, kjer so bile na ogled največje umetnine iz renesanse, letos pa smo bili v Benetkah, tam smo obiskali tudi bienale. To jesen še gremo na Hrvaško na Lonsko polje pri Sisku, kjer so ohranjene hiše, starejše od 300 in več let, saj letošnja kolonija nosi naslov: Arhitektura pokrajine je lahko arhitektura slike. Imamo pa v svojih vrstah tudi veliko kuharjev umetnikov in ob vsem našem delu lansko leto pripravili tudi knjigo Barve okusov. V knjigi so zajete vse kolonije in zapisani vsi recepti, ki so jih naši ljudje izumili ali poustvarili na kolonijah. Notri so tudi opisi vseh kolonij in značilnosti pokrajin, ki smo jih obiskali.

Za konec pa morda vaše priporočilo vsem tistim, v katerih tli želja po umetniškem izražanju.

Vsekakor priporočam, da se nekam včlanijo ali se vsaj delno izobražujejo, saj jim bo to olajšalo delo. Želja po slikanju tli v mnogih ljudeh in jo običajno zatremo, ker mislimo, da je veliko pomembnejših stvari. Če bi radi slikali lahko pridejo k nam, saj imamo kvalitetno izobraževanje ali pa gredo na JSKD. □

ABONMA

sezona 2013 / 2014

abonma GLEDALIŠKI

Sam Shepard: LUNINE MENE / SNG Drama Ljubljana / režija: Boris Cavazza / melanholična drama o dveh prijateljih z bridkim humorjem

William Shakespeare: UKROČENA TRMOGLAVKA / Mestno gledališče ljubljansko / režija: Anja Suša / poznorenasna komedija za zabavo sodobnega gledalca

John Patrick Shanley: DVOM / Prešernovo gledališče Kranj / režija: Alen Jelen / aktualna zgodba o zlorabah v katoliškem svetu

Matjaž Zupančič: SHOCKING SHOPPING / SLG Celje / režija: Matjaž Zupančič / drama sodobne potrošniške družbe

Enrico Luttmann: SEN / Prešernovo gledališče Kranj / režija: Mateja Koležnik / komedija z intelektualnim humorjem

Paula Vogel: NAJSTAREJŠA OBRT / Mestno gledališče Ptuj / režija: Peter Srpčič / komedija o »animir« damah«, ki iščejo ljubezen in resnico o sebi

abonma KONCERTNI

MLADOSTNO, DRZNO, ZRELO, »MOZARTOVSKO« / program: Mozart / Mozart od prve simfonije do njegovih zadnjih kompozicij

ZBOGOM ROMANTIKA / program: Zemlinsky, Schönberg, Mahler/Stein / abonmajski orkester na temo konca romantičnega obdobja

MOZART, SCHUBERT IN POZNA MLADOST / program: Mozart, Schubert / Mozart in Schubert z godalnim kvartetom in enim najboljših čelistov svoje generacije

PUSTNO PRESENEČENJE / program: Mozart in ostali / tradicionalno koncertno pustno rajanje z veselimi melodijami in navihanimi maskami

TONI SO VIŠJE BESEDE / program: Schumann / vrhunski solisti najuglednejših evropskih orkestrrov z izborom del iz Schumannovega opusa

GOEBEL CARTE BLANCHE / program: Bach in sinovi / dirigent: Reinhard Goebel / Bach in sinovi pod vodstvom Reinharda Goebela, enega največjih poznavalcev stare glasbe

abonma GLASBENO-SCENSKI

JURE IVANUŠIČ & NORDunk "Srce v kovčku" / režija: Jure Ivanušič / glasbeno gledališko potovanje po življenju in brezčasnih šansonih Jacquesa Brela

NANA MILČINSKI »Še ena pomlad« / pesmi Franeta Milčinskega »Ježka« v zapeljivi glasbeni preobleki

Aldo Nicolaj: PAROLE PAROLE ali Ni bila peta, bila je deveta / Gledališče Koper / režija: Jaka Ivanc / strastna glasbeno kriminalna komedija o ljubezni in sovražstvu, začinjena z italijanskimi popevkami

BOSSA DE NOVO / brazilska »bossa nova« pomešana s slovenskimi ponaredilimi, sambo in jazzom

MARKO HATLAK & FUNTANGO / argentinski tango v glasbi in plesu ter interpretaciji harmonikarskega virtuozu

Goran Vojnovič: TAK SI / SiTi Teater in Kreker / režija: Aleksander Popovski / komedija o taksistu v slovenski prestolnici in njegovih posebnih potnikih

abonma FILMSKI

OBLJUBLJENA DEŽELA / Promised Land / režija: Gus Van Sant / 2012, ZDA, Združeni Arabski Emirati / film o deželi, ki je plod korporativne manipulacije

HALIMINA POT / Halimin put / režija: Arsen Anton Ostojič / 2012, Bosna in Hercegovina, Hrvaška, Slovenija / film o zastrašujočem prikrivanju vojnih grozot

OKLEPNICA POTEMKIN / Bronenosets Potyomkin / nemi film z živo glasbeno spremljavo / režija: Sergei M. Eisenstein / 1925, Sovjetska zveza / največji propagandni film vseh časov, ki je postal svetovna klasika.

GOSPODAR / The Master / režija: Paul Thomas Anderson / 2012, ZDA / izjemen film o manipulaciji epskih razsežnosti, ki so ga razglasili za najboljši film leta

LOV / Jagten / režija: Thomas Vinterberg / 2012, Danska / intenziven in neposreden film o krivični obtožbi in njeni posledici

NAJBOLJŠA PONUDBA / La migliore offerta / režija: Giuseppe Tornatore / 2013, Italija / napeta drama o obsedenosti z umetniško estetiko

BARBARA / Barbara / režija: Christian Petzold / 2012, Nemčija / film o iskanju moralnih vrednot v času razdeljene Nemčije za ceno izgube lastne prihodnosti

ANGELSKI DELEŽ / The Angels' Share / režija: Ken Loach / 2012, VB, Francija, Belgija, Italija / zabaven film o tem, kako lahko viski spremeni življenje na bolje

Kulturni dom
Franca Bernika
Domžale

Abonmaje vpisujemo
od 11. do 25. septembra.

Kulturni dom Franca Bernika
t. 722 50 50
www.kd-domzale.si

IZBR@NO V KNJIŽNICI DOMŽALE

Uredil in izbral: Janez Dolinšek

knjige za odrasle

Svetlana Aleksijevič:

Černobilska molitev

MODRIJAN, 2009

»Spominjam se, kako se je vojak podil za mačko ... Dozimeter je pri njej prasketal kot strojnica: tresk, tresk. Za njo sta hodila deček in deklica ... Mucka je bila njuna ... Deček je molčal, deklica pa je vpila: »Ne dam je!« Tekla je in vpila: »Mucka moja, steci proč! Zbeži mucka!« Vojak pa se ji je približeval z veliko vrečo iz celofana ...« Predstavljajte si prazno petnadstropno stavbo. Brez stanovalcev, toda s stvarmi: pohištvo, oblačili, ki jih ne more nihče nikoli več uporabiti. To pa zato, ker je ta stavba v Černobilu ... Černobilska nesreča se je zgodila 26. aprila 1986 v jedrski elektrarni Černobil pri Pripjatu v Ukrajini ob eksploziji jedrskega reaktorja ter postala ena najhujših nesreč v zgodovini jedrske energije. Nesreča se je jedko in z grozečo nevarnostjo zarezala v človeška življenja ter vnaprej zaznamovala številne še nerocene generacije po vsem svetu. Knjiga je sestavljena iz nanizanih osebnih pripovedi ljudi, ki so bili priča černobilski katastrofi. V teh izpovedih daje avtorica, ki so jo obogatile novinarske izkušnje, velik poudarek sogovornikom. Prepusti jim, da sami pišejo svojo zgodbo, ki je iz njihovih ust resničnejša, slikovitejša in zaradi njihove neposrednosti zares izvirna. V knjigi zajame različne starostne skupine, od otrok do najstarejših sogovornikov. Pisateljica v tok govora ne poseže ter ne komentira, temveč ostane v vlogi terapevte, ki tako kot bralec poslušajo množico človeških zgodb. Svetlana Aleksijevič je Černobilsko molitev napisala že leta 1997, vendar ji je cenzura prepovedala izdati nekatere dele. V celoti, z vsemi vključenimi intervjuji, ji je uspelo izdati leta 2006. To je knjiga žalostnih zgodb ter zapisa obilice trenutkov, ki se bralca globoko dotaknejo in mu izzovejo prenekatere solzo, kajti ob tako številnih, srce parajočih izpovedih je težko ostati hladen.

Haruki Murakami:

Kafka na obali

MLADINSKA KNJIGA, 2007

Ko te enkrat posrka v Murakami-jev svet, ga ne želiš več zapustiti. V tem svetu se nenavadne zgodbe še bolj nenavadnih oseb nenadoma zdijo nekaj najbolj naravnega in običajnega, a hkrati tudi nadvse vznemirljive. »Ne zaupam ljudem, ki v svetu, kakršnega imamo, živijo in izgledajo normalno,« v romanu reče voznik tovornjaka Nakati starcu, ki se zna pogovarjati z mački. Dogodki in občutja, ki so na meji verjetnega (oz. za zelo razumen um krepko onkraj te meje), po Murakamijevi zaslugi zlahka postajajo povsem verjetni in nagovorijo tiste dele nas, ki morda že predolgo spijo in čakajo, da jih prebudimo ... Murakamijevo razumevanje življenja in razumevanje samote, na katero smo slej ko prej neizogibno obsojeni prav vsi, spreminja branje njegovih knjig v bralno meditacijo in čisti užitek.

Paolo Giordano:

Človeško telo

MLADINSKA KNJIGA, 2013

Torinčan Paolo Giordano, čigar prvenec Samotnost praštevil je leta 2008 dobil strego, najuglednejšo italijansko literarno nagrado, so v Italiji prodali v milijon izvodih, po svetu pa v štirih milijonih. Giordano je v začetku junija v Sloveniji predstavil svoj drugi roman, Človeško telo, ki govori o italijanskih vojakih v Afganistanu (tega je tudi obiskal) in je pravzaprav nadaljevanje prvega. Osnovno vprašanje obeh je: Kaj je družina? Obema romanoma je skupna metafora družine kot vojne, saj mnogi otroci izstopijo iz družine poškodovani. V romanu Človeško telo je sodelovanje italijanskih fantov na vojaški misiji v Afganistanu zgolj zunanje prizorišče, v njem ne tematizira samo vojne. Dozorevanje v neprijaznih razmerah, vezi z družino in partnericami, ki so postavljene na preizkušnjo, in dramatične posledice ponesrečene vojaške operacije so osrčje rahločutno zapisanega romana. Tudi za to njegovo delo je značilen izvesten slog. Človeško telo je rahločutno in domiselno napisan roman o vojnah našega časa in bitkah, ki jih človek bije s seboj.

Erlend Loe:

Naiven. Super.

MODRIJAN, 2013

Naiven. Super. je preprosta zgodba o zelo zapletenih stvareh, kot jo avtor najavi na notranji strani ovitka. Res se bere enostavno in hitro, razmišljanja so preprosta, malo naivna in nenavadna. Zdolgočaseni glavni protagonist začasno živi v bratovem stanovanju, piše čudaste sezname vseh mogočih stvari, glavo si razbija z razmišljanjem o času in vesolju, meče žogico v steno, zabija žebličke v deščico, vmes mu uspe doživeti celo ljubzensko zgodbico. Ta dolgčas prekine njegov odhod v New York k bratu. Končno vendarle vidi smisel bivanja, četudi v vrnitvi, saj ga nekdo čaka. Se depresija raztaplja? Super.

knjige za otroke in mladino

John Boyne:

Osupljiva zgodba Barnabyja Brocketa

MIŠ ZALOŽBA, 2013

Irskega pisatelja Johna Boyna slovenski mladi bralci poznajo predvsem po pretresljivi knjigi Deček v črtasti pižami. V slovenski jezik sta prevedeni še knjigi Nace gre od doma in Upor na ladji Bonuty, čisto nova pa je knjiga Osupljiva zgodba Barnabyja Brocketa. Brocketi so običajna družina z dvema otrokoma, ki ne mara drugačnosti in noče izstopati. Njihov svet pa popolnoma spremeni prihod tretjega otroka. Kako sprejeti drugačnega otroka, ki lebdi nekje pod stropom? Barnaby se močno trudi biti z nogami na tleh, a mu ne uspeva, prav tako kot ne uspeva njegovim staršem, da bi sprejeli njegovo drugačnost. Tako nekega dne sam, izdan in prestrašen, odleti pod nebo, novim dogodivščinam naproti. Knjiga sili k razmišljanju o drugačnosti, sprejetosti in ljubezni ...

Elke Loeve:

Pipi in Melkijad

TEHNIŠKA ZALOŽBA SLOVENIJE, 2013

Pipija in Melkijada, malega in velikega pujsa, večina dobro pozna s televizijskih zaslonov. Risanka je bila prvič predvajana že davnega leta 1973 v Zahodni Nemčiji. Sedaj sta pujsa, pripravljeni tudi v knjižni obliki, v prevodu in priredbi legendarnega igralca Jurija Součka. V knjigi je zbranih dvajset zgodbic o prepiru, kopalni kadi, lenobi, ljubezni ... Ko mali pujs zastavi svoje znamenito vprašanje starejšemu bratu Melkijadu: »Melkijad, kaj je to ...?«, starejši brat začne svoje »filozofske« razlage, ob katerih lahko uživamo tako otroci kot odrasli. Imenitno počitniško branje.

Aaron Blabey:

Metka Veter in Peter Šilček

KUD SODOBNOST INTERNATIONAL, 2013

Metka Veter in Peter Šilček je zgodba o prijateljstvu. O prijateljstvu, ki je mogoče kljub različnosti, ki bi bila v primeru Metke in Petra že težko večja. Čeprav ju veselijo popolnoma druge stvari, ju namreč veže ljubezen in znata poskrbeti drug za drugega, ko je treba. Rada imata drug drugega, ko pozabita imeti rada sama sebe ... Aaron Blabey je pobozal naša srca že s slikanico Živa Žganec, Metka Veter in Peter Šilček pa je prav tako slikanica, kakršne današnji svet zelo potrebuje.

mediateka

Pobalinka (Tomboy)

DVD, DEMIURG, 2012

Desetletna deklica Laure se s starši in mlajšo sestro preseli v novo stanovanje. Na balkonu opazi skupino fantov približno njene starosti in se jim hoče pridružiti. Ko pride dol, ni nikjer nikogar, opazi pa jo deklica in jo zamenja za fantka. Laure se zlaže, da je res fantek, in tako se poda na dogodivščino, za katero sama ve, da ne bo dolgo trajala. Zelo preprosta laž se kaj kmalu lahko obrne v stresno stanje. Vse je namreč videti kot enostavno prikrivanje identitete v kočljivih otroških letih, ki bi načeloma morala biti brezskrbna, vendar so seveda prepogosto vse prej kot to ...

Domžalskim rogistom še en zlati rog

Kulturno društvo Domžalski rogisti nadaljuje uspešno glasbeno pot, saj se lahko po udeležbi na mednarodnem tekmovanju glasbenih skupin na Gornjem Avstrijskem pohvali še z enim zlatim rogom.

Med nastopom na mednarodnem tekmovanju rogistov v Avstriji.

Predsednik Otmar Gregor Rettinger, ki skrbno vodi društveno kroniko, je povedal, da letos ni skoraj nič manj nastopov Domžalskih rogistov kot prejšnja leta, posebej radi pa so tudi letos (to ni bil njihov prvi koncert v domu) nastopili za varovanje Doma upokojencev Domžale ter jim skupaj z Ljudskimi pevci iz Blagovice pripravili pestro kulturno srečanje. Koncert so obogatili tako, da so varovancem predstavili tudi svoje več kot dvajsetletno

uspešno igranje, govorili o zgodovini lov-ske glasbe, o instrumentih, posebej pa o vrstah rogov, kot so lovski rog, žepni rog, pafforceje Es ter parforsni rok. Razdelili so jim tudi brošure, ki so jih izdali ob jubilejih. Ob tem se iskreno zahvaljujejo koordinatorki sodelovanja, Silvi Demšar, tako za priložnost za nastop kot pozornosti ob nastopu, ter obljublajo, da še pridejo. Med številnimi nastopi omenimo še, da so Domžalski rogisti igrali tudi na podelitvi

spričeval lovskim pripravnikom, prijetni spomini jih vežejo na igranje lovske maše v Ljubnem na Gorenjskem, nepozaben pa je tudi nastop na slovesnosti ob dvajsetem rojstnem dnevu prijatelj - Štajerskih rogistov iz Nove cerkve.

Tudi letos so posebno skrb namenili sodelovanju na mednarodnem tekmovanju na dvorišču Benediktinskega samostana v kraju Reighersberg am Inn, kjer so se potegovali za naslednji zlati rog. Na tekmovanju se je zbralo več kot 800 tekmovalcev, ki so navdušili zbrano občinstvo. Sprememba ure nastopa domžalskih rogistov ni zmedla, saj so prišli na tekmovanje dobro pripravljeni, tako z obveznim programom kot z izbiro dodatnega lastnega glasbenega programa, še posebej pa so v prostem programu navdušili s tremi koranicami. Rezultat rednih vaj in stalne umetniške rasti pod vodstvom umetniškega vodje Ivana Kozariča sta tudi tokrat obrodila sadove.

Novi zlati rog, ki so ga osvojili v Es zasedbi, jim pomeni priznanje za kvalitetno rast igranja, hkrati pa nadaljevanje uspešne poti, za katero jim iskreno čestitamo in jim na njej tudi v prihodnje želimo veliko uspeha. KD Domžalski rogisti se za finančno pomoč zahvaljujejo županu Toniju Dragarju ter KS Slavka Šlandra in Simona Jenka, iskrena hvala pa tudi PGD Domžale za prevoz s kombijem, posebej hvala šoferju Marku Majcnu.

VERA VOJSKA

Butalci

Domača gledališka predstava, ki bo zaznamovala letošnje kulturno poletje

POLETNO GLEDALIŠČE STUDENEC Čudovita scena z butalskim trgom in županovo hruško, nova, s svetjem ozaljšana brizgalna, butalska godba in mažoretke, Butalci, kulturniki in gasilci – na kratko uvodna scena – je obljubljala veliko in to tudi dala. Tako smo se najprej seznanili z več kot 80 nastopajočimi, ki so skupaj z nami prišli na gasilsko veselico, namenjeno novi brizgalni, ki bo prvič uporabljena v trodelnem napadu. Glavni je bil seveda župan Nakresan (odlični Konrad Pižorn Kondi), ki je enako kot vsi prisotni z radostjo v srcu in s ponosom v obeh odprl največjo slovesnost v zgodovini Butal. Po enkratnem nastopu mažoretk (ocena odlično – takih v Sloveniji ni), zažigu porušenega poslopja, da bo imel trodelni gasilski napad priložnost za preizkus nove brizgalne, ter kratkim pogovorom o nekaj finančnih nedoslednostih pri nakupu brizgalne (opozicija je Robert Vrčon), ko je bilo videti, da bo vaja popolnoma uspeša, je vse skupaj uničila županova žena (odločna Pija Brodnik). Prišla je namreč povedat, da je nekdo ukradel iz cerkve butalskega zavetnika sv. Florijana z golido, ki je doslej namesto brizgalne varoval Butale pred požari. Seveda svetnik ni šel na farbanje, kamor ga je pospremila tudi helebarda glavnega butalskega policaja (Jože Vunšek), temveč je svetnika z golido, policajev helebardo ter spotoma še tepanjsko monštranco odnesel kdo drug kot razbojnik Cefizelj (dober v vseh vlogah – Jure Sešek). S tem je povzročil, da je veselica zaradi slabega vremena (dobesedno, saj se je že veselo bliskalo) na razočaranje vseh odpadla.

Nato je s pravim konjem prijezdil dunajski, danes bi mu rekli nadinšpektor ali korupcijska komisija, nadhelebardar, ki je po pregledu financ pošteno podkuril županu, s katerim sta zaradi prave nevihte (videti je bilo, kot da bi se tudi naravne sile rade vključile v letošnjo domačo predstavo) opravljala v njegovi hiši. Medtem smo obiskovalci premiere malo počakali, da se je vreme ustalilo, in bili priča pravi ljubezenski zgodbi med Cefizljem in odločno županovo hčerko Jeriko (Marjeta Cerar – bodoča glasbena zvezda), ki je, podobno kot njena mama, takoj dala vedeti, kdo nosi hlače v Butalah.

VERA VOJSKA

Resne predstave za resne čase

Festival gorenjskih komedijantov že šestnajstič v Dobu

DOB V Dobu smo se že kar navadili, da vikend pred dnevom državnosti gostimo 'kranjske komedijante', ki so se letos predstavili s petimi predstavami in še enkrat več dokazali, da so drame in komedije ter druge tovrstne predstave še kako prisotne na širšem območju Gorenjske. Javni sklad RS za kulturne dejavnosti ter njegova Območna izpostava Domžale sta v organizaciji in izvedbi Kulturnega društva Jožef Virk Dob pripravili (v okviru praznovanja dneva državnosti ter Večerov pod zvezdami) tri prijetne kulturne festivalske večere. Zaradi kar zahtevnih postavitev prizorišč so festivalske predstave izmenično potekale v dvorani kulturnega doma in prijaznem letnem gledališču na Močilniku.

Niti tat ne more pošteno krast'

Prijetno tekočo aktualno komedijo Daria Foja je gledališka skupina Kulturnega društva Jože Gostič Homec predstavila dovršeno ter s številnimi komičnimi trenutki nasmejala občinstvo v Kulturnem domu v Dobu. Predstava, o kateri smo v Slamniku že pisali, v režiji Tomislava Tomšiča, je bila tudi tokrat lepo sprejeta ter prijeten uvod v letošnji 16. Festival ...

Krčmarica

Prijetno predstavo, kot nalašč za tople večer v Letnem gledališču Dob, je izvedlo Kulturno društvo Rudija Jevretiča z Ribnega, režiral pa jo je Sergej Verč. Prijetno prizorišče ob jadranski obali ter tradicionalni ljubzenski zapleti med prikupno krčmarico in njenimi oboževalci, ki jih pri avtorju komedije Carlu Goldoniju nikoli ne manjka, so navdušili vse, posebej tiste, ki so si v enem večeru ogledali dve res gledljivi predstavi.

Oh, te nore ženske

Drugi večer festivala se je v dvorani najprej predstavilo Gledališče slepih in slabovidnih Nasmeh. Arhivar je med seboj povezal tri komično satirične monologe, in sicer: Izdelek in kapital, ki je morda komu v dvorani prinesel tudi idejo za kakšen poseben posel; Žajfarca – zanimiv monolog, poln idej, kako zaslužiti, v tem primeru

zastoj prebivanje v zaporu; Sol in tobak pa je bil prijetno presenečenje, posebej za prevarane ženske, saj je bila prevarana žena nepričakovano nagrada. Režiserka predstave je bila Alenka Bole Vrabec.

Dogodek v mestu Gogi

Kdor je že prebral eno od najbolj zanimivih slovenskih del, Dogodek v mestu Gogi Slavka Gruma, je že pred začetkom predstave vedel, da bo treba predstavo natančno spremljati in ji slediti. In res je bilo tako. Mladinski oder Kranj je pod režiserskim vodstvom Ajdina Huzejrovića in Barbare Logar gledalcem prikazal mesto Gogo in hlepenje prebivalcev po dogodku zvesto po literarni predlogi, kar je zahtevalo zbranost in razmišljanje vseh prisotnih, ki jih je navdušila igra mladih igralcev.

Otroka muh

Le redko se zgodi, da si na festivalu lahko ogledamo kar dve 'domači' predstavi. Tokrat so se zadnji večer festivala člani in članice Kulturnega društva Franc Kotar

iz Trzina predstavili s priredbo Sartrovega dela Otroka muh v režiji Tatjane Peršuh, ki ji je kot asistentka režije pomagala Brigita Ložar. To je bila še ena predstava, ki je zahtevala vso pozornost gledalcev in jo odlikuje odlična igra.

Nagrajenci

Pred koncem festivala sta Peter Militarev, letošnji selektor, ter Miloš Starbek, Kulturno društvo Jožef Virk Dob, ki je tudi letos odlično izpeljalo festival, podelila posebna priznanja Javnega sklada RS za kulturno dejavnost. Za najboljšo glavno žensko vlogo je priznanje prejela Elvira Halačević, za moško Frenk Kranjec; najboljšo stransko žensko vlogo je odigrala Lara Fortuna, moško pa Sebastijan Benigar. Silvester Sicu je za posebno priznanje selektorja prejel za večletno vodenje in režiranje v KUD Pod lipo Adergas. Čestitamo in kličemo 'dobrodošli' na 17. festivalu gorenjskih komedijantov v letu 2014!

VERA VOJSKA

Razstava 'Navdih trenutka'

Zaključek uspešnega leta ustvarjalnih delavnic

CENTER ZA MLADE DOMŽALE Mladi, ki v Centru za mlade celotno šolsko leto obiskujejo ustvarjalne delavnice, so običajno razdeljeni v tri skupine (mlajši, starejši in mavrična skupina). Tokrat pa so se zbrali skupaj in 19. 6. 2013 ob 19. uri odprli razstavo z naslovom 'Navdih trenutka'. Z odprtjem razstave smo zaključili še eno uspešno leto ustvarjalnih delav-

nic, ki jih vodi Mateja Absec. Popestrili smo jo s fotoutrinki, ki so nastajali vse leto pri ustvarjalnih delavnicah, in s svežim sadjem in domačimi dobrotami, ki so jih spekle mame otrok. Kot vsako leto je tudi letošnja razstava zelo barvita in edinstvena, zato vas vse do jeseni vabimo v Domžalski dom, kjer si jo lahko ogledate tudi sami.

VERA VOJSKA

Godba Domžale v prelepem Ohridu

Prva polovica leta 2013 je bila za člane Godbe Domžale zelo pestra.

GODBA DOMŽALE Naše godbeno popotovanje smo aprila začeli v Franciji, nato v maju v Domžalah izpeljali nepozaben koncert z Vladom Kreslinom, za konec pa nas je čakalo še potovanje v Makedonijo, in sicer v mesto Ohrid, kjer se je letos prvič odvijal Ohridski festival.

Godbeniki in godbenice smo se na zadnji šolski dan, 24. junija zvečer, skupaj z našimi boljšimi polovicami usedli na avtobus in kombi ter se odpeljali Makedoniji naproti. Pot nas je peljala skozi Hrvaško in Srbijo in po devetnajsturni vožnji smo v torek končno prispeli pred hotel Galeb v kraju Struga, kjer nas je že pričakalo toplo kosilo. Preostanek popoldneva smo izkoristili za težko pričakovani skok v Ohridsko jezero in lovljenje toplih sončnih žarkov. Naslednji dan nas je zjutraj čakal ogled kulturnih spomenikov mesta Ohrid, ki si je zaradi svojih 365 cerkva prislužilo vzdevek 'Balkanski Jeruzalem'. Ogledali smo si cerkev Sv. Kanea, antično gledališče in se sprehodili po Samuelovi trdnjavi. Nazaj smo se odpeljali s čolni, sledilo pa je kosilo v hotelu in prosto popoldne, ki smo ga namenili počitku, plavanju in sončenju. V sredo zvečer nas je čakal prvi godbeni nastop, in sicer parada skozi mesto Ohrid ter uradna otvoritev festivala. Poleg Godbe Domžale so pri programu sodelovali tudi Godba Železniki, Mažoretke Lenart in Mažoretke Radeče. Godbeniki in mažoretke smo tako združili moči in popestrili večerno dogajanje na ohridskih ulicah. Naslednje jutro smo se skupaj vkrcali na ladjo in obiskali muzej na vodi ter si ogledali znameniti samostan Sv. Nauma. Uživali smo v sončnem vremenu, lepi pokrajini in medsebojnem druženju, ki smo ga zvečer nadaljevali na prostem v Strugi, kjer smo izpeljali tudi krajši glasbeno-pleсни program.

Petek, zadnji dan našega bivanja v Makedoniji, je minil brez večjih obveznosti. Po zajtrku smo pred hotelom izpeljali kratko vajo za večerni promenadni koncert, ki pa je bil pozneje zaradi organizacijskih težav odpovedan. Kljub temu sta Godbi Domžale in Železniki zvečer v centru Ohrida zaigrali nekaj koračnic, Domžalčani pa smo vse gledalce navdušili s šov

programom in brezhibno izpeljali like: polža, vetrnico in seveda poseben godbeni poklon. Čas je minil, kot bi mignil, in v soboto zjutraj je bilo treba spakirati kovčke in se odpeljati proti domu. V rodno Slovenijo smo se vrnili, polni čudovitih vtisov iz Makedonije, saj so izlet zaznamovali obilica dobre volje, odlična družba, lepo

vrema in seveda dobra glasba, s katero smo razveseljevali poslušalce. S tako lepimi spomini se domžalski godbeniki in godbenice odpravljamo na zaslužen poletni oddih, na katerem si bomo nabrali novih moči, jeseni pa se zopet vidimo na katerem od naših številnih nastopov.

NATAŠA KOKALJ

Pesmi Petra Levca

Drugačne sile gibljejo svet,
a drobne pesmi malokdo posluša:
čeprav poetu v njih se trga duša,
le v redkih zapuste trenutno sled.

Pesmi Petra Levca sta v Kulturnem društvu Fran Maselj Podlimbarski iz Krašnje ob 90-letnici njegovega rojstva prebiral njegova hčerka in nečakinja, in sicer v Vrhu nad Krašnjo, v njegovih krajih.

KD FRAN MASELJ PODLIMBARSKI V počastitev temu pomembnemu rojaku so člani KD Fran Maselj Podlimbarski z neutrudno predsednico Vero Beguš organizirali ex tempore na temo njegovih žalostno otožnih in domovinskih pesmi. Poleg društev Senožeti iz Radomelj in LD Mengša je sodelovalo tudi sedem članic in en član društva Lipa iz Domžal, ki so se udeležili obiska pesnikovih krajev, branja njegovih pesmi in srečanja z njegovimi sorodniki. Člani Lipe Joži Anžin, Angelca Dovžan, Mira Jarc, Nuša Lojen, Binca Lomšek, Irena Osolnik, Iva Petek in Silvo Zgonc so razmišljanja o pesmih upodobili v likovnih delih.

Odprte razstave z literarnim večerom je potekala 21. 6. 2013, ob 19.30 uri, v OŠ Krašnja, v izjemno sproščenem vzdušju. Ogledali smo si tudi spominsko hišo Pr' Pavlet, kjer imajo urejen muzej in sobo

Petra Levca. Številni obiskovalci so pozorno poslušali člane društva, ki so prebiral pesmi svojega rojaka ali misli njegovih prijateljev, sodelavcev in sorodnikov. Tudi zapeli so v duhu težkih vojnih časov, ki jih pesnik opisuje v pesmih. V posebno čast si lahko društvo šteje obisk predsednika Društva slovenskih pisateljev, gospoda Vena Tauferja, ki je bil pesnikov sodelavec. V zaključnih besedah je gospod Taufer poudaril, da tako preprostega in bogatega literarnega srečanja še ni doživel, da je v duhu pesnika preprost in izjemno bogat hkrati in da bi bil lahko vsak poet ponosen, če bi se s tako pozornostjo lotili upodabljanja njegovih pesmi. Do konca leta bo prizadevno kulturno društvo izdalo knjižico z izbranimi pesmimi in ustvarjenimi likovnimi deli in s tem počastilo pomemben jubilej rojaka.

TEKST IN FOTOGRAFIJE: BINCA LOMŠEK

13. kulturni poletni festival Studenec 2013

Praznovanje desetega rojstnega dne in premiera muzikala, kot ga še ni bilo

POLETNO GLEDALIŠČE STUDENEC Druga polovica junija je v Poletnem gledališču v Škocjanu minila v praznovanju desetega rojstnega dne Klope Mali grad ter v

premieri muzikala Bila sva mlada oba, za katerega so izvajalci napisali, da »česa podobnega še niste videli, ker česa podobnega še ni bilo«.

Za vse ljubitelje predvsem dalmatinske glasbe in klapskega prepevanja je bilo praznovanje desetega rojstnega dne klope Mali grad edinstveno doživetje. Glasbena

Klapa Mali grad

skupina, katere člani so: Roman Zorman, Boris Selko, Toni Rajk, Bojan Kotnik, Matjaž Zadavec, Boštjan Kurmanšek, France Plahuta in Marjan Plemeniti, za njihovo glasbeno točnost pa skrbi Primož Leskovec, so s člani klope Kvarner, ansamblom Slovenski muzikantje ter Tamburaškim orkestrom Vrhpolje pripravili pravo rojstnodnevno zabavo. Na njej ni manjkalo niti iskrenih čestitk niti dobrih želja, da vsi nastopajoči, predvsem pa klapa Mali grad, tudi v prihodnjih letih razveseljujejo ljubitelje tovrstne glasbe.

»Česa podobnega še niste videli, ker česa podobnega še ni bilo,« so v povabilo in predstavitev muzikala Bila sva mlada oba – z glasbo Ansambla bratov Avsenik – zapisali organizatorji ter nas spomnili, da prav vsaka skladba najuspešnejše slovenske glasbene skupine s seboj prinaša zgodbo. In te zgodbe so spleti v prijazen

vesel spektakel, ki je bil obakrat zelo lepo sprejet. Več kot 20 nastopajočih, med katerimi sta izstopala Nataša Tič Ralijan in Gojmir Lešnjak Gojc, pohvaliti pa je treba tudi mlajšo in najmlajšo generacijo igralcev, plesno skupino Artifex ter režiserja Jašo Jamnika. Posebej pa je treba pohvaliti vrhunske glasbenike iz ansambla Gregorji, ki so nas spomnili na kar nekaj Avsenikovih skladb, obiskovalci pa ne bi imeli nič proti, če bi se število skladb še povečalo za katero od najraje poslušanih.

13. kulturni poletni festival Studenec 2013 je bil priložnost, da je narodnozabavni muzikal z glasbo ansambla bratov Avsenik naredil – prvič v Sloveniji, prvič sploh – prvi korak med ljubitelje tovrstnih predstav. Zanesljivo pa ne zadnji, zato jih pridite pogledat, če imate priložnost. Verjemite, da vam ne bo žal.

VERA VOJSKA

Ne varčujte na napačnem mestu. Menjava jermena razdelilnega sistema zagotavlja dolgo življenjsko dobo motorja.

209€* za zamenjavo jermenov

* Cena vključuje originalne nadomestne dele Renault (garnituro jermena razdelilnega sistema in garnituro jermena dodatne opreme) in njihovo zamenjavo za Renault vozila z motorjem 1.0 in 1.2. Cena vključuje DDV. Akcijska ponudba velja le za fizične osebe ter velja do 31.12.2013 v vseh Renaultovih delavnicah, ki sodelujejo v akciji.

RENAULT
STORITEV

AVTO SET d.o.o.
Dragomelj 26, Domžale
GSM: 031 / 648 166

AVTO CAR d.o.o.
Svetčeva 1, Mengeš
GSM: 051 / 383 400

POLITIČNE STRANKE

PS / SAŠA KOS, POSLANKA POZITIVNE SLOVENIJE V DRŽAVNEM ZBORU RS

Slovenija in nacionalna varnost

Nacionalna varnost je bila tudi v novejši zgodovini Slovenije zelo pomemben družbeni, socialni in državotvorni dejavnik in pokazatelj, ki ga čakajo vedno nove naloge in izzivi. Zato je seminar v bosanskem Konjicu, kamor odhajam in na katerem bomo pod okriljem OVSE-ja govorili o politično-vojaških vidikih varnosti, zelo pomemben za stabilnost v tem delu Evrope in Slovenijo kot veliko zaveznico evropske varnostne kulture in ureditve. Slovenija mora torej vedno pomeniti vzor za razumno nacionalno varnost, še posebej v teh nadvse zahtevnih in občutljivih gospodarskih in političnih razmerah.

Danes evropsko naravnana in usmerjena Slovenija si je mesto v skupnosti izbranih držav stare celine kot nekoč najbolj napredna in sofisticirana država nekdanje Jugoslavije izborila tudi z jasno strategijo obrambe in nacionalne varnosti, ki je bila predvsem konec osemdesetih in v začetku devetdesetih let na zelo hudi preizkušnji. Vendar že takrat je Teritorialna obramba RS pomenila zametke in temeljne smernice današnje slovenske vojske in nacionalne varnosti, od njenih najbolj primarnih izročil pa do trenutka, ko je tudi Slovenija postala članica Severnoatlantske vojaške zveze (NATO). Skorajda pred desetletjem je tudi Slovenija odločno zakorakala v glede tega urejeno in miroljubno EU, ki pa je kljub temu še posebej pozorna na vojaško urejenost in stabilnost članic. Slovenija, katere nacionalna varnost temelji na gospodarskem razvoju, politični ureditvi in seveda parlamentarni demokraciji, se nekako vse od osamosvojitve čuti nekako (so)odgovorno za dogajanje in politični razplet na področju nekdanje skupne domovine. Zato je zelo pomembno, da tudi po tem, ko so šle vse te države vsaka svojo pot, Slovenija ni postala nekakšna severnjaška izbranka, temveč je vedno znala prisluhniti tudi dogodkom, odločitvam in usmeritvam drugih držav v regiji. Demokratična Slovenija je praktično vpeta med razvite evropske

demokracije in miroljubno miselnost ter na drugi strani bolj nemirno ali vsaj čustveno nabito področje južne Evrope in Balkana. Tudi zato sta slovenska nacionalna varnost in program razvoja s tem povezane usmeritve zelo pomembna, pri tem pa igra glavno vlogo parlamentarni nadzor nad vojaško oboroženo silo in vsem, kar pomeni nacionalno varnost, tako notranjo kot zunanjo.

“ Demokratična Slovenija je praktično vpeta med razvite evropske demokracije in miroljubno miselnost ter na drugi strani bolj nemirno ali vsaj čustveno nabito področje južne Evrope in Balkana.

Prav Državni zbor RS in njegovi odbori, komisije in predvsem poslanci pomenijo glavno varovalko in vodilo pri nacionalnem varnostnem programu, začenši s slovensko vojsko. Ustava RS kot najvišji državni akt seveda že v osnovi regulira strukturo, potrebe in usmeritev nacionalnega varnostnega programa, ki ga po svoje usmerjata tudi Vlada RS in Predsednik Republike, vendar je le-ta pod stalnim drobnogledom parlamentarnega nadzora. Integracija sistema nacionalne varnosti v družbo in ekonomijo je torej eden izmed najpomembnejših temeljev demokratične ureditve Slovenije ter hkrati značilni pokazatelj racionalnosti družbe pri financiranju in delovanju varnostnih programov in njihovih mehanizmov.

Poslanska pisarna pozitivne slovenije, ljubljanska 58, bo v juliju in avgustu zaprta. V septembru ste vljudno vabljeni, vsak ponedeljek, od 14. do 16. ure.

LDS / VERA VOJSKA

Za državo, kot smo si jo želeli in predstavljali ...

Liberalna demokracija Slovenije je skoraj dve desetletji v političnem prostoru sooblikovala sodobno, napredno, gospodarsko uspešno in socialno pravično Slovenijo. Državo, kot smo si jo želeli in predstavljali ob plebiscitu in osamosvojitvi. Prepričani smo, da bo tako tudi v prihodnje.

Pri tem pa smo ugotavljali, da na žalost stranki zadnja leta niso bila naklonjena. Po vrsti kadrovske in organizacijskih sprememb, o katerih smo že pisali, smo na kongresu združili moči in izvolili novega predsednika in podpredsednike stranke, spremenili statut in sprejeli deklaracijo, ki utrjuje ključne zaveze naše usmeritve, temelječe na liberalnih idejah in programu liberalne demokracije. Tako z novim predsednikom Antonom Anderličem in podpredsedniki, med katerimi je tudi Domžalčan, Anton Preskar, ter sekretarjem Rokom Hribarjem stopamo na novo pot. Zavedamo se, da nas čaka veliko dela, vendar verjamemo, da smo sposobni ponuditi alternativo, ki bo povrnila zaupanje državljanov in državljanov v državo, njene institucije in politiko.

Novo vodstvo dela s polno paro, vabljeni ste, da nam sledite na spletni strani in družabnih omrežjih ter z nami sooblikujete prihodnost stranke LDS. Nove spremembe uveljavljamo tudi v Občinski organizaciji LDS Domžale, o kongresnih dokumentih ter novih usmeritvah pa smo spregovorili tudi člani LDS-a v Dobu. Vsi skupaj skrbno spremljamo razmere v Sloveniji in se ob tem čudimo, s kakšno lahkoto se v naši državi ne le govori, temveč tudi uvaja vedno nove obremenitve državljanov in državljanek – vseh generacij, čeprav se ves čas poudarja, da je treba obremeniti predvsem bogatejše, nihče pa noče vedeti, kdo so to. Moti tudi stalna 'grožnja', kaj vse bo še treba storiti, če ne bomo 'pridni', pa naj gre za krizni davek, davek od premo-

ženja, nenazadnje se veliko govori tudi o zniževanju pokojnin, čeprav vsi vemo, da veliko število upokojencev že sedaj ne more preživeti s svojimi pokojninami, ki so včasih tudi edini dohodek v posameznih družinah, saj se med drugim število nezaposlenih mladih nenehno povečuje.

“ Vsi skupaj skrbno spremljamo razmere v Sloveniji in se ob tem čudimo, s kakšno lahkoto se v naši državi ne le govori o vedno novih obremenitvah državljanov in državljanek vseh generacij, ampak se jih tudi uvaja, čeprav se ves čas poudarja, da je treba obremeniti predvsem bogatejše, nihče pa noče vedeti, kdo so to.

O vsem tem bomo zanesljivo več govorili v jeseni, ko se bo treba odločiti, kako do več denarja v letu 2013. Poskušajte, najbrž pa bo zelo težko ne razmišljati o tem, kako bo jeseni in v letu 2014. Čeprav že sedaj vemo, da ne bo lahko, vam predlagam, da v teh poletnih dneh poiščete priložnosti za vsaj kakšen prijeten trenutek, ki vam bo omogočil, da se spočijete in morda z več energije pričakate jesen. Nemalo priložnosti, posebej za otroke, je na voljo tudi v naši občini. Poiščite jih! Čeprav najbrž prav velikih priložnosti, da bi jo uresničili, ni, vam za spodbudo pošiljam tole misel Marka Twaina: DAJ VSAKEMU DNEVU PRILOŽNOST, DA BO NAJLEPŠI V TVOJEM ŽIVLJENJU. Poskusite!

SDS / MAG. TOMAŽ DEŽELAK

'Ihanski brancin'

Lep sončen dan. Peljem se na valetu v OŠ Ihan. Na prireditve sem se peljal s ponosom, saj sem kot član sveta zavoda te šole predstavljal majhen kamenček v mozaiku njenih uspehov. Med vožnjo me je vreme spomnilo na piknike, zabave na prostem in na ljudi, ki na svojem vrtu uživajo v radosnih poletja. Med zaslanjanostjo in pričakovanjem vrhunca osnovnošolcev mi je nekaj manjkalo. Nekaj ni bilo povsem tako, kot bi moralo biti. Saj poznate ta občutek, nekaj je, pa ne veste čisto z gotovostjo, kaj. Nekakšen déja vu.

Spoznal sem, da na vrtovih, mimo katerih sem se peljal, manjka bistvo. Manjkajo otroci, njihovi smeh. Manjkajo odrasli, ki sedijo na vrtu in kramljajo. Manjkajo ljudje. Ko sem se ustavil na parkirišču in izstopil iz avtomobila, sem spoznal, zakaj. V trenutku mi je bil povsem jasen razlog odsotnosti piknikov, smeha in veselja. Srečal sem se z vonjem ,ihanskega brancina'. Rahlo šokiran sem pomislil: »Ali si res ne zaslužimo vsi enakih pogojev za bivanje?« Kot blisk me je prešinilo – morda jih to ne moti. Misel le za hip, ki sem jo nemudoma opustil. Ostal je občutek, da so se vdali v usodo. Pa vendar me je nehote prešinila misel na članek v časopisu: »Tisti, ki že računajo, koliko jih lahko po žepu udari napovedani davek na nepremičnine, morajo vedeti, da geodetska uprava (Gurs) prav zdaj preverja, ali bo treba popravljati vrednosti v registru nepremičnin (vir: Dnevnik, 11. 5. 2013). Sprašujem se, ali bo GURS pri novi cenitvi nepremičnin upošteval, da so v tem lepem kraju okna večinoma zaprta. Zato sem se vprašal, kaj je bilo narejenega v vseh teh letih za njihovo vsakdanje dobro? No, verjetno je to odvisno od glave družine oz. naše občine. V tej zvezi sem se spomnil na KS Dob, kjer je v preteklosti predsednik KS na občinskem nivoju dosegel dogovor, da jim zaradi degradacije območja, ki je nastala zaradi smetišča, oprosti del plačila komunalnih storitev. Pomislite, dogovor je dosegel v danem trenutku povsem neznan posameznik. Si predstavljate, kaj bi lahko dosegel, če bi bil izvoljen na župansko mesto. Vendar je to že druga zgodba.

Vprašal sem se, kakšni sta vizija in strategija tega lepega kraja oz. ali se preprosto čaka, da bo farmo vzel ,vrag' recesije, ,potem pa bomo že videli, kako bo'. Ali je to pošteno? Ali resnično ni mogoče storiti ničesar. Dvomim. Močno dvomim. Pregovor pravi: »Kjer je volja, je tudi pot.« Zato se sprašujem, ali ni volje ali resnično ni interesa. Ker

“ Ker menim, da je lahko tudi drugače, sem na zadnjem občinskem svetu predlagal, naj občinska uprava pripravi odlok, s katerim se bo vsaj malo oddolžila za svojo neaktivnost, torej da se vsem krajanom v Ihanu, ki so v bližini vonjav 'ihanskega brancina', dodeli odškodnina. Odškodnina naj bo, glede na to, da se nam obeta povišanje cen komunalnih storitev, v delnem ali popolnem odpisu le-teh.

menim, da je lahko tudi drugače, sem na zadnjem občinskem svetu predlagal, da občinska uprava pripravi odlok, s katerim se bo vsaj malo oddolžila za svojo neaktivnost, torej da se vsem krajanom v Ihanu, ki so v bližini vonjav ,ihanskega brancina', dodeli odškodnina. Odškodnina naj bo glede na to, da se nam obeta povišanje cen komunalnih storitev, v delnem ali popolnem odpisu le-teh. Menim, da si ljudje zaslužijo nekakšno kompenzacijo za svojo prikrašanost, neenakost ... Kot veste, se dogovor o odloku lahko doseže z večino v občinskem svetu, ki jo ima obstoječa uprava. Ker menim, da naša glava občine ne deluje po načelu, kar ni moje, ni dobro, upam, da bo moj predlog sprejet. Zato na tem mestu ponovno pozivam odgovorne, naj pripravijo odlok s katerim bi se ,omilile' neprijetne posledice ,ihanskega brancina' in da se tako krajanom zagotovi vsaj malo moralne zadostitve.

NSI / ANDREJA ŠUŠTAR, ČLANICA OO NSI DOMŽALE:

Zbor članstva Občinskega odbora stranke NSi Domžale

Občinski odbor NSi Domžale je v petek, 14. junija 2013, v Domžalah organiziral zbor članstva. V dvorani hotela Krona se nas je zbralo več kot 40 članov stranke NSi iz občine Domžale in nekaj strankinih simpatizerjev. Zbora se je udeležila tudi predsednica stranke NSi, gospa Ljudmila Novak. Najprej smo prisluhnili instrumentalni izvedbi slovenske himne, nato je predsednik občinskega odbora Peregrin Stegnar je v poročilu predstavil delo odbora v preteklem letu in se zahvalil vsem prizadevnim članom za pomoč in sodelovanje. V mesecih, ki so minili od zadnjega zbora članstva, ki smo ga imeli v maju 2012, smo bili kot stranka aktivni na mnogih področjih in poskušali biti kritični do vsega družbenega in političnega dogajanja okrog nas. Na lokalnem nivoju ni bilo velikih dogodkov, a vendar smo delovali in se redno srečevali na sejah. Ob predsedniških volitvah smo predlagali svoje kandidate v večino volilnih odborov, tako da imamo s svojimi ljudmi pokrita skoraj vsa volišča v naši občini. Ko je g. Janez Vasle postal poslanec v državnem zboru, smo v naši domžalski pisarni organizirali poslansko pisarno, ki je bila prvič odprta 5. novembra 2012. Z zamenjavo vlade je g. Janeza Vasleta v poslanski pisarni zamenjala ga. Ljudmila Novak. Pisarna je odprta vsak ponedeljek, od 17.30 do 18.30.

Predsednica stranke NSi, ga. Ljudmila Novak, je na kratko opisala delo in aktivnosti stranke v preteklem letu. Stranka se še vedno trudi približati ljudem z mesečnimi obiski po slovenskih regijah. Ljudem je zelo všeč, da se nekdo zanima za njihove težave in v zvezi z njimi tudi ukrepa. Predsednica je zanimala večkrat slišani občutek, da je stranka NSi preveč pod vplivom stranke SDS. »Večkrat smo že dokazali, da razmišljamo s svojo glavo, da se držimo svojih načel in obljub. Razlika med stranko NSi in večino drugih strank pa je v tem, da pri nas težave rešujemo na štiri oči, medtem ko druge stranke to večinoma počnejo prek medijev, česar mi ne odobravamo.« Stranka NSi se zaveda slabosti obveznega članstva v Kmetijsko gozdarski zbornici, zato je ponovno predlagala Zakon o prostovoljnem članstvu v KGZS-ju in pri tem računa na podporo pomladnih strank. Pri spremembah ustave se je stranka NSi v državnem zboru zavzemala za dvig praga za začetek referendumov in sprejetje fiskalnega pravila.

Cilj Nove Slovenije je, da na naslednjih državnoborskih volitvah podvoji rezultat, kar glede na trenutne raziskave ni nemogoče. Ljudmila Novak je opozorila še na nezanesljivost anket, ki ne prikazujejo resničnega stanja, saj so že vprašalniki sestavljeni tako, da odvrčajo od izbora naše stranke. Izpostavila je posebnost članov Nove Slovenije, ki

“ Večkrat smo že dokazali, da razmišljamo s svojo glavo, da se držimo svojih načel in obljub. Razlika med stranko NSi in večino drugih strank pa je v tem, da pri nas težave rešujemo na štiri oči, medtem ko druge stranke to večinoma počnejo prek medijev, česar mi ne odobravamo.

so v svoji načelnosti včasih preveč kritični in zamerljivi do svojih predstavnikov. Sicer je prav, da od njih pričakujejo več kot od ostalih politikov, vendar ni prav, da jim majhne napake zamerijo bolj kot ostalim velike. Odgovorila je tudi na vprašanje o ravnanju poslanca Mateja Tonina ob glasovanju k dodatku za pokojnino Milana Kučana ter o njegovi izjavi ob preimenovanju vojašnice po komandantu Stane-tu. Povedala je, da ta njegova ravnanja na izražajo podpore Milanu Kučanu, niti predstavnikom totalitarnih režimov, ampak so predvsem izraz iskanja spravljivejšega odnosa med levimi in desnimi ter priznavanja pravice ministra, da preimenuje vojašnico.

P. S.: V svoje vrste vabimo nove člane. Prijavite se lahko med uradnimi urami, ki so vsako sredo, od 17. ure do 18.30 na sedežu odbora, Ljubljanska 58, Domžale ali prek interneta na naslov domzale@nsi.si. Vabljeni!

SDS / DR. ROMANA JORDAN, SLOVENSKA POSLANKA V EP

Okoljski lobi močno premagal industrijskega

Pogosto sem žalostna, da državljani ne izvedo za dobre ukrepe, ki jih sprejemamo v Evropskem parlamentu (EP). Največkrat postane evropska politika nekakšen zunanji sovražnik, če gre v državi kaj narobe. Če so posledice evropskih odločitev dobre, pa si jih prilastijo nacionalni politiki. Seveda pa ni vse, kar sprejmemo, tudi dobro. A največ zakonodaje je take, da je z določenega vidika dobra, z drugega slaba, in ljudje bi morali vedeti, kako se njihovi politični zastopniki opredeljujejo v takih primerih. Konkretno: V juliju 2013 smo v Evropskem parlamentu glasovali o predlogu Evropske komisije (EK), da se iz sistema za trgovanje z emisijami odstrani del dovolilnic. Sistem za trgovanje z emisijami je bil vpeljan pred nekaj leti kot tržni mehanizem, ki vključuje industrijo in energetiko in tem sektorjem omogoča, da na cenovno učinkovit način nižajo svoje emisije. Ocene kažejo, da bomo v EU okoljske cilje dosegli, EK pa ni zadovoljna s ceno, ki jo v sistemu dosega ogljik. Ta cena je predvsem posledica gospodarsko-finančne krize. Zato je EK predlagala, da se del dovolilnic iz sistema umakne, Evropski parlament pa je to podprl. To bo povzročilo umeten političen dvig cene obstoječih dovolilnic. Največja posledica tega bodo višje cene energije, tako za gospodinjstva kot podjetja.

Prav je, da skrbimo za okolje. Dobička ne smemo kovati na račun uničene narave. Zavedati pa se moramo, da so evropski socialni in okoljski standardi zelo visoki, zaradi globalizacije pa smo vse bolj podvrženi konkurenčni tekmi. V ta okvir moramo postaviti sprejet cene obstoječih dovolilnic. energetsko intenzivna podjetja, ki lahko v Evropi že sedaj preživijo le z najboljšimi tehnologijami, bodo za energijo plačevala še več. Ta denar pa se bo selil delno v podporo

obnovljivim virom energije, učinkoviti rabi energije in zajemanju in shranjevanju ogljika pri uporabi premoga, znaten del pa ga bodo zagotovo pogoltnili nenasitni državni proračuni.

“ Prav je, da skrbimo za okolje. Dobička ne smemo kovati na račun uničene narave. Zavedati pa se moramo, da so evropski socialni in okoljski standardi zelo visoki, zaradi globalizacije pa smo vse bolj podvrženi konkurenčni tekmi.

Zaradi te spremembe direktive ne bo naše okolje nič bolj čisto, močno dvomim, da se bo zaradi nje povečalo število delovnih mest. Hkrati pa se zavedam, da bo ogroženih še mnogo več delovnih mest v klasičnih industrijskih panogah zaradi tega. Le nekaj ur po glasovanju v EP se je cena ogljika dvignila za 9 odstotkov. Kako bo to vplivalo na ceno energije v Sloveniji? Kdaj bomo v Sloveniji končno opravili pošteno razpravo o zaposlovanju in konkurenčnosti, o tem, kaj vpliva na socialno varnost ljudi in kako se do teh vidikov opredelujemo slovenski poslanci v državnem zboru in v Evropskem parlamentu? Sicer pa postopek še ni zaključen. Začenjajo se pogajanja med Evropskim parlamentom, Svetom EU in Evropsko komisijo, končno glasovanje o usklajenem predlogu pa bo predvidoma jeseni. Še je čas za ukrepanje.

ZARES / MARJAN MIRAI

Je mogoče privarčevati še več?

Če poslušamo Evropo, smo šele na začetku, čeprav sramežljivo priznavajo, da se motijo in da se je brezkompromisno varčevanje v primeru Grčije izkazalo za dokaj neproduktivno. Prineslo ji je sicer nekaj obetavnega napredka pri finančni konsolidaciji, toda tudi skoraj 60-odstotno brezposelnost, s tem da se ni odpuščanje v javnem sektorju niti dobro začelo.

Tudi nam grozi zmanjševanje števila zaposlenih v javnem sektorju. V šolstvu se je z 1-odstotnim zmanjševanjem v naslednjem šolskem letu že pričelo. Davek na nepremičnine je že dejstvo, vprašanje je samo, kakšna bo davčna stopnja. Obeta se nam zamrznitev prilagajanja davčnih olajšav, kar bo prizadelo predvsem ljudi, ki zaslужijo manj kot dve povprečni plači, ki pa seveda večinsko polniho davčno blagajno. Krčenje socialnih transferov, v taki ali drugačni obliki, je začela že prejšnja vlada in se samo nadaljuje. Po izjavah ministra za finance bi morali tudi upokojenci pri-spevati svoje k obubožani državi, krizni davek pa tako ali tako nenehno visi v zraku. Kaj nam sploh še ostane?

Visoki davki naj bi pomenili močno državo in s tem več sociale in boljši javni sektor. Vendar ne pri nas. Država z višanjem davkov in nižanjem javnih izdatkov ne služi niti gospodarstvu, ki si želi nižjih davkov, niti državljanom, ki si želijo kvalitetne javne in socialne storitve. Skrbi zgolj zase in za potrebe finančnih trgov, ki so to krizo ustvarili generirajo veliko razslojevanje. Hkrati z varčevanjem se postavlja tudi vprašanje suverenosti, avtonomnosti in demokracije. Skrb vzbujajoče je dejstvo, da postajajo ekonomski razlogi in kriza tudi sredstvo za discipliniranje tako

institucij kot posameznikov ter hkrati sredstvo za odvracanje pozornosti od tega, kar se v resnici dogaja. Gospodarska in predvsem finančna moč držav slabi. Prihaja pa do kopičenje denarja v fi-

“ Visoki davki naj bi pomenili močno državo in s tem več sociale in boljši javni sektor. Vendar ne pri nas. Država z višanjem davkov in nižanjem javnih izdatkov ne služi niti gospodarstvu, ki si želi nižjih davkov, niti državljanom, ki si želijo kvalitetne javne in socialne storitve. Skrbi zgolj zase in za potrebe finančnih trgov, ki so to krizo ustvarili, generirajo veliko razslojevanje.

nančnem sektorju (tudi skozi sanacijo bank), s tem pa prehajata moč in oblast na vseh nivojih v roke nekaj skupin in posameznikov. Po diktatu in s pomočjo celotne Evrope se sanira finančni sektor na račun slabljenja držav, prav nič pa se s tem ne naredi za gospodarstvo. Še več. Pretirano varčevanje, ob odsotnosti vlaganj v gospodarstvo, niža domačo potrošnjo, kar generira vedno večji javno-finančni primanjkljaj. V ‚starih časih‘ so nas učili, da je država servis njenih državljanov. Pa je res?

NSI / LJUDMILA NOVAK, POSLANKA V DZ IN PREDSEDNICA NSI

Krajsanje porodniškega dopusta za matere je nedopustno

V začetku julija je vlada Alenke Bratušek predstavila ukrepe na področju starševskega varstva, kjer so predvidene zlasti spremembe na področju korišćenja starševskega dopusta. Po vladnem predlogu bi materam skrajšali starševski dopust za en mesec, ki bi ga lahko koristil samo oče. Če torej oče teh svojih 30 dni dopusta ne bi izkoristil, bi dopust propadel, kar pomeni, da bi bil za 30 dni starševskega dopusta lahko prikrajšan prav otrok.

Tudi sama se zavzemam za okrepitev vloge očeta v družini, vendar menim, da moramo biti v tem primeru bolj demokratični in dopustiti, da se odgovorni starši sami dogovorijo, koliko starševskega dopusta bo koristil oče, koliko pa mama. Prav je, da ohranimo možnost izbire za mlade starše. Drugi ukrep, ki ga v NSi prav tako ocenjujemo kot izjemno krivičnega, je odvzem otroškega dodatka za ne vključenost otroka v vrtec. S tem ukrepom bi namreč še dodatno prizadeli predvsem tiste starše, ki vrtca ne morejo dobiti ali so se odločili, da otroka varujejo doma. V NSi tudi menimo, da starši ne bi smeli biti denarno ‚kaznovani‘, če se odločijo, da bodo za varstvo otroka poskrbeli sami. Vključenost v vrtec je sicer odlična rešitev, vendar morajo imeti starši možnost tudi drugačne izbire, ki pa je za državo oziroma občino celo cenejša.

Nova Slovenija se zaveda, da je družinska politika izredno pomembno in občutljivo področje našega življenja. Zato sem se za dobrobit družine in za čim boljše razmere na področju porodniškega in starševskega dopusta potegovala že v času, ko smo bili v vladi, zato to počnem tudi sedaj. Po statističnih podatkih je Slovenija na sedmem mestu na lestvici najstarejšega prebivalstva na svetu, kar mora

biti signal, da moramo družinski in demografski politiki nameniti še več pozornosti. Vsiljevanje očetovskega dopusta na račun krajsanja materinskega in zmanjšanje otroškega dodatka za ne vključenost v vrtec ter še nekateri drugi ukrepi gredo v napačno smer.

“ Tudi sama se zavzemam za okrepitev vloge očeta v družini, vendar menim, da moramo biti v tem primeru bolj demokratični in dopustiti, da se odgovorni starši sami dogovorijo, koliko starševskega dopusta bo koristil oče, koliko pa mama. Prav je, da ohranimo možnost izbire za mlade starše.

V Novi Sloveniji tem neživljenjskim ukrepom močno nasprotujemo, saj menimo, da so mlade družine še posebej ranljiva skupina prebivalstva, ki jo je treba zaščititi. Zato smo vlado pozvali, naj ponovno premisli o ustreznosti predlaganih ukrepov in jih umakne oz. spremeni. Upam, da bo vlada zbrala toliko zdrave pameti in predlog spremenila tako, da bo po meri mladim družinam, ki jim čas že tako ali tako ni naklonjen. Moja poslanska pisarna deluje vsak ponedeljek, na sedežu NSi v Domžalah, Ljubljanska cesta 58, 1230 Domžale, med 17.30 in 18.30.

PISMA BRALCEV

Prazniki naj bodo združevalni

Res, žal so tudi letos praznovanje dneva državnosti zaznamovali politični spori, saj poslancev stranke SDS na slavnostno seja državnega zbora in poznejšo državno proslavo ni bilo, za kar je bil razlog rdeča peterokraka zvezda. Če je rdeča zvezda predvsem simbol boja proti fašizmu, srce kot srčnost in pogum, kompas pa kot smerokaz pa simbola letošnje proslave, lahko rečemo, da je bil program dovolj povezovalen in škoda, da so nekateri udeležbo abstिनirali, kajti kakršnokoli izključevanje prav gotovo ni način za graditev narodnih temeljev. »Edini način za ustrezno ovrednotenje naše zgodovine je neizprosna refleksija, ki poudarja razlike in jih ustrezno postavi v kontekst,« je izjavil minister za kulturo Uroš Grilc ob napovedi bojkota proslave ob dnevu državnosti s strani stranke SDS. Slovenci smo lahko uspešni v kritičnih trenutkih, če strnemo vrste brez izključevanja, predsodkov in etiketiranja, je med drugim izjavil prvi slovenski predsednik Milan Kučan, slavnostni govornik ob dnevu državnosti v Medvedjeku. Res se je ponovno pojavilo vprašanje, kako povrniti ugled Slovenije, kajti učinek črnih ocen naših politikov o političnih in ekonomskih razmerah pri nas, torej njihov učinek v tujini, je naravnost grozljiv, da namreč ne vemo, kaj bi počeli z državo, ne samo kot da bi ne vedeli, ampak enostavno ne vemo. Ko je minister dr. Jernej Pikalo v svoji poslanici vsem učencem, dijakom in šolnikom čestital za njihove dosežke, je med vrednotami posebej izpostavil pravičnost, enakopravnost, solidarnost, demokracijo in ljubezen do domovine. Da, ljubezen do domovine, ki nam pogosto usodno manjka, zato je tudi naša sposobnost presoje, zlasti v kočljivějšíh zadevah, dostikrat ranjena, če se lahko tako izrazim, ali naravnost osiromašena.

In če se ob vsem tem še brez dlake na jeziku vprašamo, kako smo čestitali državi Sloveniji za njen praznik. Kako? Katastrofalno. S prodajo Mercatorja. Ob kritikah zaradi prodaje Mercatorja hrvaškemu koncernu Agrokor je premierka Alenka Bratušek poudarila, da ni njena vlada tista, ki je prodala Mercator, temveč gospodarske družbe. Ponovila je, da »noče, ne želi in niti ne sme vplivati« na odločitve lastnikov Mercatorja. To je kakor za čohljanje ušes ali 'brez dna polniti sode'. Pri-

krita resnica ne more biti boljša od laži. In kakor je Alenka Bratušek zablestela v Vatikanu, je 'zatemnela' doma, ker nam ne naliva čistega vina in taji tajni, a zgodovinski sestanek. Ekonomist Jože P. Damijan je pred dnevi zelo jedrnato povzel prodajanje Mercatorja: »Lani smo imeli kupce, ki bi ga kupili po polovični ceni glede na njegovo zgodovinsko najvišjo tržno vrednost, danes isti kupec ponuja samo še četrtno. Čez eno leto bo glede na trende poslovanja in prezadolženost na trgu Mercator vreden le še osmino ali manj. Zato se ga je treba znebiti takoj, dokler je zanj mogoče sploh še kaj dobiti. Seveda bi ob tem kazalo za katran in perje namočiti in izgnati četrverico (Jamnik, Debeljak, Selšek in Križanič), ki je prodajo Mercatorja lani preprečila in lastnike oropala za približno 300 milijonov kupnine.«

Veliki katoliški teolog Karl Rahner je o človeku med drugim zapisal: »Der Mnesch ist die zu sich gekommene Undefinierbarkeit«, kar pomeni: »Človek je neopredeljiv, se pa zaveda samega sebe.« Slovenci pa smo še slabši, ker se še sami sebe ne zavedamo, saj vendar s prodajo Mercatorja prodajamo tudi del sebe in sčasoma, če bi šlo tako naprej, bi se lahko samo 'polulali' na svojo osamosvojitve. Ali smo res prišli že tako daleč, da nam samo Bog še lahko pomaga? Srbski publicist Knežević je zapisal: »Človek je stvar, ki bi se je razveselil celo Bog, zaradi katere pa bi bilo celo samega vraga sram.« In prav res, ob naši slovenski nedoraslosti zardeva sam Satan, kajti prodaja Mercatorja je nacionalna ne samo sramota, ampak KATASTROFA, pisano z veliko začetnico. In takšno naj bi bilo naše voščilo ob dnevu državnosti? Da gre človeku na bruhanje ... In še pika na i. Glede Janševega bojkota državne proslave, kaj naj rečem? Sam sem sicer simpatizer Janševe stranke, sicer pa najbolj spadam v Novo Slovenijo, vendar kakor ga po eni strani razumem, ker sklepa na podlagi vrednot, na katerih je nastala slovenska država (in med njimi ni bilo 'rdeče zvezde'), po drugi strani pa le mislim ali sem celo prepričan, da smo državljani nove Slovenije vsi Slovenci in da DAN DRŽAVNOSTI pripada vsem Slovencem, tudi tistim 'z rdečo zvezdo'. Ali ni rekel apostol Pavel (Gal 6,2): »Alter alterius onera portate et sic adimplebitis legem Christi.« To je: »Drug drugega bremena nosite in tako spolnite postavo Kristusovo!« Kdor more, naj razume. SAPIENT SAT.

IVAN KEPIC, DRAGOMELJ

OPRAVIČILO

V Slamniku št. 6, letnik LIII, je bila v rubriki Pisma bralcev pod prispevek z naslovom Ptiči, avtorice gospe Minke Štrukelj, pomotoma podpisana gospa Urška Mahle. Obema gospema ter vsem bralcem se iskreno opravičujemo.

UREDNIŠTVO SLAMNIKA

BOLJE NA POLIGONU KOT NA ULICI

Vse več mladih v Domžalah se aktivno ukvarja z ekstremnimi športi

PRIMOŽ HABAT, EZ3X

Mateja Kegel Kozlevčar
Foto: Peter Koprivnikar

Smo skupina mladih športnikov, ki se zavzema za izboljšanje pogojev na področju ekstremnih športov na lokalni ter regionalni ravni. Najbolj smo aktivni na domžalskem poligonu za adrenalinske športe, sodelujemo pa tudi pri podobnih projektih z mladinskimi organizacijami v Sloveniji. Med našimi člani so tudi državni prvaki in mednarodni tekmovalci, ki so že dosegali odlične rezultate na tovrstnih adrenalinskih tekmovanjih,« pravijo v Športnem društvu EZ3X, ki je edino tovrstno društvo v našem mestu. Kot pravi naš sogovornik Primož Habat, ki je v društvu od začetkov, danes pa ga vodi tudi kot predsednik, skrbijo za ustrezen razvoj otrok in mladih, ki se odločijo za aktivno izvajanje ekstremnih športov, pa tudi za infrastrukturo, ki so si jo priborili v letih delovanja. S pomočjo poligona skrbijo tudi za to, da so varni ne le tekmovalci, pač pa tudi občani naše ulice. Si predstavljate, da bi po mestu mrgolela množica ekstremnih športnikov na BMX-ih, rolerjih, skatih, skirojih ...? Množica teh športnikov je, a na poligonu, ki pa je v zadnjih letih postal pretesen za vse.

Društvo EZ3X predstavlja skupina mladih ekstremnih športnikov. Kateri so ti ekstremni športi?

Ukvarjamo se predvsem z ekstremni športi, kot so BMX, skate oz. rokanje, rolerblading (aggressive-inline), skiro (scooter), športi, ki se izvajajo na kolesčkih. Ker so naši športi predvsem namenjeni fantom, radi pa bi, da se nam pridružijo tudi dekleta, smo se odločili, da poizkusimo še nekaj novega. Pogovarjamo se o uvedbi hoopinga, vaj s hulahop obroči, ki so primerne predvsem za dekleta in so koristne za motoriko in ravnotežje, spoznavanje telesa, gibalne sposobnosti. Danes so obroči težji, večji, z njimi pa se izvajajo razne vadbe, koreografije, plesi.

Od kod ideja za EZ3X? Kaj je namen vašega društva in kateri so vaši cilji?
Leta 2005 smo še kot mulci želeli narediti nekaj več, da ne bi le kot posamezniki vadili, ampak bi poskusili narediti društvo, v katerem bi se dobivali člani in bi lahko nadgrajevali poligon, prirejali tekmovanja, druženja, tečaje ipd. Pri začetkih so nam pomagali tudi v takratnem Mladinskem kulturnem centru Akumulator in brez njih bi najbrž težko zažveli. Seveda pa je tukaj še vedno predvsem volja nas, posameznikov, ki smo stvari peljali naprej in ves čas nadgrajevali poligon. Priznati moram, da s strani občine za nas ni bilo veliko posluha, mladi, ki se ukvarjamo s tovrstnimi športi, ne pridemo v poštev. Ravno na tem področju veliko občin in institucij dela napako. Ti športi v Sloveniji res niso registrirani, ne obstaja zveza, ki bi jih imela krovno organizirane (razen deskanja na snegu in gorskega kolesarjenja). Obstaja sicer BMX-sekcija, a ne na poligonu, pač pa le za dirke, ki pa so mogoče le v Ljubljani in Mariboru.

Kako pa je sicer s tovrstnimi objekti v Sloveniji?

V Sloveniji je premalo prostora za takšne športe, objekti, ki so, pa so zanemarjeni, niso vzdrževani in hitro lahko pride do nepotrebnih nezgod. Dobro bi bilo pozvati občino in odgovorne, naj prislunhejo tudi tovrstnim športom, začnejo vlagati

v infrastrukturo, ki počasi propada, ker toliko let ni bilo prave investicije. Za vso opremo pri nas, v Športnem parku Domžale, poskrbimo v društvu EZ3X, da se lahko vozimo kolikor toliko varno, iz svojih žepov plačujemo za vzdrževanje in objekte. Žal predvsem na Zavodu za šport Domžale ni posluha za nas, ne jemljejo nas resno. Oni so upravitelji objekta, a za to ne naredijo nič. Še celo na naše prošnje se ne odzivajo.

Kaj predstavljajo vaše sekcije, kako se izvajajo?

Sekcija BMX predstavlja šport oziroma kolesarjenje z BMX-kolesom, predvsem disciplina freestyle, izvajanje akrobacij s kolesom na poligonih in skakalnicah, tudi parkirskih. BMX se deli na več zvrsti; park (uporaba poligona), street (uporaba ulic in ulične infrastrukture), flatland (izvajanje trikov po ploščadi – ples s kolesom), dirt (poligon na zemlji), race (dirkanje po stezah), vert (5 metrov visoka rampa), big air (velika skakalnica s skoki do 30 metrov). Naslednja sekcija je skate oz. rolka, ki se uporablja na ulici ali poligonih, v skate parkih. Prav tako se izvajajo akrobacije in triki. Ukvarjamo se tudi z freestyle snowboardom oz. deskanjem na snegu. Pozimi v Domžalah pod skakalnico pripravimo tudi snežni park, kjer izvajamo razne aktivnosti. Seveda pa je pri tem športu potem mogoče še teknoanje, veleslalom, slalom in podobno. Vse to pa se izvaja panožno v zvezi, ki je registrirana, saj je to olimpijska disciplina. Downhill predstavlja gorsko kolesarjenje; spuste po hribu, skoke na grobem terenu, kot so gozdovi, gore. To je pri nas precej razvit šport, a še vedno premalo. Aggressive-inline pa je šport, pri katerem se uporablja rolerje, ki so namenjeni prav tovrstni vožnji. Uporablja se na poligonih, skate parkih in tudi na ulicah, t. i. zloraba infrastrukture.

Kako pa k vsemu temu spada še pohodniško plezalna sekcija, ki jo imate?

Vsi niso adrenalinsko usmerjeni, pa gredo rajši v hribe, zato smo se odločili, da gremo tudi v to smer. Pozimi, v prehodnem obdobju, ko je veliko deževja in nestanovitnega vremena in se na da voziti z našimi rekviziti, zato organiziramo kakšen izlet ali pohod v bližnje hribe.

Omenjal si, da se veliko dogaja na ulici, v Domžalah pa vas ni veliko videti prav na ulici ...

Predvsem se nas najde v Češminovem parku, po ulicah pa se vozijo otroci. Še najbolj priljubljen prostor v mestu je ploščad pred veleblagovnico, ki je v primeru dežja edini prostor, kamor se lahko zatečeš in treniraš. Če ne bi bilo poligona, bi pa po mestu kar mrgoleli ... Dejstvo je, da so otroci veliko bolj varni, če pridejo na poligon in so pod nadzorom, niti ni vandalizma, jih ne učimo krive kulture, pač pa jim veliko pomagamo pri prvih korakih in tudi potem pri nadaljevanju njihovega razvoja.

Skiro je eden od novjših individualnih športov. Do sedaj je bila poznana predvsem vožnja s skirojem po mestih, ulicah, pri vas pa učite še drugačno, športno uporabo skiroja. Kakšno?

Skiro je v zadnjih treh letih prišel v ospredje tudi za uporabo na raznih poligonih. Za poligone so narejeni posebni skiroji, sestavni del tega športa pa je ulična uporaba za izvajanje raznih trikov na infrastrukturnih objektih mest in na poligonu oz. v skate parku. Ta šport je še najbolj razvit čez lužo, kjer imajo večja tekmovanja. Z vadbo s skirojem se začenjajo ukvarjati že zelo mladi, s

V Sloveniji je premalo prostora za takšne športe, objekti, ki so, pa so zanemarjeni, niso vzdrževani in hitro lahko pride do nepotrebnih nezgod. Dobro bi bilo pozvati občino in odgovorne, naj prislunhejo tudi tovrstnim športom, začnejo vlagati v infrastrukturo, ki počasi propada, ker toliko let ni bilo prave investicije.

tremi, štirimi leti, in so pri desetih letih kot otroci že zelo natrenirani in počnejo stvari s skirojem, ki si jih ne moremo niti predstavljati. Tako kot z BMX-om, snowboardom in podobno, tudi s skirojem se lahko počne salte, obrate in podobno.

V društvu pa ni pomembna le tekmovalnost, pač pa skrbite tudi za šolo športa. Katere športe vse se lahko učijo pri vas?

Trenutno izvajamo šolo športa z BMX-om, rolko, skirojem in rolerji. Tečaje organiziramo že tretje leto. Treba je povedati, da so otroci zelo zainteresirani, število vključenih narašča iz leta v leto, šport pa pridobiva na priljubljenosti med mladimi. Pri tem tudi sami poskušamo s svojimi izkušnjami in znanjem usmerjati mlade v te športe, jim pokazati pravo

pot, jih naučiti osnov. Kot pri vsakem športu pa je potem naprej največ na posamezniku, kako se bo razvijal, saj je to individualni šport. Glavno vlogo pri tem igra oseba sama, koliko se je kdo pripravljen poglobiti v šport in koliko je pripravljen trenirati.

V Domžalah imate ekstremni poligon Bistrica, ki je v lasti občine, vi pa ste t. i. domicilni uporabnik tega dela športnega parka. Kako skrbite za varnost in dogajanje?

Naš poligon je zdaj že na tretji lokaciji. Najprej je bil v športnem parku na ploščadi za košarko, sledila je selitev na ploščad, kjer so danes odbojarska igrišča, nazadnje pa smo pristali na neki novi mini ploščadi, ki pa ni namenjena tovrstnemu poligonu, ampak je primernejša za parkirišče. Tukaj bi se dalo povedati veliko slabega, a smo še vseeno veseli, saj imamo vsaj en prostor, kjer se ukvarjamo z našimi športi. Kar se tiče varnosti, je bilo pred leti, ko še nismo bili na tej lokaciji, precej kaotično, saj je bil poligon dostopen vsakomur, bilo je veliko vandalizma, razbitega stekla, smeti. Uničevala se je oprema. Odkar smo na tej lokaciji, smo od občine dosegli vsaj to, da smo si lahko postavili ograjo okoli poligona in ga dali pod ključ. Od takrat se je izboljšalo, postavili smo pravilnik uporabe, ni več vandalizma. Včasih še kdo zaide k nam, a ga poskušamo na lep način odsloviti, saj tukaj ni primeren prostor za popivanje in podobno, pač pa je namenjen športnim aktivnostim. Kar se tiče varnosti, pa je na poligonu obvezna uporaba čelade za mlajše od 18 let, kar mladi precej upoštevajo.

Konec junija je v Domžalah potekalo mednarodno tekmovanje Evolution BMX JAM 2013. Morda lahko poveste nekaj več o tekmovanju?

Tekmoanje z BMX-i v Domžalah prirejamo že nekaj let. Konkreten projekt Evolution BMX JAM pa je tekmoanje, ki se je v preteklosti odvijalo v Ljubljani,

letos pa smo se odločili, da ga preselimo v Domžale, kjer je poligon še vseeno bolj primeren za tovrstna tekmovanja. Delamo na tem, da bi bilo tekmoanje še boljše, skrbimo, da nikomur ne postane dolgčas, da se bo tekmoanje nadaljevalo ne le na državni ravni, ampak tudi mednarodno. Zadnja leta nam to uspeva, saj na tekmoanje prihajajo tudi tekmovalci iz tujine; Avstrije, Madžarske, Italije, Hrvaške. Ta tekmovanja potekajo v različnih starostnih in drugih kategorijah, delijo se tudi glede na izkušnje tekmovalcev. Običajno so ločene kategorije – osnovnošolci, kar je starejših tekmovalcev, pa imamo dve kategoriji; amaterje in profesionalce. Ravno zaradi delitve v zadnji kategoriji imajo tudi tisti brez večletnih izkušenj in pokroviteljev možnost, da dosegajo rezultate v svoji kategoriji, kar jim predstavlja dodatno motivacijo tudi za naprej. Sicer pa v Domžalah vsako leto organiziramo do tri BMX-tekmovanja in dve skate tekmovanji. Letos prvič načrtujemo tudi organizacijo skiro tekmovanja, ki ga bomo v primeru lepega vremena organizirali jeseni.

Kaj pa gostovanja članov ŠD EZ3X drugod po Sloveniji in v tujini?

Starejši člani v tujino hodimo že nekaj let, sodelovali smo tudi že na svetovnih prvenstvih. Člani EZ3X-a smo tudi krivci za razvoj hrvaške priljubljenosti BMX-a, ki se je v tem času razvila – prešli so naše okvirje in razvili boljšo «sceno». Na Hrvaškem letos že petnajsto leto organizirajo festival ekstremnih športov, ki traja 4 dni, zbere se do 400 tekmovalcev z vsega sveta, dogodek pa obišče celo do 15 tisoč ljudi. V Sloveniji nam je žal, da tudi svoje scene nismo tako razvili. Naš cilj je v Domžalah organizirati festival ekstremnih športov, ki bi vključeval tudi glasbeni program, kulturne delavnice in ostale aktivnosti. Upamo na posluh s strani občine in občanov. Moram pa povedati, da je v teh letih priljubljenost ekstremnih športov narasla, a vseeno pri promociji in aktivnostih potrebujemo tudi pomoč občin in drugih institucij. □

Luka Lenič, trikratni državni prvak

Domžalski velemojster Luka Lenič se je letos trikrat okril z naslovom državnega prvaka na posameznih članskih prvenstvih, medtem ko je bila Špela Orehek prva med članicami.

ŠAH Potem ko je sredi aprila postal državni prvak na prvenstvu v Šentjurju, je konec junija zmagal tudi na dveh državnih prvenstvih v Mariboru, in sicer v pospešenem in hitropoteznem šahu, kljub dejstvu, da je na vseh tekmovanjih sodelovala vrsta najmočnejših slovenskih šahistov oziroma tujih velemojstrov s slovenskim potnim listom.

V Šentjurju je Luka slavil pred velemojstroma Markom Tratarjem in Matejem Šebenikom, šele peti pa je bil Ukrajinec Aleksander Beliavsky, ki že vrsto let spada med najmočnejše evropske šahiste, in sicer zaradi poraza z mednarodnim mojstrom Leonom Mazijem, ki je zasedel mesto pred njim.

V Mariboru je v prostorih srednje gradbene šole in gimnazije na tekmovanju v

pospešenem šahu sodelovalo 66 udeležencev. Prvenstvo je štel tudi kot prilžnost za najboljše v posameznih kategorijah med ženskami, mladinci, mladinkami in seniorji. Luka Lenič, ki sicer med drugim nastopa tudi za ŽSK Maribor, je slavil dokaj zanesljivo. Zbral je sedem točk in pol iz devetih kol, zadnje tri partije z velemojstroma Adriaonom Mihalčišinom in Juretom Škobernetom ter mednarodnim mojstrom Juretom Zorkom pa je remiziral in si tako utrdil prvo mesto. Na drugo mesto se je s pol točke zaostanka uvrstil Mihalčišin, tretji pa je bil Tratar, ki pa je remiziral kar pet partij, tako da se ni mogel potegovati za prvo mesto. Zelo dobro je igrala članica Domžal Špela Orehek, ki je zbrala štiri točke in pol ter se uvrstila na 31. mesto in bila najuspešnejša članica.

Sledili sta ji Hana Nemec in Barbara Skuhala. Vrstni red: Lenič 7,5, Mihalčišin 7, Tratar, Šebenik, J. Zorko, Žan Tomazini in Beletič s po 6,5, Marko Srebrnič, Škoberne, Supančič, Črepan, Kastelic in Buzeti s po 6 itd.

Na hitropoteznem državnem prvenstvu je sodelovalo 53 udeležencev. Odigrali so 13 kol, Luka pa se tudi na tem tekmovanju ni pustil zmesti. Tokrat so tudi najmočnejši med seboj igrali na zob, brez mirnih remijev. Luka je denimo premagal Škobernetu v četrtem kolu, pa v naslednjem kolu izgubil z Zorkom in bil pozneje neusmiljen z Mihalčišinom, ki ga je premagal v osmem kolu. V desetem kolu je še remiziral s Supančičem, zadnje tri partije pa je dobil in zmagal s točko naskoka pred Škobernetom in Šebenikom. Član Domžal Jože Skok

se je s šestimi točkami uvrstil na 33. mesto in postal drugi najboljši senior v državi, za najboljšim Evaldom Uletom iz Ljubljane in pred tretjim Karlom Čojhterjem iz Maribora. Skok je vsaj posredno pomagal Luki pri osvojitvi naslova državnega prvaka, saj je že v prvem kolu remiziral z njegovim neposrednim tekmeccem, velemojstrom Mihalčišinom, ki velja za zelo dobrega hitropoteznega igralca. Vrstni red: Lenič 11, Škoberne in Šebenik s po 9, Zorko in Gjuran s po 8,5, Sebastian Markoja in Črepan s po 8, Supančič, Gregor Goršek, Alen Hasanagič in Buzeti s po 7,5 itd.

JOŽE SKOK

Špela Orehek med igro v Mariboru

Zmagovita trojka v hitrem šahu – Škoberne, Lenič in Šebenik

Namiznoteniški klub NTS Mengeš vabi k vpisu nove člane

Namizni tenis je primeren za vse, ki si želite ukvarjati s sprostitvenim športom ali narediti korak naprej in se dokazati tudi kot tekmovalci. Starši, vabimo vas, da otroka vključite v namiznoteniški klub iz Mengša, kjer bo osvojil splošno motorično in specialno namiznoteniško abecedo in bo lahko še nadgradil svoje znanje. V odgovorno in zagnano sredino se je lani vključilo že več kot 40 osnovnošolcev, ki uspešno trenirajo in tekmujejo.

NAMIZNOTENIŠKA ŠOLA BO POTEKALA V DVEH TURNUSIH:

- TURNUS: OB PONEDELJKIH, SREDAH IN PETKIH, OD 15,30 DO 16,30;
 - TURNUS: OB TORKIH IN ČETRTH, OD 15,30 DO 16,30;
- V TELOVADNICI ŠD PARTIZAN MENGEŠ (blizu slaščičarne Flere).
CENA VADBE JE 20 EVROV NA MESEČ.

Vadba NT ŠOLE se začne s ponedeljkom, 2. septembra. Vsi zainteresirani pa se lahko

oglasite v klubu (telovadnica ŠD Partizan) vsak dan, od 15,30 do 20. ure. Vpis je seveda možen tudi med letom. Za ostale pa je v okviru NTS Mengeš organizirana tudi vadba v obliki rekreativnega namiznega tenisa, ki poteka ob ponedeljkih in petkih, od 20. do 22. ure, ter v nedeljo dopoldne. NTS Mengeš pa skrbi tudi za kvalitetna izobraževanja za vse, ki bi želeli postati namiznoteniški sodniki, tako na najnižji stopnji kot tudi na najvišji (mednarodni sodniki). Naše delo in aktivnosti si lahko ogledate na spletni strani www.partizan-menges.si ali na Facebooku: NTS MENGEŠ. Podrobnejše informacije o vpisu v NT šolo so vam na voljo tudi na GSM 031 502-157 (David Orešnik – mejl: david.oresnik@gmail.com), informacije o namiznoteniških sodnikih in organizacijah tekmovanj na GSM 031 612-835 (Janez Stibrič – mejl: janez.stibric@siol.net), o rekreativnem namiznem tenisu ter vseh ostalih zadevah pa prek elektronske pošte partizan.menges@siol.net (Jože Mlakar).

JANEZ STIBRIČ

Igralci in trenerji ob zaključku sezone 2012/13 (foto: Janez Stibrič)

Ob zaključku sezone še 22. družinski namizni tenis

Že vrsto let namiznoteniška sekcija Mengeš ob zaključku sezone organizira športno-družabno prireditev, družinski pingpong.

NTS MENGEŠ 'Pravila' zahtevajo, da v ekipi nastopata otrok in starš, z malo kompromisa pa bili nekateri otroci začasno 'posvojeni'. Najprej sta med seboj tekmovala otroka, nato starši, če pa je bil rezultat v dvoboju izenačen, je sledila še igra dvojic. Prijavilo se je kar 26 ekip, ki so tekmovali v osmih skupinah. Najprej je potekalo razigravanje po skupinah. Drugi del je bil na izpadanje: finalni del s šestnajstimi ekipami in tolažilni z desetimi. V tolažilni skupini sta si tretje in četrto mesto razdelili ekipi Goltnik (Aljaž in oče Rafko) in Kobetič 2 (Gaja in mati Janja). Drugo mesto je skupaj z očetom osvojil Mitja Zavec, prvo mesto pa so osvojili bratje Popelar, za katere je namesto očeta igral najstarejši brat, mlajša Ožbej in Janez pa sta se menjavala. V finalni skupini je šla zmaga zaslužno v roke ekipi A je to, za katero sta igrala Nejc in oče Janez Erjavc, drugo mesto sta osvojila Nika in Leon Kobetič, tretje in četrto mesto pa ekipi Rutar (Bor in oče Janez) in T&T (Tilen in oče Femi Šalja).

Letošnje že 22. družinsko srečanje je zaznamovala izjemna udeležba ter izenačenost ekip. Podelitvi priznanj najboljšim ekipam je sledila lepa gesta vodstva kluba, ki je podelilo sladke nagrade vsem udeležencem MASTERS turnirja v Velenju. Primeren trenutek je bil izkoriščen še za podelitev priznanj najboljšim v končnem seštevku za klubsko lestvico. Kar 55 otrok je čez leto sodelovalo v treh tekmovalnih skupinah. Prehodni pokal za najboljšega igralca je že tretje

leto zapored prejel Nejc Erjavc. Ko se je tekmovanje zaključilo, je zaživela športna ploščad pred društvom, kjer sta 'gril mojstra' Tone in David poskrbela za pogostitev z jedmi na žaru. Druženje je trajalo do večernih ur, beseda pa je med drugim tekla tudi o ciljih v novi sezoni ter o poletnih pripravah v Kranjski Gori, ki so že tradicija v NTS Mengeš. Letošnje priprave bodo najštevilčnejše do sedaj, sodelovalo bo 27 igralcev in 4 trenerji. Program dela bo zajemal splošno in specifično (namiznoteniško) telesno pripravo. Že naslednji dan po povratku s priprav pa se bodo treningi nadaljevali dvakrat dnevno, v telovadnici ŠD Partizan v Mengšu. Letošnja sezona bo vsekakor prelomna, saj bodo posameznice in posamezniki v svojih kategorijah naskakovali uvrstitve med najboljše v državi, posledično pa tudi v državno reprezentanco Slovenije. Na priprave, ki jih slovenska reprezentanca vsako leto organizira v začetku tekmovalne sezone (v avgustu), sta bila letos povabljeni Nejc Erjavc in Ana Tofant. Slednja se bo od 11. do 21. julija udeležila Evropskega prvenstva za mladino v češki Ostravi. Konec avgusta bo slovenske barve branila tudi Katarina Stražar, ki bo v Franciji tekmovala na devetem Mini Champs Evrope. NTS Mengeš bo po najboljših močeh, tako kot je vedno, mladim obetavnim igralcem nudil kar najboljše pogoje za uspešno delo in vsestranski razvoj.

JANEZ STIBRIČ

na kratko

DOMŽALSKA ATLETIKA

Finale sta rešili najmlajši

Nova Gorica je 15. in 16. junija gostila Finaleskega pokala Slovenije. Med elito najboljših 12 oziroma 16 atletov in atletinj na disciplino je imelo pravico nastopiti pet Domžalčanov, štirje metalci iz AK Domžale in tekač iz Atletskega društva AS. Da je bilo Domžale slišati na razglasitvi, sta poskrbeli odlični mlajši mladinki, drugouvrščena v suvanju krogle Manca Avbelj in bronasta v metu kladiva Gabriela Kumek, ki sta pokazali, da sta kljub mladosti med najboljšimi v slovenski konkurenci. Erika Pimat je bila peta v metu diska, Jože Pimat šesti v metu kladiva, Gregor Lazar pa dvanajsti v teku na 400 m z ovirami.

Atletski pokal Slovenije za pionirje do 16 let

Petkar so na stopničke na stadionu ob velenjskem jezeru 22. junija stopili domžalski atleti. Zlata medalja se je izmuznila, srebrno je v metu kladiva osvojil član AK Domžale Miha Zupančič, bronaste pa so si pritekli: Nina Pavlič Hren na 2000 m (AK), Anže Farkaš na 300 m, Juš Smole v skoku v višino ter štafeta 4 x 300 v postavi Matevž Hribar, Tim Mušič, Luka Dragar in Anže Farkaš (vsi AS).

Skoki v morje z medaljo okoli vratu

Koper se je 23. junija izkazal za pravo izbiro za Atletski pokal Slovenije za pionirje, stare 14 in 12 let, saj so po vročih preizkušnjah številni skočili še do plaže. Če so imeli okoli vratu še medaljo, je bil skok v morje toliko prijetnejši – in Domžalčani so zares uživali! Najmlajši pionirji U12 Atletskega društva AS so osvojili pokal za najboljšo ekipo. S konkurenco so pometli zmagovalci: Jure Hribar (višina), Tilen Ulčar (daljina, 200 m) in Sven Ulčar (hoja 800 m), srebrni so bili Žan Vrhovnik v skoku v višino, Maks Ulčar v daljini ter štafeta 4 x 200 (Jure Hribar, Miha Strmčnik, Jaka Hace, Maks Ulčar). Bronast je bil še David Hribar v hitri hoji na 800 m. V konkurenci do 14 let je bil najvišje uvrščen Matic Ulčar (AS), ki je bil peti v skoku v daljino.

Manca in Gabriela z družbo na stopničkah

Prvenstvo Slovenije za mlajše mladince (29. in 30. 6., v Slovenj Gradcu) v suvanju krogle in metu kladiva ni postreglo s presenečenjem – najboljši sta bili članici AK Domžale Manca Avbelj in Gabriela Kumek. Za presenečenje je poskrbela njuna kolegica Nina Pavlič Hren, ki se je v konkurenci teka na 800 m prebila do odličnega tretjega mesta. Le malo je manjkalo, pa bi imeli še 'fantovsko' odličje – Anžetu Trapečarju sta do bronu v metu kopja zmanjkala slaba dva metra. Istočasno so se na drugem koncu Slovenije za medalje merili mlajši člani do 23 let. Koprski stadion bo ostal v lepem spominu bronastemu Jakobu Vodnjovu (AK, 3000 zapreke), peta sta bila Katja Tekavc (AK, troskok) in Gregor Lazar (AS, 3000 zapreke).

Načrte je mlajšim mladinkam v teku na 800 m prekrizala Nina Pavlič Hren (prva z desne).

Pod slovensko zastavo

Denis Kumek in Anže Trapečar sta kot člana slovenske reprezentance nastopila na četverboju reprezentanc 3. julija v Pragi. Šestouvrščeni Denis je disk vrgel 48,17 m, Anžetovo kopje pa je za osmo mesto pristalo pri 50,78 m.

BOJANA M. VOJSKA

na kratko

KARATE DRUŠTVO
ATOM SHOTOKAN-DO DOMŽALE

**Evropsko S.K.I.F. prvenstvo
v karateju 2014 –
PRIHAJAMO!**

Nemški Dresden in 9. maj 2014 sta se karateistom na 11. dobrodelnem S. K. I. F. turnirju 15. junija v Mariboru zdela že čisto tukaj in zdaj. Karateisti so v katah in kumite borbah tekmovali za veselje in trening ter spominske diplome, da pa je bil turnir za dober namen, bodo zbrana sredstva namenjena članom državne S. K. I. F. reprezentance Slovenije, ki bodo nastopili med izbrano karate elito iz dvajsetih evropskih držav na evropskem S. K. I. F. prvenstvu 2014. Zadnji predpočetniški turnir so z zmagami zabeležili prav vsi nastopajoči ATOM-ovci: Karin Podboršek, Andrej Neškoski, Žan Podboršek, Blaž Štifter ter Patricija Vehovec in Timotej Kokalj – zagotovo bomo za vsaj katerega izmed njih navijali tudi maja 2014 na evropskem S. K. I. F. prvenstvu.

BOJANA M. VOJSKA

Patricija Vehovec, najuspešnejša v katah ter kumite kategorijsko in absolutno

SMUČARSKO DRUŠTVO DOMŽALE

**Uspešna sezona mladih
smučarjev**

Smučarsko Društvo Domžale ima že dolgo tradicijo delovanja. Za to so zaslužni predvsem mlajši in starejši člani, ki s svojim entuziazmom pripravljajo tekme na različnih nivojih, od regijskih do državnih. Posebej je razveseljiv podatek, da se v društvu razvija nova generacija mladih smučarjev, ki dosegajo izvrstne rezultate. Ob zaključku sezone se lahko pohvalijo, da so v Centralni regiji osvojili ekipno 1. mesto. Za to so zaslužni predvsem Urban Slak Piskar iz Domžal, ki je dosegel skupno 1. mesto v kategoriji mlajših cicibanov, Nika Muravec iz Medvod, ki je dosegla 1. mestov kategoriji cicibank, Jera Rženičnik iz Mengša je dosegla skupno 2. mesto v kategoriji mlajših cicibank in uspeh je dopolnil Marcel Ožbolt iz ljubljani s 3. mestom v kategoriji mlajših dečkov – vsi člani SD Domžale. Točke za skupno zmago pa so prispevali tudi ostali mladi tekmovalci Kunavar Tjaša, Kavšek Evita, Kapus Eva, Štembal Mojca, Kunavar Rok, Golob Max, Lukač Pia, Rženičnik Liza, Mesar Živa, Slabanja Kaja, Zalokar Andraž, Bernardič Špela in Pečnik Maša. V današnjem času se alpsko smučanje srečuje s precejšnjimi težavami, zato so dobri rezultati mladih upov spodbuda, da se bomo z dobrim in strokovnim delom v društvu trudili še naprej.

Evropska podprvakinja v pirueti

V juniju in juliju se je v Kotalkarskem klubu Pirueta dogajalo veliko zanimivega.

KK PIRUETA Poleg uspešnega nastopanja na mednarodnem tekmovalstvu na Dunaju, kjer so tekmovalke zasedle prva in druga mesta, so tudi uspešno organizirale domače tekmovalstvo PIRUETA 2013, na katerem prav tako ni manjkalo odličnih nastopov domačih tekmovalk. Nastopilo je 60 tekmovalcev iz Italije, Avstrije in Slovenije, kajti tik pred pričetkom so nastop odpovedali tekmovalci iz Švice, ki pa so jim zagotovili zanesljivo udeležbo naslednje leto. Deset dni pred državnim prvenstvom v umetnostnem kotalkanju za leto 2013 se je zgodil senzacionalni prestop reprezentantke Slovenije v umetnostnem kotalkanju TANITE KAJE ČERNE, ki je tako postala tekmovalka KK PIRUETE. Tekmovalka je na lanskem evropskem prvenstvu v kategoriji kadetinj osvojila drugo mesto in s tem srebrno medaljo. Enak uspeh ali še boljši pričakuje na evropskem prvenstvu za mlajše mladinke v letošnjem letu.

Na državnem prvenstvu sta naslova državnih prvakinj osvojili tekmovalki LEJA ŽAJDELA in TANITA KAJA ČERNE. Slednja je osvojila ta laskavi naslov v vseh treh disciplinah, in sicer v obveznih likih, prostem kotalkanju in v kombinaciji. Klub se je v tem obdobju okrepil še s štirimi tekmovalkami iz Avstrije in eno tekmovalko iz Italije. Takšne pridobitve so več kot koristne, saj se konkurenca v klubu samo stopnjuje, kar pomeni veliko motivacijo za dobro delo tako na treningih kot na tekmovaljih. Na letošnjem evropskem prvenstvu bo imel tako domači kotalkarski klub Pirueta kar štiri tekmovalke v različnih kategorijah, kar je svojevrsten rekord domačega kluba. V klubu si prizadevajo, da bodo zbrali čim večjo finančno podporo in tako omogočili kvalitetne priprave na zahtevne nastope, kot sta evropsko in svetovno prvenstvo.

ANTON GRILJ

Nastopajoči na mednarodnem tekmovalstvu v umetnostnem kotalkanju PIRUETA 2013

Sovice uspešne na evropskem prvenstvu

Naslov evropskih prvakinj sta osvojili Nika Lederer Ilič in Diana Mitrovič, mladinska skupina Sovice pa je osvojila dve tretji mesti.

ŠPORTNO DRUŠTVO SOVICE Glasgow je 29. in 30. junija gostil European Cheerleading Championship 2013, ki se ga je udeležilo skoraj 3000 tekmovalcev. Skoti so poskrbeli za brezhibno organizacijo in so se s svojo prijaznostjo izkazali za odlične gostitelje. Pripravili so tudi spoznavni večer za vse udeležence prvenstva. Mladinke so z veliko dobre volje stopile na parket in ponovno dokazale, da spadajo med najboljše v Evropi. Svojo nalogo so opravile odlično in dosegle zastavljene cilje. V kategoriji hip-hop mladinskih parov sta zlato osvojili Nila Lederer Ilič in Diana Mitrovič. Po prejemu medalj in pokala smo presrečni in s solznimi očmi poslušali slovensko himno – to smo v nedeljo slišali le

enkrat! Dekleta so se še posebej razveselila tretjega mesta v jazz kategoriji, pri čemer so le za točko uspele premagati odlične konkurentke, tretje mesto je skupina osvojila tudi v hip-hopu. V kategoriji freestyle so se uvrstile na peto mesto, kar je prav tako lep uspeh, saj se je za najvišja mesta potegovalo kar trinajst ekip. Med jazz plesnimi pari sta Sara Novak in Neža Pirmat zasedli peto mesto, Karmen Gerič in Nina Zvizdalo pa med freestyle pari osmo mesto. Občini Domžale in Krajevni skupnosti Slavko Šlander se zahvaljujem za donirana sredstva. Hvala tudi vsem posameznikom in podjetjem, ki podpirate Športno društvo Sovice – ne bomo vas razočarali!

TEKST IN FOTO: VESNA GERIČ

Otvoritev vadbe joga v parku

Društvo Joga v vsakdanjem življenju Domžale je v sodelovanju s KS Simona Jenka organiziralo že peti tradicionalni pohod ob zaključku vadbene sezone iz Domžal do Arboretuma Volčji Potok. Z vadbo joga smo s tem odprli tudi sezono vadbe – Joga v parku.

JOGA Pohodništvu se tudi letos nismo odrekli, zato smo organizirali pohod iz Domžal v park Arboretum v Volčjem Potoku in vadbo joga na prostem, na mehkih travnih površinah parka ter svežem zraku. Našemu navdušenju se niso pridružili samo člani domžalskega društva, pač pa tudi številni drugi, ki vadijo jogo v različnih društvih po Sloveniji, in njihovi svojci in prijatelji. Letos pa so se nam pridružili tudi občani Domžal. Pohod v Domžalah se je pričel ob 9. uri, s približno 250 pohodniki, nekateri pa so se nam v Arboretumu priključili pozneje, na vadbi v parku. Vsi, ki so 8. junija dopoldne preživeli v parku, so bili priča, kako pod toplimi poletnim soncem več kot 270 ljudi, ob nežni glasbi, v zavetju kamniških planin vadi asane (fizične vaje), tehnike dihanja in se sprošča ... Vadba je trajala dobro uro in pol. Vzdušje je bilo res edinstveno. Na koncu vadbe smo v prelepem ambientu izvedli tudi krajšo meditacijo, ki je še dodatno pri-

spevala k odličnemu počutju. Za varstvo otrok smo poskrbeli. Starši so lahko brezskrbno vadili, saj smo za otroke pripravili otroški joga program, v katerem so skozi zgodbo izvajali zanimive vaje. Za zaključek lepega dopoldneva je bilo poskrbljeno s kosilom ter avtobusnim prevozom nazaj do zbirnega mesta. Čeprav je bil izlet 'zaključni' del sezone, je bil ta dogodek tudi uvod v našo poletno vadbo. V poletnem času se nam lahko od 30. junija do 25. avgusta v Arboretumu pridružite vsako nedeljo, od 17. ure do 18.30. Vabljeni ste vsi, ki želite vaditi in/ali spoznati jogo in njene blagodejne učinke. Vadba bo organizirana tako, da se nam lahko pridružijo tudi začetniki. V septembru bomo zopet pričeli redno vadbo po lokacijah, pri kateri se nam bodo lahko pridružili vsi, ki jih tovrstna vadba zanima. Veselimo se srečanja z vami.

GAŠPER JANČIGAJ

Slovo od Evrope in poraz Leeds Uniteda

Domžalski nogometaši so se v minulih tednih dodobra razigrali na prijateljskih srečanjih.

NK DOMŽALE Še posebej odmevna je bila zmaga proti trikratnim angleškim prvakom ekipi Leeds Uniteda, ki je morala priznati premoč Domžalčanov 2:1. Le malo pred to tekmo so člani NK Domžale odigrali tudi kvalifikacijsko srečanje za Evropsko ligo v Bukarešti. Domžalčani so si po osvojenem 3. mestu na državnem prvenstvu v minuli sezoni, priborili vstopnico za igranje v prvem krogu kvalifikacij za Evropsko ligo. Žreb jim je namenil romunsko moštvo Astra Giurgiu. Prvo srečanje sta ekipi odigrali 5. julija v Domžalah, kjer so si gostje iz Bukarešte pred dobrimi tisoč gledalci v 84. minuti z zadetkom Budescua zagotovili prednost 1:0. NK Domžale je v Bukarešto odpotoval 11. julija. Sreča tudi tokrat ni bila na strani Domžal, ki so še drugi priznale premoč nasprotniku, četudi je gol tokrat prvi zatresel domžalski nogometaš. Smola je bila namreč na strani Vidmarja, ki je v 50. minuti zatresel lastno mrežo, z avtogolom pa prinesel novo vodstvo

Romunom. Zmago in napredovanje so tokratni gostitelji potrdili v 62. minuti, ko se je mreža Domžal zatresla še drugič – strellec je bil Bukari. Ekipa Astra Giurgiu je tako s končnim izidom 3:0 napredovala v drugi krog kvalifikacij za Evropsko ligo. Medtem je ekipa NK Domžal že pričela tudi s tekmovaljem v domači ligi. Ker je bila tekma prvega kroga proti ekipi Celja, zaradi srečanja Domžalčanom z angleškim moštvom Leeds United, prestavljena na 31. julij, so prvo tekmo odigrali na domačem terenu proti ekipi Triglava iz Kranja. Vsi štirje zadetki srečanja so padli že v prvem polčasu, medtem ko so si v drugem delu nogometaši ustvarjali le priložnosti brez realizacije z zadetki. Prvi gol na srečanju je padel v 22. minuti, ko je uspešno akcijo kranjskega moštva zaključil Nukič. Sledila sta dva zadetka Domžal, najprej je bil uspešen Banovič v 28. minuti, dve minuti kasneje pa še Gabrič. Končni rezultat 2:2 je v 36. Minuti postavil Krcič.

MATEJA KEGEL KOZLEVČAR

Klub borilnih veščin Domžale

KICKBOX Kickboxing zveza Slovenije je letos prvič organizirala večdnevni trening kamp v Izoli, ki je znana po tem, da poleg morja nudi dobre pogoje tudi za treniranje in bivanje mladim športnikom, tako rekreativcem kot tudi reprezentantom. Med udeleženci kampa so bili tudi štirje Domžalčani: reprezentanti Teja, Hana, Andrej in Marjan.

Slovenska zveza je kot trenerje in vaditelje povabila uveljavljene slovenske in mednarodne trenerje, ki so vsi po vrsti pohvalili prizadevnost mladih borcev, pred katerimi je letos kar precej preizkušenj, ki terjajo vsestransko pripravljenost. Reja, Hana, Andrej in Marjan so uspešno opravili norme, konec avgusta pa jih čaka

še ena preizkušnja v Brežicah. Tudi sicer bodo meseci in dnevi do konca letošnjega leta še zelo borbeni, saj je septembra evropsko prvenstvo za kadete in mladince na Poljskem, člani pa se bodo za naslove pomerili novembra na svetovnem prvenstvu v Turčiji. V Izoli so uživali tudi rekreativci – po programu Izola kickbox. Kamp je zelo lepo uspel in bo zanesljivo ostal tradicionalna oblika priprav mladih slovenskih kickboksarjev, med katerimi imajo Domžalčani pomembno mesto: starejša kadetinja Teja Mihelčič – 46 kg, starejša kadetinja Hana Mihelčič – 42 kg, mladinec Andrej Repnik – 63 kg ter član Marjan Bolhar – 79 kg. Držimo pesti!

VERA VOJSKA

Manca Avbelj dvaindvajseta na svetu!

Na ljubljanskem letališču je vesela družčina s plakati in ploskanjem pričakala slovenske atletske mlajše mladince in mladinke, ki so se vrnili s svetovnega atletskega prvenstva iz ukrajinskega Donecka.

Ob svetovnem prvaku v metu kopja, Matiji Muharju iz kranjskega Satlerja, sta bili v množici vrhunskih športnikov tudi dve članici Atletskega kluba Domžale. Manca Avbelj se je v suvanju krogle z dosežkom 14,96 m uvrstila na skupno 22. mesto med 56 nastopajočimi.

Za nastop v finalu med najboljšimi dvanajstimi bi potrebovala 15,72 m, kar pa je za aktualno slovensko rekorderko med mlajšimi mladinkami s 15,40 m še nekoliko previsok dosežek. Gabriela Kumek je prestopila in je ostala brez uvrstitve.

Prvi domžalski Streetball turnir

Na s soncem obsijano soboto, 22. junija 2013, se je v Športnem parku Domžale, po domače ‚na Repovžu‘, začel prvi Domžalski Streetball turnir.

8 ženskih in 7 moških ekip, ki so priptovale iz vseh koncev domovine, se je pod žgočim soncem začelo meriti ob 10. uri. Po napornih bojih, najprej administrativnih, nato pa še na igrišču, smo proti popoldnevu počasi prehajali do zaključnih izločilnih bojov. Pri ženskah so glavno nagrado – 500 evrov – domov odnesle košarkarice GOTIVA (Zdolšek, Ljubenović, Adamović, Đurić, Žibert), ki so v finalu porazile BEJBE PROTEIN.SI. (Lešnjak, Klavžar, Bajrektarevič, Kastelic, Piršič) Tretje mesto je osvojila ekipa BUČKE (Meglič, Drozg, Krznarič, Emberuš), četrto pa ekipa BAD GIRLS PT AVTODELI. Pri moških je končno nagrado 1200 evrov osvojila ekipa ŠKORCI (Eržen, Troppan, Julevič, Hladnik, Jeršin), ki je v velikem finalu porazila ekipo NIKE LEBRON (Dunović, Memčić, Mišič, Ortar). Tretje mesto pa je osvojila ekipa TT GLOVES (Špan, Demšar, Mencin), ki je v tekmi za tretje mesto premagala ekipo AČKABALAB (Satler; Mlakar, Kolarevič, Stambolija). Dogodek, ki ga je popoldne za pol ure prekinila nekajminutna ploha, je potekal gladko, za kar se organizatorji zahvaljujemo vsem prostovoljcem in sodelujočim, ki so pomagali pri izvedbi. Od mičnih gospodičen za registracijsko mizo, odlične ekipe pomožnih sodnikov do odličnih sodnikov. Brez dobre glasbe in zgovorne legende za mikrofonom dan ne bi bil poln, popestrile so ga tudi plesalke skupine GLAM, ki

so s plesnimi vložki navduševale med moškimi dvojboji v zaključku. Da je dan sploh bil, pa velja posebna zahvala Gašperju Bolharju (GAPI), ki je s sodniškim prispevkom in dragoceni organizacijskimi nasveti pripomogel, da se ni zapletlo pri izvedbi tekmovanja. Zahvaliti se moramo še vsem sponzorjem, ki so omogočili, da se je dogodek lahko odvil in da smo lahko imeli razmeroma visok nagradni sklad: AVTO AKTIV, d. o. o., SKF, d. o. o., XEROX, d. o. o., MAY-DI, d. o. o., RADIO HIT, HRANILNICA LON, FIT-FIT, PAT-TEL, d. o. o., INBOJ RAČUNOVODSTVO, MATICA MB, d. o. o., STIGMA, d. o. o., TOSAMA, d. o. o., AGROSERVIS, d. o. o., OPTIKA ŠKOFIC, PICERIJA PIPCA, GOSTILNA KEBER, CAFFE MACCHIATO, AL-FIN RAČUNOVODSTVO, SOLARIJ SUNCITY, AS DOMŽALE, PT AVTODELI, PIKI IN PIKA, KK LASTOVKA, SLAŠČIČARNA LENČEK, STARI, SUPERSI.NET, TAMARA TEAM, RSO, EMPORI-AS, KELME, RAČUNOVODSTVO MARIJA OSTERMAN, S. P., OBČINA DOMŽALE, WHY NERVOZA, RETOS AVTOŠOLA, PREVOZI KRISTJAN VUK, S. P., MERCEDES BAR, TAVČAR DEJAN, S. P., ATHLETTE, STORI, D. O. O., ZAVOD ZA ŠPORT IN REKREACIJO DOMŽALE, PT AVTODELI TRZIN, INTERSNACK, POMOČ VOZNIKOM NA CESTI BRANKO SOČAK, S. P. Organizacijski odbor društva Prava pot Aljaž Janža, Žiga Ivačič, Elvira Rošič Ključanin

19 let

Marolt Beton

19 let

Marolt Beton d.o.o. Sinja Gorica 13, 1360 Vrhnika

INFORMACIJE: 041 619 865

BREZPLAČNI OGLEDI !

Prodaja, prevoz in črpanje betona

- belenarne na različnih lokacijah
- belen dostavljamo tudi nad 50 km iz ljubljane

BETON BREZ PEPELA UGODNE CENE!!!

Ob naročilu betonais prevozom in črpanko, nudimo betonski vibrator brezplačno!

DELOVNI ČAS: Pon. - Sob. od zore do mraka

email: mirko@maroltbeton.si www.maroltbeton.si tel: 01 750 27 27 fax: 01 750 27 26 naročilo: 051 619 865

KOLUMNA • KAM GREŠ, ČLOVEK?

ANTON KOMAT

GENSKI INŽENIRING – NAJBOLJ TVEGANA TEHNOLOGIJA SODOBNEGA SVETA

Biotehnologija z genskim inženiringom kot svojim novim orodjem je nedvomno do sedaj najusodnejši korak v razvoju uporabe dosežkov znanosti o življenju.

Daljnosežne posledice rabe novih biotehnologij bi morale biti v središču družbene pozornosti in naravnost srhljiv je razmeroma obroben pomen, ki ga zaenkrat še zasedajo med družbenimi problemi. Sposobnost manipuliranja s samo zasnovo življenja nam ostro postavlja številna vprašanja o našem bivanju, od filozofskih, socialnih, etičnih in religioznih, do pravnih, političnih in moralnih dilem. Ljudje smo razpeti med velika pričakovanja in zle slutnje, pritrujemo svobodnemu razvoju znanosti, obenem pa uvajamo previdnostna načela pri uporabi tveganih tehnologij. Genski inženiring je verjetno najbolj tvegana tehnologija sodobnega sveta in prav zato moramo pri njeni uporabi delovati po še posebej strogih načelih postopnosti in previdnosti.

Dokler je bil razvoj genske tehnologije vezan več ali manj na klasično laboratorijsko delo, je stroka sicer uspešno napredovala, toda pravo eksplozijo je doživela šele s polno uporabo informacijske tehnologije. Ko je računalnik našel svojo izvoljeno nevesto v genski tehnologiji, se je vse zavrtelo z računalnikovo hitrostjo. Genski inženirji in informacijski tehnologi so sedli za skupno mizo in od tega časa dalje lahko govorimo o pravi biotehnoški revoluciji. Biologija je dobila pečat informacijske znanosti in vsa vedenja o naravi so se temeljito reorganizirala na inženirskem nivoju. Porajena je bila nova stroka bioinformatika. V središču tega bioin informacijskega prevrata je bil gen, ki je postal središče in svestišče paradigme genskega determinizma. Tak pogled je vodil k zamisli računalniško podprtega dekodiranja sekvence DNA, s katerim bi genhekerji razbili kodo življenja in posegli v sam software evolucije. Po uspešnem vdoru v evolucijski program bi bil pridobljen ključ, s katerim bi biohazarderji zlahka odprli vrata v kreiranje same evolucije. Povezava genske in informacijske tehnologije je združila biohazarderje in genhekerje. Hazarder je končno našel svojega hekerja in ruska ruleta z geni se je zavrtela.

Zdelo se je, da je najden ključ Pandorine skrinje, ki zeva odskrnjena. Kaj je v njej? Kaj bo izletelo iz nje? Katera so tveganja in kaj nas lahko ogrozi? Vodja projekta Humane Genome Project Francis Collins je rekel, da zaradi možnih zlorab genskega inženiringa ne more spati. Družbeni nadzor nad uporabo genskega inženiringa je nedvomno nujen, toda kako zagotoviti njegovo polno učinkovitost in družbeno pravičnost? Jasno je, da javnost ne sme biti odrinjena od dialoga z znanostjo in tehnologijo, kajti o prihodnosti sveta in usodi še nerojenih generacij se je potrebno pogovarjati in dogovarjati. To je civilizacijska nujnost, izziv sedanji demokraciji in etična obveza za politike, znanstvenike in tehnologe. Spregovoriti moramo o naši odgovornosti do naše prihodnosti. Kajti v skladu z biotehnoškimi scenariji prihodnosti naj bi se v le nekaj desetletjih naše življenje spremenilo bolj kot poprej v tisoč letih. V manj kot eni generaciji naj bi popolnoma spremenili nekatere temeljne predpostavke našega bivanja, naše civilizacije in kulture, na novo definirali naš odnos do življenja in do nas samih. Reorganizacija naravnega in družbenega sveta na podlagi genskega determinizma bo, če do nje pride, močno izmaličila sedanjo samopodoba človeka. Priče bomo svetovnem civilizacijskem potresu, v epicentru katerega bodo geni in genska tehnologija.

Poleg paradigme genskega determinizma pa obstaja še neka druga resnica, ki bi jo lahko strnili v en sam stavek: »Biološka vprašanja se ne bodo končala na genu, tam se bodo šele pričela postavljati.« Tak pogled na svet je bil ves čas preglašen s senzacionalnimi medijsko razglašenimi obljubami biotehnoških korporacij, ki so videle zgolj svoje orjaške dobičke skozi monopole patentiranja.

V pričetku leta 2001 sta ugledni reviji Nature in Science objavili tako rekoč celotno gensko kodo človeka. Prva je objavila rezultate skupine znanstvenikov poznane kot HGP-Humane Genome Project, ki je bil financiran z javnimi sredstvi številnih držav; revija Science pa je objavila različico zasebnega biotehnoškega podjetja Celera, ki ga je vodil veliki mag biotehnologije Craig Venter. Za javnost je bilo to veliko presenečenje, za financiranje genske tehnologije pa pravi šok, kajti napihnjene delnice biotehnoških podjetij na svetovnih borzah so se nevarno zamajale. Rezultati obeh objav so presenetili tudi največje poznavalce genske tehnologije. Svetovni mediji so govorili z naslovi

kot so »Osramočena krona stvarstva«, »Malo več kot črv«, »Žalitev« in podobnimi. Razkritje je govorilo, da ima človek le od 30.000 do 40.000 genov, komaj kaj več kot mikroskopsko majhna glista (19.000 genov), ki premore nekako 1.000 celic in je brez možganov, le trikrat več kot vinska mušica (13.000 genov) in le sedemkrat več od enocelične glive kvasovke. Poprej je bil biotehnoški svet prepričan, da ima človek od 120.000 do 140.000 genov. Ta velika razlika v številu genov naj bi dokazovala biološki primat človeka nad drugimi organizmi. Ko je bilo dekodirano zaporedje 3,2 milijarde baz človekovega genoma, so raziskovalci odkrili, da le 1% celotne DNA vsebuje tisto, za kar smo skovali ime gen in kar naj bi vodilo sintezo vseh proteinov. Preostalih 99% DNA predstavlja t.i. »junk« DNA, ki se nahaja med kodirnimi sekvencami. Čemu služi »junk« DNK ne ve nihče. Genetiki priznavajo, da so se znašli ponovno praktično na začetku svoje raziskovalne poti.

Obe raziskovalni skupini sta prišli do števila 30.000 genov z možnostjo, da jih je morda nekaj več. Craig Venter je izjavil, da imajo dokumentiranih 26.000 genov in da bodo potrebovali vsaj 10 let, da bodo dosegli oceno na 100 genov natančno. Razkritja raziskav človeškega genoma so pokazale najmanj dvojje, prvič, da teze o tem, da en gen kodira sintezo enega proteina, da je en gen nosilec ene lastnosti oz. kakega obolenja ne veljajo in drugič, da nam tudi samo dekodiranje genske sekvence ne pove nič o delovanju genoma. Genska tehnologija nam je npr. omogočila dekodiranje sekvence virusa AIDS, toda o delovanju samega virusa zaradi tega nismo izvedeli ničesar novega, zato tudi ob poznani sekvenci DNA virusa obolenja ne znamo zdraviti. Dogma genske tehnologije se je sesula v prah.

“ Razkritje je govorilo, da ima človek le od 30.000 do 40.000 genov, komaj kaj več kot mikroskopsko majhna glista (19.000 genov), ki premore nekako 1.000 celic in je brez možganov, le trikrat več kot vinska mušica (13.000 genov) in le sedemkrat več od enocelične glive kvasovke. Poprej je bil biotehnoški svet prepričan, da ima človek od 120.000 do 140.000 genov.

Mogočne korporacije, ki so zasipale biotehnoška podjetja z denarjem so se zavile v molk in za tesno zaprtimi vrati kujejo nove strategije razvoja. Od biotecnologov zahtevajo pojasnila za nove smeri raziskav. Ti pa so dandanes nesposobni pojasniti kaj več kot to, da en gen očitno nadzira številne funkcije življenja in to v povezavi z številnimi drugimi geni in ob povratni interakciji s celičnimi encimi in tisoči drugih proteinov ter okoljem. Vse te interakcije pa so nepredvidljive in nenapovedljive, torej naključne, če jih poskušamo razvozlati z linearno shemo razmišljanja znanosti. In ravno nepredvidljivost genskega zapisa je tisto, kar prinaša silna tveganja, ki jih lahko opišemo kot »prečkanje avtoceste z zavezanimi očmi«.

Biotehnologija genov je priznala, da je njeno raziskovalno orodje, izdelano v delavnicah klasične fizike in kemije, neuporabno. Novega pa ni, kakor tudi ni novega modela, ki bi postavil teoretske temelje za razvoj novih orodij. Raziskovanje genoma se je s temi spoznanji zapletlo kot gordijski vozel, predvsem pa se je silno podražila ambicija hitrega trženja izdelkov genske tehnologije. Tudi zaradi nasprotovanja javnosti. Odplovilo je tudi genetične predpostavke rasizma, kajti ugotovljeno je, da se ljudje razlikujejo le v 0,01% DNA in da je genska razlika med dvema Afričanoma lahko večja, kot pa npr. med Afričanom in Evropejcem. Prihajajo pa tudi številni drugi znanstveni dokazi o padcu genskega determinizma. Toda korporacije še vedno vztrajajo na padli dogmi genskega determinizma.

Francis Collins je Humane Genome Project označil predvsem kot veliko duhovno izkušnjo in trenutke čudenja in čaščenja neverjetni lepoti življenja. Misli Collinsa bi lahko bile izborno etično vodilo nadaljevanju genetskih raziskav, ki naj bi potekale v spoštovanju in odgovornosti do življenja planeta. □

OBJAVE

*Je čas, ki da, je čas, ki mine,
je čas, ki celi rane,
in je čas, ki nikdar ne mine,
ko zasanjaš se v spomine.*

ZAHVALA

V 86. letu nas je zapustil naš dragi mož, ati, dedek, brat in stric

Mihael Brinšek

iz Domžal

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, za vsa izrečena sožalja, za vso darovano cvetje in sveče. Zahvaljujemo se ZB Domžale, praporščakom, pevcem in izvajalcu Tišine. Hvala osebju Doma upokojencev Domžale za skrbno nego.

Vsi njegovi

*Kako srečni smo,
da smo poznali človeka, kot si ti.
Kako srečni smo,
da si bil del našega življenja.
Kako srečni smo,
da v srcu lahko nosimo prelepe slike.
ZA VEDNO*

V SPOMIN

18. avgusta bo minilo 10 let od smrti dragega moža, očeta in brata

Janka Harla

Zahvaljujemo se vsem, ki obiskujete njegov grob in ohranjate lep spomin nanj.

Žena Dragi in otroka Denise in Maks

*Tako tiho, skromno si živel,
takšno tudi si življenje imela,
zdaj rešena vseh si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

Dne 16. junija 2013 je v 69. letu starosti sklenila življenjsko pot naša draga žena, mamica, babi, prababi, sestra, teta in tašča

Egidija Stare,

roj. Vodlan, z Vira, Osojna ulica 8

Ob boleči izgubi naše Egidije se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom za vsa izrečena sožalja, za darovano cvetje in sveče. Zahvala vsem, ki ste jo imeli radi in jo v velikem številu pospremili na zadnji poti. Iskrena hvala gospodu župniku Jožetu Tomšiču za čustveno opravljen obred, pevcem, izvajalcu Tišine in pogrebni službi Vrbančič za skrbno pripravljeno zadnje slovo.

Žalujoči: vsi njeni

*Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družji nas.
So vezi močnejše. Brez pomena
zanje so razdalje, kraj in čas.
M. Kačič*

ZAHVALA

Ob izgubi našega ata

Antona Stražarja

iz Preserij pri Radomljah

se iskreno zahvaljujemo sosedom, sorodnikom, prijateljem in znancem za tolažilne besede in izrečena sožalja. Hvala vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti. Hvala tudi gospodu župniku Alojzu Hostniku za lepo opravljen obred in poslovilne besede.

Vsi njegovi

*Srce tvoje več ne bije,
bolečine ne trpiš,
nam pa žalost srca trga,
solza lije iz oči,
dom je prazen in otožen,
ker te več med nami ni.*

ZAHVALA

Tja, kjer tišina šepeta, je utrujen od dolge bolezni za vedno tiho odšel naš dragi mož, oče, dedek, pradedek, brat in stric

Jernej Govekar

20. 7. 1928–20. 6. 2013, slikopleskar iz Preserij pri Radomljah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem za darovane sveče in darove za svete maše. Zahvala g. župniku Alojzu Hostniku in pogrebni službi Vrbančič.

Žena Marjeta in hči Milena

*Tako tiho skromno si živel,
tako tudi si življenje imel,
zdaj rešen si bolečin,
za tabo ostal bo lep, a boleč spomin.*

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega dragega moža, očeta, dedka, tasta, brata in strica

Štefana Marinčka

iz Krtine 14

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem. Hvala za vsa izrečena sožalja, podarjene sveče in cvetje ter darove za svete maše. Hvala tudi pogrebni službi Vrbančič ter gospodu župniku Juretu Ferležu za lepo opravljen obred. Posebna zahvala snahi Alenki, Tončki in Moniki.

Vsi njegovi

*Tam neznano. Tam visoko.
Je bilo in je in bo.
Tam neskončno. Tam edino.
Tista zvezda nad goro.
(S. Makarovič)*

ZAHVALA

V 57. letu nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi oči, sin, brat in stric

Andrej Alibabič

iz Domžal

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovo zadnjo pot. Hvala vsem prijateljem, znancem, sosedom, hvala vsem karateistom za izrečena sožalja, za vsak ljubeč stisk roke, vsak objem in iskreno besedo tolažbe. Hvala vsem za podarjene sveče. Zahvala g. župniku Janezu Šimencu za lepo opravljen obred, hvala pevcem, cvetličarni Ksenija in pogrebni službi Vrbančič.

Vsi domači

ZAHVALA

Tiho je odšel naš dragi

Miha Bernot

(1921–2013)

Toplo se zahvaljujemo vsem, ki ste našemu Mihi lepšali življenje, ga spoštovali in imeli radi. Prav tako se želimo zahvaliti vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste nam izrekli pisna in ustna sožalja, darovali cvetje in sveče ter ga pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala govornikom Ivanu Železniku, Janezu Gregoriču in vnukinji Manci za občuten opis njegove življenjske poti. Hvala praporščakom, častnikom in veteranom za dostojanstveno izvedeno slovo. Pravijo, da je čas, ki da. Je čas, ki vzame ...

Pogrešamo ga: Minka, Brane in Nuška z družinama

Pretreseni sporočamo, da je v 59. letu starosti umrl naš dragi mož, sin, oči, deda, brat, tast, zet, svak in stric

Iztok Zemljič

iz Domžal

Vsem, ki ste ga pospremili na zadnji poti, se iskreno iz srca zahvaljujemo. Lepa hvala govornikoma za ganljive besede ob slovesu, praporščaku, pevcem za lepo zapete pesmi in pogrebni službi Vrbančič za pogrebni obred. Se enkrat neizmerna in srčna hvala vsem in vsakemu posebej, ki ste našega Iztoka pospremili v tako velikem številu.

Domžale, 10.7.2013

Vsi njegovi

*Med nami te več ni,
a v naših srcih za vedno boš ostala.*

ZAHVALA

Zelo prezgodaj nas je za vedno zapustila naša draga hči, sestra in mama

Daniela Prosenik

iz Domžal

Iskrena hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za vsa pisna in ustna sožalja ter tolažilne besede. Hvala za darovano cvetje in sveče, ki bodo še dolgo gorele v njen spomin. Hvala vsem za denarno pomoč. Hvala vrtcu Domžale za venec. Hvala pogrebni službi Vrbančič za dostojanstveno slovo.

Hvala vsem tistim, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti.

Žalujoči: mama Danica, očim Mirko, sestra Nada, brat Aleksandar, sin Benjamin, hčerka Lea ter ostalo sorodstvo

*Pomlad bo na naš vrt prišla
in čakala, da prideš ti,
in sedla bo na rožna tla
in jokala, ker te ni.*

ZAHVALA

Ob nenadomestljivi izgubi dragega moža, očeta, ata, pradedka, tasta, brata in strica

Marjana Ručigaja

iz Srednjih Jarš pri Domžalah

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečena sožalja, tolažilne besede, darove svete maše in sveče ter spremstvo na njegovi zadnji poti. Hvala tudi vsem gasilcem, predstavnikom društev, Krajevni skupnosti Jarše-Rodica, OŠ Rodica, papirmici Količevo, pevcem ter pogrebni službi Vrbančič. Posebna zahvala družini Koščak iz Sr. Jarš za vso pomoč v težkih trenutkih. Zahvaljujemo se tudi gospodu župniku Andreju Jemcu za lepo opravljen cerkveni obred. Hvala tudi vsem zdravnikom, ki so mu pomagali ob njegovi bolezni.

Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

Vsi njegovi

*Nisem umrla zaradi prehlada.
Umrla sem zato, ker sem živel!
Villa Cather*

ZAHVALA

Svojo življenjsko pot je v 98. letu starosti sklenila naša ljuba mami, babica, prababica in tašča

Marija Zupančič

z Nove ulice 9 v Domžalah

Iskrena hvala vsem, ki ste ob teh težkih trenutkih sočustvovali z nami in jo pospremili na njeni zadnji poti. Hvala vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za darovano cvetje, sveče, darove za maše in izraženo sožalje. Hvala ZD Domžale in sodelavkam ter kolektivu fizioterapije ZD Domžale za vso pozornost, ki smo je bili deležni ob njeni smrti. Še posebej se zahvaljujemo dr. Hitijevi in sestri Cvetki za dolgoletno zdravstveno oskrbo in bodrenje v njenih poznih letih. Hvala tudi osebju Doma upokojencev Domžale in dr. Čampi za skrbno nego in čutečo pozornost, ki smo je bili deležni tudi svojci. Zahvaljujemo se tudi Cerkvemu pevskega zboru Domžale in Kvartetu Grm za ubrano petje, Godbi Domžale, g. župniku Šimencu za darovano mašo in pogrebni službi Vrbančič. Naša mami je imela rada življenje in bila je hvaležna za vse lepe trenutke, ki jih je doživljala z ljudmi.

Vsi njeni, ki smo jo imeli radi in ki jo bomo pogrešali

OBČINA DOMŽALE

Občina Domžale, Ljubljanska 69, Domžale na podlagi 87. člena Stanovanjskega zakona (Uradni list RS, št. 69/03, s spremembami, v nadaljevanju: SZ-1), Pravilnika o dodeljevanju neprofitnih stanovanj v najem (Uradni list RS, št. 14/04, s spremembami, v nadaljevanju: pravilnik) objavlja

JAVNI RAZPIS ZA DODELITEV NEPROFITNIH STANOVANJ V NAJEM

I. PREDMET RAZPISA

1. 1. Predmet razpisa

Občina Domžale (v nadaljevanju: razpisnik) razpisuje oddajo neprofitnih stanovanj v najem, ki bodo v času veljavnosti prednostne liste izpraznjena oziroma na novo pridobljena. Prednostna lista bo veljala predvidoma do leta 2017. Prednostna lista A in prednostna lista B javnega razpisa za dodelitev neprofitnih stanovanj, objavljena na spletnih straneh občine Domžale in v časopisu Slamnik, dne 10. 5. 2011, preneha veljati z dnem objave tega javnega razpisa. Razpisana stanovanja so locirana na območju celotne občine Domžale.

Izpraznjena in novo pridobljena stanovanja v času veljavnosti prednostne liste se bodo dodeljevala glede na višji točkovni rezultat prednostne liste.

Oblikovani bosta dve ločeni prednostni listi:

- **na listi A** za stanovanja, namenjena za oddajo, v najem prosilcem, ki glede na dohodek po 9. členu pravilnika niso zavezanci za plačilo lastne udeležbe ali varščine;
- **na listi B** za stanovanja, namenjena za oddajo, v najem prosilcem, ki so glede na dohodek po 9. členu pravilnika zavezanci za plačilo varščine.

Okvirno število stanovanj, ki bodo v času razpisa na voljo:

- **9 stanovanj**, namenjenih za oddajo, v najem prosilcem, ki glede na socialne razmere po 9. členu pravilnika niso zavezanci za plačilo lastne udeležbe in varščine in bodo uvrščeni na listo A,
 - **4 stanovanja**, namenjena za oddajo, v najem prosilcem, ki presegajo mejo dohodka, določeno v 9. členu pravilnika in so zavezanci za plačilo varščine in bodo uvrščeni na listo B.
- Okvirno število stanovanj bo na razpolago v obdobju 2014–2015.

1.2. Neprofitna najemnina

Najemnina za dodeljena neprofitna stanovanja bo določena na podlagi Uredbe o metodologiji za oblikovanje najmnin v neprofitnih stanovanjih ter po merilih in postopku za uveljavljanje subvencioniranih najmnin (Uradni list RS, št. 131/03, s spremembami) oziroma na podlagi predpisa, ki bo veljal v času oddaje stanovanja v najem.

Najemniki, ki bodo izpolnjevali pogoje, bodo lahko uveljavljali pravico do subvencionirane neprofitne najemnine v skladu s predpisi, veljavnimi v času trajanja najemne pogodbe.

Za povprečno veliko dvosobno stanovanje v izmeri 55,00 m², točkovano s 320 točkami, znaša najemnina, izračunana na podlagi javnih predpisov, približno 180 EUR.

Skladno z 90. členom SZ-1 se bodo najemne pogodbe sklenile za nedoločen čas. Najemodajalec neprofitnega stanovanja ima pravico vsakih pet let od najemnika zahtevati, naj predloži dokazila o izpolnjevanju pogojev za pridobitev neprofitnega stanovanja. Če najemnik ni več upravičen do neprofitnega stanovanja, se najemna pogodba lahko spremeni v najemno pogodbo za tržno stanovanje po merilih in postopku, določenem s pravilnikom.

1.3. Površinski normativi

Pri dodelitvi neprofitnih stanovanj bodo upoštevani naslednji površinski normativi:

Število članov gospodinjstva	Površina stanovanja brez plačila varščine – lista A	Površina stanovanja s plačilom varščine – lista B
1-člansko	od 20 m ² do 30 m ²	od 20 m ² do 45 m ²
2-člansko	nad 30 m ² do 45 m ²	nad 30 m ² do 55 m ²
3-člansko	nad 45 m ² do 55 m ²	nad 45 m ² do 70 m ²
4-člansko	nad 55 m ² do 65 m ²	nad 55 m ² do 82 m ²
5-člansko	nad 65 m ² do 75 m ²	nad 65 m ² do 95 m ²
6-člansko	nad 75 m ² do 85 m ²	nad 75 m ² do 105 m ²

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se površine spodnjega in gornjega razreda povečajo za 6 m².

Najemodajalec lahko odda v najem tudi manjše stanovanje, če se upravičenec s tem strinja ali če to želi.

II. RAZPISNI POGOJI

2.1. Splošni pogoji

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem so državljani Evropske unije, ki imajo stalno prebivališče na območju občine Domžale. Upravičenci za pridobitev neprofitnih stanovanj v najem so tudi:

- žrtve nasilja v družini, ki imajo na območju občine Domžale začasno bivališče v materinskih domovih in zatočiščih – varnih hišah, zavetiščih, centrih za pomoč žrtvam kaznivih dejanj,
- invalidi, vezani na trajno uporabo invalidskega vozička ali trajno pomoč druge osebe, ne glede na kraj stalnega bivališča, če imajo v občini Domžale možnosti za zaposlitev ali imajo zagotovljeno pomoč druge osebe in zdravstvene storitve.

2.2 Dohodkovni kriterij

Prosilci so upravičeni do dodelitve neprofitnega stanovanja, če dohodki njihovih gospodinjstev v obdobju od 1. 1. 2012 do 31. 12. 2012 ne presegajo v preglednici določenih odstotkov od povprečne neto plače v državi, ki je v navedenem obdobju znašala 991,44 EUR.

Glede na višino dohodka gospodinjstva, kot je razvidno v točki 2.2., prosilci kandidirajo za stanovanja po listi A – brez plačila varščine – ali listi B – s plačilom varščine. Razmejitve med prosilci liste A in liste B je razvidna iz naslednje preglednice:

Velikost gospod.	LISTA A		LISTA B	
	%	Meja neto dohodka	%	Meja neto dohodka
1-člansko	90	do 892,30 €	90 - 200	nad 889,30 do 1.982,90 €
2-člansko	135	do 1.338,44 €	135 - 250	nad 1.338,44 do 2.478,60 €
3-člansko	165	do 1.635,88 €	165 - 315	nad 1.635,88 do 3.123,00 €
4-člansko	195	do 1.933,31 €	195 - 370	nad 1.199,31 do 3.668,33 €
5-člansko	225	do 2.230,74 €	225 - 425	nad 2.230,74 do 4.213,62 €
6-člansko	255	do 2.528,17 €	255 - 470	nad 2.528,17 do 4.659,77 €

Za vsakega nadaljnjega člana gospodinjstva se zgornja lestvica nadaljuje na listi A s prištevanjem po 20 odstotnih točk, na listi B pa s prištevanjem 25 odstotnih točk.

2.3 Premoženje prosilca

Upravičenci za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem morajo poleg navedenih pogojev izpolnjevati še naslednje splošne pogoje:

da mesečni dohodki prosilčevega gospodinjstva v koledarskem letu pred razpisom ne presegajo zgornje meje, določene v točki 2.2. tega razpisa;

- da prosilec ali kdo izmed oseb, ki skupaj z njim uporabljajo stanovanje, ni najemnik neprofitnega stanovanja, oddanega za nedoločen čas in z neprofitno najemnino, ali lastnik ali solastnik drugega stanovanja ali stanovanjske stavbe, ki ne presega vrednosti 40 odstotkov primernega stanovanja; navedena omejitev ne velja za lastnike ali solastnike stanovanj, ki jih morajo lastniki po zakonu oddajati v najem za nedoločen čas za neprofitno najemnino;
- da prosilec ali kdo izmed članov gospodinjstva ni lastnik drugega premoženja, ki presega 40 odstotkov vrednosti primernega stanovanja;
- da je prosilec, ki ponovno prosi za dodelitev neprofitnega stanovanja v najem, poravnal vse obveznosti iz prejšnjega neprofitnega najemnega razmerja ter morebitne stroške sodnega postopka.

Glede na število članov gospodinjstva vrednost drugega premoženja v lasti ne sme presegati naslednjih zneskov:

Število članov gospodinjstva	Največja površina lastniškega stanovanja	Vrednost drugega premoženja, ki ne sme presegati 40 odstotkov vrednosti primernega stanovanja
1-člansko	do 10 m ²	15.148,80 EUR
2-člansko	do 15 m ²	18.515,20 EUR
3-člansko	do 22 m ²	23.564,80 EUR
4-člansko	do 27 m ²	27.604,48 EUR
5-člansko	do 32 m ²	31.980,80 EUR
6-člansko	do 35 m ²	35.347,20 EUR

Kot osnova za določitev vrednosti primernega stanovanja se upošteva stanovanje, točkovano s 320 točkami po vrednosti točke 2,63 EUR in površinski normativi, predvideni za stanovanja s plačilom varščine.

2.4. Stalnost bivanja na območju občine Domžale

Razpisnik določa, v skladu s 4. členom pravilnika, poleg splošnih pogojev še dodatni pogoj stalnosti bivanja na območju občine Domžale. Število točk, do katerih je upravičen prosilec glede na stalnost bivanja, je naslednje:

Stalno bivanje na območju občine Domžale	Točkovanje
nad 5 do 10 let	40 točk
nad 10 do 15 let	70 točk
nad 15 do 20 let	100 točk
nad 20 let	130 točk

Upošteva se število let, dopolnjenih v letu razpisa. V primeru prekinitve bivanja se leta seštevajo.

III. KRITERIJI IN MERILA ZA OCENJEVANJE STANOVANJSKIH IN SOCIALNIH RAZMER PROSILCEV

Stanovanjske in socialnozdravstvene razmere prosilca bodo ocenjene skladno s točkovnim vrednotenjem, ki ga določa pravilnik, ter na podlagi točkovnega vrednotenja prednostnih kategorij upravičencev, ki so določene s tem razpisom.

3.1. Splošne prednostne kategorije prosilcev

Pri dodelitvi neprofitnega stanovanja imajo prednost družine z daljšo stalnostjo bivanja v občini Domžale, kot je razvidno iz tabele v točki 2.4.

3.2. Dodatne prednostne kategorije prosilcev

Poleg prednostnih kategorij prosilcev, opredeljenih v prejšnji točki, se v skladu s 6. členom pravilnika upoštevajo še naslednje prednostne kategorije prosilcev:

- prosilci z doseženo višjo (raven 6/1 – VŠ program do leta 1994, VŠ strokovni program), visoko (raven 6/2 in 7 – spec. VŠ programov, VS strok. prog., spec. VS strok. prog, UNI) ter z magisterijem ali doktoratom (raven 8/1 in 8/2 – spec. UNI prog., mag. znanosti, dr. znanosti), s čimer se omogoči uveljavljanje prednosti občanom, ki vlagajo v lastno izobrazbo (za listo A in B). Klasifikacija ravni izobrazbe je oblikovana po navodilih Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo RS.

3.3. Točkovno vrednotenje prednostnih kategorij

3.3.1. Točkovalne vrednosti

Prednostne kategorije, opredeljene v točkah 3.1. in 3.2., se za posamezno listo prosilcev A oziroma B točkujejo z naslednjo višino točk:

Prednostne kategorije prosilcev	LISTA A	LISTA B
Prednostni kategoriji v skladu s 6. členom pravilnika		
1. Izobrazba prosilca (višja, visoka ali univerzitetna, mag. ali dr.)	50, 70, 90	100, 120, 140

Če eden ali več prosilcev doseže enako število točk glede na oceno stanovanjskih in drugih razmer, se prednost določi glede na uvrstitev prosilcev v prednostne kategorije prosilcev ob upoštevanju naslednjega vrstnega reda: prosilci z daljšo dobo bivanja v občini Domžale, višja stopnja izobrazbe prosilca.

IV. VARŠČINA

Varščina so denarna sredstva, ki so ob morebitni izselitvi najemnika iz stanovanja potrebna za vzpostavitev stanovanja v stanje ob vselitvi, ob upoštevanju običajne rabe stanovanja. Višina varščine znaša tri mesečne najemnine za stanovanje, ki se dodeljuje v najem. Varščina se vrne ali poračuna ob prenehanju najemnega razmerja.

Varščino so zavezani plačati upravičenci, katerih dohodek presega mejo, določeno v 9. členu pravilnika (upravičenci po listi B), pred oddajo stanovanja v najem. Podrobnejši pogoji v zvezi s plačilom in vračilom varščine se opredelijo v pogodbi o varščini. Varščina znaša tri mesečne najemnine.

V. RAZPISNI POSTOPEK

5.1. Obrazci

Prosilci, ki se želijo prijaviti na razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, oddajo vlogo na posebnem obrazcu Občine Domžale. Obrazec vloge, s katerim se prosilci prijavijo na razpis, je na voljo **od 1. 8. 2013 do vključno 31. 8. 2013** v vložišču Občine Domžale, Ljubljanska 69, Domžale, v času uradnih ur, in sicer: pon., tor., čet. in pet., od 8. do 14. ure, sred., od 8. do 12. ure ter od 13. do 18. ure. Obrazec vloge je na voljo tudi v elektronski obliki, na spletni strani www.domzale.si/razpisi.

Prosilci vložijo vloge na obrazcu A ali B, odvisno od dohodka gospodinjstva.

5.2. Upravna taksa

Ob vložitvi vloge so prosilci dolžni plačati upravno takso v višini 4,54 EUR za vlogo in 18,12 za izdajo odločbe po tarifni številki 1 in 3 taksne tarife Zakona o upravnih taksah (Uradni list RS, št. 42/07 in 126/07, 106/2010), kar znaša 22,66 EUR. Upravna taksa se plača v gotovini ali s plačilno kartico v vložišču Občine Domžale.

Prosilci lahko zaradi slabih premoženjskih razmer zahtevajo oprostitev plačila takse, če izpolnjujejo zahtevane kriterije po 25. členu Zakona o upravnih taksah, s tem da status dokažejo s pravnomočno odločbo centra za socialno delo ali drugimi dokazili.

5.3. ROK za oddajo vloge

Vlogo z vsemi prilogami **in dokazilom o plačani upravni taksi** lahko prosilci oddajo **od 1. 8. 2013 do vključno 31. 8. 2013** na naslednje načine:

- a. v vložišču Občine Domžale v času uradnih ur, in sicer: pon., tor., čet. in pet. od 8. do 14. ure, sred. od 8. do 12. ter od 13. do 18. ure,
- b. s priporočeno pošiljko na naslov: Občina Domžale, Ljubljanska 69, 1230 Domžale – s pripisom 'Javni razpis za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem'.

Ustna pojasnila bo mogoče dobiti na Oddelku za premoženjske zadeve vsako sredo v času razpisa, in sicer od 15. do 18. ure.

Če bo prosilec oddal nepopolno vlogo, bo pozvan, naj vlogo v določenem roku dopolni z manjkajočimi listinami. Vloge prosilcev, ki v roku ne bodo dopolnjene, in vloge, oddane po zaključku razpisnega roka, bodo s sklepom zavrnjene.

5.4. Predložitev listinskih dokazil

K vlogi za pridobitev neprofitnih stanovanj v najem morajo prosilci **obvezno** priložiti naslednje listine:

5.4.1.

- izpolnjen obrazec za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem;
 - izjavo o premoženjskem stanju, skladno s prvim odstavkom 3. člena pravilnika (s podpisi vseh članov gospodinjstva oz. njihovih zakonitih zastopnikov);
 - izjavo o morebitnih neobdavčljivih dohodkih in prejemkih ter nazivih njihovih izplačevalcev; za koledarsko leto pred razpisom tj. za leto 2012;
 - potrdilo o skupnem neto dohodku gospodinjstva v obdobju od 1. 8. 2012 do 31. 7. 2013 (za dohodek se ne štejejo prejemki, kot so: osebni dohodek, pokojnina, dohodek iz dela prek študentskega servisa, invalidnina, preživnina itd.). Kot dohodek se ne šteje dodatek za pomoč in postrežbo in drugi prejemki za nego in pomoč, otroški dodatek, dodatek za nego otroka, pomoč za opremo novorojenca, stroški prevoza na delo in prehrane med delom, štipendije, sredstva za odpravo posledic elementarne nesreče, denarne socialne pomoči po zakonu o socialnem varstvu;
 - dokazila o zadnjih 12 izplačanih neto plačah, če v preteklem koledarskem letu pred razpisom (2012) ni imel dohodkov iz delovnega razmerja;
 - potrdila o višini katastrskega dohodka za leto 2012;
 - zadnjo odločbo o odmeri dohodnine ali potrdilo o nezavezanosti za odmero dohodnine,
 - potrdilo o plačani upravni taksi v višini 22,66 EUR oz. potrdilo centra za socialno delo o oprostitvi plačila takse.
- Če prosilec uveljavlja dodatne točke po posameznih kriterijih, mora priložiti še naslednje ustrezne priloge:

5.4.2.

- veljavno dokazilo o stanovanjskem statusu: opis bivalnih razmer, če je prosilec brez stanovanja; najemna ali podnajemna pogodba, če prosilec ne živi pri starših, sorodnikih ali prijateljih; pogodba o bivanju v delavskem domu, dokazilo o bivanju pri starših ali sorodnikih – potrdilo o stalnem prebivališču in gospodinjski skupnosti za starše oziroma sorodnike; dokazilo o lastništvu: izpisek iz zemljiške knjige, če stanovanje ni vpisano v zemljiško knjigo, pa nepretrgano verigo kupoprodajnih pogodb, kupoprodajno pogodbo ali gradbeno dovoljenje, dokazilo o statusu hišnika in pogodbo, na podlagi katere je bilo prosilcu dodeljeno hišniško stanovanje in dokazilo, da zaradi upokojitve oz. nezmožnosti

OBJAVE

sti opravljanja del lastniki stanovanja zahtevajo prosilčevo izselitev;

- izjava udeleženca razpisa o vseh plačanih obveznostih, če je prosilec že imel v najemu neprofitno stanovanje;
- izjava najemodajalca, da je priložena najemna ali podnajemna pogodba še veljavna;
- dokazilo o zadnjih treh plačanih najemnin oziroma podnajemnin;
- v primeru bivanja v neprimernem stanovanju dokazilo o kvaliteti bivanja – stanovanje – ovrednoteno z največ 150 točkami po sistemu točkovanja po Pravilniku o merilih in načinu za ugotavljanje vrednosti stanovanj in stanovanjskih stavb (točkovalni zapisnik ali opis kvalitete stanovanja: leto izgradnje, vlažno, kletno, dotrajane instalacije ipd.);
- v primeru utesenjenosti – navedba stanovanjske površine z opisom posameznih prostorov in navedbo površin ter navedbo števila oseb, ki posamezne prostore uporabljajo;
- potrdilo o rednem šolanju otrok, ki so starejši od 15 let;
- zdravniško potrdilo o nosečnosti;
- rojstne liste vseh članov gospodinjstva;
- dokazilo o dolžnosti preživljanja družinskega člana, starega nad 65 let;
- odločbo centra za socialno delo o ločenem življenju roditeljev in mla-doletnih otrok zaradi neprimernih stanovanjskih razmer (rejništvo, oskrba v tuji družini, zavodu, če so razlog oddaje neprimerne stano-vanjske razmere);
- odločbo in mnenje centra za socialno delo o prenehanju bivanja v rej-niški družini,
- odločbo centra za socialno delo v primeru prejemanja denarne soci-alne pomoči in dokazilo o statusu roditelja, ki sam preživlja otroka (samohranilec) – dokazilo, da je preživnina neizterljiva oziroma od-ločbo o prejemanju preživitve iz preživitvinskega sklad, zdravniško potrdilo osebnega zdravnika, iz katerega je razvidno, da prosilec ali kateri od ostalih družinskih članov boleha za kronično boleznijo zgornjih dihal ali astmo, pojavenih s slabimi stanovanjskimi razmerami, ki ne sme biti starejše od 30 dni;
- dokazilo o razvrstitvi otroka, mladostnika ali mlajše polnoletne ose-be glede na zmerno, težjo ali težko duševno ali težko telesno motnjo, ugotovljeno po pristojni komisiji (izvid in mnenje specialistične pedia-trične službe oz. odločbo po Pravilniku o razvrščanju in razvidu otrok in mladostnikov in mlajših polnoletnih oseb z motnjami v telesnem in duševnem razvoju ali odločbo o podaljšanju roditeljske pravice);
- potrdilo o strokovni izobrazbi prosilca (fotokopija diplome, spričeva-la, drugo; listine izdane v tujini morajo biti nostrificirane).

Potrdila, ki ne izkazujejo trajnega statusa, ne smejo biti starejša od 30 dni od objave razpisa.

Potrdila o državljanstvu, stalnem bivanju in številu članov gospodinj-stva ter potrdilo o dobi bivanja v Občini Domžale bo razpisnik pridobil neposredno od pristojnega državnega organa.

Če prosilec uveljavlja posamezno kategorijo, za katero ni priložil ustreznega dokazila, bo pozvan k dopolnitvi. Če vloge ne bo dopolnil, bo vloga obravnavana, kot da ni uveljavljal dodatnih točk.

Razpisnik k vlogi priložene listine zadrži in jih po izteku razpisnega roka udeležencem razpisa ne vrača.

VI. SPLOŠNE DOLOČBE

Strokovna služba razpisnika bo preverjala pravočasnost prispelih vlog in njihovo popolnost ter stanovanjske in druge razmere prosilcev.

Pri obravnavi vloge se **upoštevajo razmere, ki so obstajale v času oddaje vloge** in so navedene v vlogi. Poznejše spremembe, razen spremembe glede ožjih članov družine prosilca, se NE upoštevajo.

Komisija, ki jo imenuje razpisnik, bo proučila utemeljenost pravočas-nih in popolnih vlog na podlagi prejetih listin, potrebnih za oblikovanje prednostne liste za oddajo neprofitnih stanovanj in dokumentiranih poizvedb, ki jih opravi pri pristojnih organih in organizacijah ter posa-meznikih.

Komisija si lahko stanovanjske razmere prosilcev tudi ogleda. V pri-meru ogleda se ta opravi **nenapovedano** in le pri tistih udeležencih, ki bodo na podlagi predložene listinske dokumentacije zbrali največje šte-vilo točk glede na število razpisanih stanovanj.

Če se v postopku ugotovi, da je prosilec podal neresnične podatke, se njegova vloga ne obravnava in se zavrne.

Po proučitvi in točkovanju vlog bodo udeleženci razpisa uvrščeni na prednostno listo, in sicer po številu zbranih točk. Seznam upravičencev, ki se bodo uvrstili na prednostno listo za dodelitev neprofitnih stanovanj v najem, bo javno objavljen na enak način kot razpis, v roku 6 mesecev po zaključku razpisa. Seznam upravičencev po posameznih kategorijah prosilcev, ki niso zavezanci za plačilo varščine (lista A), bo objavljen lo-čeno od seznama ostalih upravičencev (lista B).

Udeležencem razpisa bodo vročene odločbe o uvrstitvi oziroma neu-vrstitvi na posamezno prednostno listo upravičencev. Če se posamezni udeleženec razpisa ne strinja z odločitvijo, se lahko v roku 15 dni po pre-jemu odločitve pritoži. Pritožbo naslovi na razpisnika. O pritožbi odloči župan občine Domžale v dveh mesecih po prejemu popolne pritožbe. Od-ločitev župana o pritožbi je dokončna.

Sproženi upravni spori ne zadržijo objave seznama upravičencev, ki jim bodo zagotovljena stanovanja in s tem tudi sklepanje najemnih po-godb.

Po objavi prednostne liste bo občina Domžale objavila seznam upra-vičencev, s katerimi bo sklenila najemno pogodbo za nedoločen čas za neprofitno stanovanje, odvisno od številčnosti družine in velikosti razpo-ložljivih stanovanj. Seznam bo objavljen na enak način kot objava javnega razpisa. Za stanovanja, ki jih bo občina Domžale pridobila naknadno, v času veljavnosti prednostne liste, bo objavila seznam upravičencev na enak način, in sicer glede na število točk na prednostni listi. Uspeli upra-vičenec, ki neupravičeno zavrne dodeljeno primerno stanovanje ali ki se na ponovni poziv k sklenitvi najemne pogodbe ne odzove, se črta s se-znama upravičencev.

Pred sklenitvijo najemne pogodbe lahko razpisnik ponovno preveri, če udeleženec razpisa še izpolnjuje merila za upravičenost do dodeli-tve neprofitnega stanovanja v najem. V primeru bistvenih sprememb, ki vplivajo na upravičenost, se lahko postopek obnovi in prosilca črta s se-znama upravičencev.

ŽUPAN
TONI DRAGAR, I. r.

OBČINA DOMŽALE

Na podlagi 50. člena Zakona o prostorskem načrtovanju (Uradni list RS 33/2007, 108/2009, 57/2012, 109/2012) in 43. člena Zakona o varovanju narave (Uradni list RS, št. 39/2006-UPB1, 70/2008, 108/2009, 48/2012, 57/2012) Obči-na Domžale objavlja

JAVNO NAZNANILO,

s katerim obvešča javnost o **javni razgrnitvi okoljskega poročila**, v katerem so opredeljeni, opisani in ovrednoteni vplivi izvedbe 'Sprememb in dopolnitev prostorskih sestavin Dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986–2000 in Srednjeročnega družbene-ga plana Občine Domžale za obdobje 1986–1990, za območje Občine Domžale, spremembe in dopolnitve 2009 – AC priključek Študa – navezava na Ihan', na okolje, ki vsebuje informacije, potrebne za postopek celovite presoje vplivov plana na okolje in 'Odloka o spre-membah in dopolnitvah prostorskih sestavin Dolgoročnega plana Občine Domžale za obdobje 1986–2000 in Srednjeročnega druž-benega plana Občine Domžale za obdobje 1986–1990, za območje Občine Domžale, spremembe in dopolnitve 2009 – AC priključek Študa – navezava na Ihan'.

Javna razgrnitev bo potekala **med 5. avgustom 2013 in 20. sep-tembrom 2013**. Okoljsko poročilo bo razgrinjeno na Oddelku za urejanje prostora, Savska 2, 1230 Domžale.

Javna obravnava bo potekala v Veliki dvorani Domžalskega do-ma, Ljubljanska 58, v sredo, 4. septembra 2013, ob 16. uri, vodil jo bo pristojni oddelek občinske uprave.

V času javne razgrnitve bo mogoče predloge in pripombe na okoljsko poročilo vpisati v knjigo pripomb, ki bo na mestu javne raz-grnitve ter v prostorih KS Ihan in KS Simona Jenka, ali jih posredovati pisno na naslov: Občina Domžale, Oddelek za urejanje prostora, Lju-bljanska 69, 1230 Domžale.

Občina Domžale bo proučila pripombe in predloge javnosti in po končani javni razgrnitvi zavzela stališča do njih, ki bodo objavljena na spletni strani Občine Domžale: **www.domzale.si**.

Številka: 359-53/09
Domžale, 5. 7. 2013

TONI DRAGAR
ŽUPAN OBČINE DOMŽALE

OBVESTILO
O NEVELJAVNOSTI
POGREŠANIH DOKUMENTOV

Spoštovana, spoštovani!

Seznajamo vas, da na podlagi Zakona o osebni izkaznici in Za-kona o potnih listinah **z dnem naznanitve pogrešitve, izgube ali tatvine potnega lista/osebne izkaznice, ki ste jo naznanili na upravni enoti, preneha veljavnost potnega lista/osebne iz-kaznice**. Podatki o ukradenih ali drugače odtujenih potnih listih/osebnih izkaznicah pa se vpišejo tudi v Schengenski informacijski sistem (SIS) kot iskani dokumenti.

Če potni list/osebno izkaznico najdete oziroma vam je vr-njena, je ponovno aktiviranje veljavnosti potnega lista/osebne izkaznice na upravni enoti mogoče samo do konca poslovnega časa tistega dne, ko je bil potni list/osebna izkaznica naznanje-na kot pogrešana. Če ste odtujitev dokumenta naznanili policiji, morate o najdbi oziroma vrnitvi dokumenta obvestiti tudi policijo.

Če najdete dokument naslednji ali drugi dan, ponovno aktivira-nje veljavnosti potnega lista/osebne izkaznice ni več mogoče, zato potni list/osebna izkaznica ohrani status neveljavne listine, **takšne-ga dokumenta pa ne smete več uporabljati za prehod državne meje, dokazovanje istovetnosti in državljanstva**.

Zaradi preprečevanja morebitnih zlorab pogrešanih potnih listov/osebnih izkaznic in uskladitve uradnih evidenc, kjer je do-kument zabeležen kot iskani dokument, vas prosimo, da o najdbi dokumenta takoj obvestite katerokoli upravno enoto na območju Republike Slovenije, če pa ste v tujini, pa najbližje diplomatsko pred-stavništvo ali veleposlaništvo Republike Slovenije in jim dokument predložite v uničenje. S tem boste zagotovili, da se z uničenjem po-tnega lista/osebne izkaznice prepreči morebitna zloraba in da se v evidenco o iskanih dokumentih vpiše, da je dokument najden.

Uničen (prelunknan) dokument vam bomo takoj tudi vrnili.

ROK ZA ODDAJO

Naslednja številka Slamnika izide v **petek, 30. avgusta 2013**. Rok za od-dajo prispevkov je v **petek, 16. avgusta 2013, do 12. ure**.

Pri vsakem prispevku mora biti jasno razvidno, kdo je avtor prispevka, podpis fotografa ter komentar k fotografiji.

Prispevke lahko v času uradnih ur oddate v Kulturnem domu Franca Berni-ka Domžale, izven uradnih ur v nabiralniku na stavbi ali pa na naš e-naslov. V skladu z Odlokom o javnem glasilu Občine Domžale »Slamnik«
nenaro-čeni prispevki ne bodo honorirani, končno odločitev o objavi prispevkov in njihovi dolžini pa sprejema uredništvo. Za vsa vprašanja smo vam na voljo na e-naslovu:

urednistvo.slamnik@gmail.com

V SPOMIN
Miha Brinšek

Pred kratkim smo se na domžalskem pokopališču poslovili od našega prijatelja, sodelavca in sotovariša Mihe Brinška. Kot pri številnih njegovih vrstnikih je bila tudi njegova življenjska pot za-znamovana z nemško okupacijo na Gorenjskem in Štajerskem aprila 1941. Miha je bil prvorojenec v številčni družini na veliki kmetiji v Vrhnjah na Gorenjskem in bi moral prevzeti kmetijo, kar si je tudi želel. Toda nemški teror je mladega Miho že zgodaj, kot 15-letnega fanta, privedel do tega, da je postal terenec na območju pod Kara-vankami in je pogosto nosil »glavo v torbi«, ne samo on, temveč vsa njegova družina. Ko je opravljal kurirsko delo, je samo slučaj (zame-njava s sotovarišem) preprečil, da bi bil žrtev izdaje. Kakšne bi bile posledice za družino, si danes težko predstavljamo, čeprav vemo, da so Nemci izvajali hude povračilne ukrepe nad družinami vseh, ki so aktivno sodelovali s partizanskim gibanjem. V začetku januarja 1945 je končno vstopil v Kokrški odred in potem sodeloval v hudih bojih na Koroškem ter pri osvobajanju Celovca. Na širšem območju Koroške do Salzburga se je aprila in maja 1945 nagnetlo več kot 1 milijon in pol pripadnikov poraženih vojsk z Balkana in Rusije. Po vojni se je Miha želel vrniti na kmetijo, vendar mu ni bilo dano, saj je bil razporejen v enote KNOJ-a. Šele po dveh letih je bil končno de-mobiliziran in je šel lahko v srednjo kmetijsko šolo. Po končani šoli je delal v Kmetijski zadrugi v Kamniku in pozneje na takratni Obči-ni Mengeš, dokler ni sredi petdesetih let začel delati na Komunalni banki Domžale. Vse do upokojitve je več kot 30 let vodil področje kreditiranja gospodarstva in prebivalstva v obdobju hitrega gospo-darskega in družbenega razvoja Občine Domžale. Naša občina je tudi po njegovi zaslugi postala ena najrazvitejših občin na obmo-čju nekdanje skupne države, pri čemer je bil odločilnega pomena zlasti razvoj obrti. Takrat se v banki in na občini niso ozirali na šte-vilne uradne ovire, ki so zelo otežile razvoj zasebne obrti (omejitve števila zaposlenih in podobno). Vodstvi občine in banke sta sledili trem temeljnim načelom: obrtno dovoljenje v treh tednih, gradbe-no dovoljenje v dveh mesecih, kredit v enakom obdobju. Zato gre tudi Mihi Brinšku velika zahvala za pogum in vizijo, katerih rezul-tate vsaj delno uživamo še danes. Ko bi imeli danes še vedno takšne ljudi, bi bilo vsem lažje. Zato ne smemo pozabiti na Miho Brinška in tudi druge nekdanje vodilne ljudi, ki so ustvarili temelje naše nek-danje in sedanje občine Domžale.

FRANCI GERBEC

V SPOMIN
Miha Bernot

V krajevni organizaciji Zveze borce za vrednote NOB Simon Jenko Domžale smo se v juniju poslovili od tovariša Miha Berno-ta, borca narodnoosvobodilne vojne in sokrajana. Vedeli smo, da v zadnjem času njegovo zdravje ni bilo dobro, nismo pa slutili, da je tako hudo. Verjeli smo, da bo kot močan človek premagal to stan-je, zato nas je vest o njegovi smrti globoko pretresla.

Mnogo let je bil nas član, aktivno je deloval v krajevnem odboru. Njegove bogate izkušnje so pripomogle, da je bila naša krajevna or-ganizacija ZB Simon Jenko uspešna in prepoznavna. Delovali smo skupaj, bili smo prijatelji. Večletno druženje nas je tudi osebno po-vezalo. Še nedavno tega smo skupaj praznovali njegovo okroglo obletnico, 90 let, na kateri smo obujali spomine na mladost in pre-tekllost.

Druga svetovna vojna je Mihi Bernotu, kot mnogim v tistem ča-su, popolnoma spremenila življenje. Že kot mlad fant je vedel, da je njegovo mesto v partizanih, med partizani. Prek vez mu je je uspelo priti na Vrhpolje pri Moravčah, kjer je bil sestavni del terenske čete Kamniško-Zasavskega odreda. Postal je obveščevalec, takoj za tem pa pomočnik obveščevalnega centra. Jeseni leta 1944 je bil preme-ščen na Koroško za načelnika Obveščevalnega centra v Koroškem odredu. Tam je ostal do konca vojne.

Miha je bil kot aktiven borec NOB širše znan po svojem delu, ki se je nadaljevalo tudi po drugi svetovni vojni, za kar je prejel več pri-znanj. Posebej republiško srebrno plaketo, ki mu jo je podelila Zveza združenj borcev za vrednote narodnoosvobodilnega boja Slovenije. Vse to je bil le delček njegove trpeke zgodovine in trpljenja, ki ga je kot borec NOB daroval vsem nam. Vsako slovo je težko, še najbolj pa zadnje. Tovariš Miha, hvala ti za vse.

KRAJEVNI ODBOR ZVEZE BORCEV
ZA VREDNOTE NOB SIMON JENKO DOMŽALE

MALI OGLASI

Prodamo hišo v Kresnicah, 1.1962, velikosti 170 m2, zemljišče 602 m2. Cena: 119.500 EUR. HIŠA NEPREMIČNIN RE, d. o. o., sose-ska BISTRA, Ul. Nikole Tesle 17, Domžale.
t: 040 414 141

ŠIVALNI STROJI;
servis in prodaja šivalnih strojev (gospodinjskih in industrijskih). Anton Pratnaker, s. p., Slamnikar-ska 3b Domžale.
t: 041/920-149

Kupim rabljeno vozilo, od letnika 2000 naprej, za lastno uporabo.
t: 031 264 290.

Male oglase sprejemamo v času uradnih ur (vsak delavnik med 10. in 12. uro, v sredo tudi popoldan med 14. in 16. uro) osebno v uredništvu ali pisno v nabiralnik oziroma po e-pošti: **slamnik@kd-domzale.si**.

[illegible]

POMOČ: AERONAVT-zrakoplovec, ESKONT-odbite menične obresti, ETOLIJA-grška pokrajina Aitolia, GRO-večji del, jedro, NEPER-merska enota v telefoniji, RATLUK-orientalska slaščica, SVIREL-piščalka, svirka, THATCHERIZEM-politika Margaret Thatcher

Koledar dogodkov

Pripravila: Maša Renner, foto: Matija Kralj, Bojan Stepančič

ČETRTEK, 1. AVGUST 2013

ŠPORT

Študentski klub Domžale

Odbojka na mivki

Študentski klub Domžale vabi vse zainteresirane na odbojko na mivki pri domžalskem bazenu, od 17. do 19. ure. Prijave so mogoče najpozneje dva dneva pred izbranim terminom! V ceno je vključeno tudi kopanje na domžalskem bazenu. Odbojka bo potekala tudi v četrtek, 15. in 29. avgusta. Več informacij na spletni strani www.studentski-klub.si.

PETEK, 2. AVGUST 2013

ZA OTROKE

Knjižnica Domžale

Zabava ob družabnih igricah

Knjižnica Domžale vabi osnovnošolske otroke na druženje ob družabnih igrah v uricah Odklopi se! Urice bodo potekale vsak torek in petek, od 10. do 12. ure, vse do konca avgusta. Vabljeni na počitniški odklop! Več informacij na spletni strani www.knjiznica-domzale.si.

SOBOTA, 3. AVGUST 2013

DELAVNICA

Arboretum Volčji Potok

Slike iz suhih rož

Izdelovanje škotskih slik iz suhih rož je delavnica za odrasle in otroke, starejše od 11 let. Naučili se boste tehnike, ki slovi po etnoloških motivih in izhaja iz škotske vasi Gretna Green. Bolj zainteresirani udeleženci se boste naučili zahtevnejših tehnik. Za najmlajše lahko organiziramo manj zahtevno skupino. Ves material priskrbi izvajalka delavnice Bianca Rumble (Cambridge Museum Slovenija, d. o. o.). Cena delavnice je 11 do 12 EUR (odvisno od okvirjev). Plača se tudi vstopnina v park. Delavnica se odvija pod brezami zraven otroškega igrišča, od 15. do 17. ure. Na prireditve se morate prijaviti do petka, ob 12. uri, in sicer po elektronski pošti prireditve@arboretum.si.

SPROSTITIV V PARKU

Arboretum Volčji Potok

Petje hvalnice soncu

V tem nemirnem obdobju, ko se vse spreminja, posameznik potrebuje oporo v vsakdanjem življenju. Mantra Gajatri, ki jo priporoča Sathya Sai Baba, je takšna opora in zaščita. Slednje človek danes resnično potrebuje. Pravilno in redno ponavljanje mantr Gajatri nas varuje pred slabim, prinaša v naše življenje mir, zdravje, blaginjo in duha. Vabljeni, da se z nami družite vsako soboto v avgustu, ob 18. uri. Dogodek, ki traja približno dve uri, bo ob vsakem vremenu. Hvalnico soncu bomo peli v Zgornjem angleškem parku. Plača se samo vstopnina v park.

NEDELJA, 4. AVGUST 2013

SPROSTITUTEV

Arboretum Volčji potok

Joga v parku

Redna vaba joge razvija zdravje, skladnost in uravnoteženost uma, telesa in duše. Pridružite se vadbi joge po sistemu 'joga v vsakdanjem življenju', pod brezami pri otroškem igrišču. Plača se vstopnina v park. Na prireditve se morate prijaviti do petka, ob 12. uri, in sicer po elektronski pošti prireditve@arboretum.si. Informacije o redni vadbi v društvu Joga v vsakdanjem življenju Domžale lahko dobite na spletni strani www.jvzv.org/domzale ali na elektronski pošti domzale@jvzv.org. Joga v parku bo v avgustu potekala vsako nedeljo, od 17. ure do 18. 30.

ČETRTEK, 8. AVGUST 2013

KOMEDIJA

Gledališče Studenec

Gledališka predstava Butalci

V čem je čar Butalcev? Doslej znani ljudski in umetno ustvarjeni ter ponarodeli šaljivi junaki so bili individualni junaki, ki so se s svojimi domislicami in dejanji zoperstavljali človeškim slabostim, jih razkrinkavali, kritizirali in smešili. Butalci pa so kolektivni junaki, kakršnih je v slovestvu malo; oni se namreč človeškim slabostim ne zoperstavljajo, temveč so sami poosebljenje (personifikacija) prav teh slabosti ... Vse to in še več v tolikšni in tako pretirani meri, da se smešijo sami, v mislih, besedah in dejanjih. Informacije in nakup vstopnic po telefonu: 051 / 61 41 41, vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure.

SOBOTA, 10. AVGUST 2013

RAZSTAVA

Arboretum Volčji Potok

Recikl art – slikarsko-kiparska razstava

Jože Tönig se s svojimi deli kaže kot vsestranski umetnik, ki ga privlači svet preoblikovanja in

eksperimentiranja na različnih področjih ustvarjanja in tehnik. Je kipar, grafik, slikar, restavrador in konservator, ki na svoje likovno delo vselej gleda celotno in mu dodaja simbolično vsebino in fantazijski pridih. Razstava Recikl art predstavlja fantazijske skulpture, izdelane iz odpadnih materialov. Vabljeni na ekološko osveščeno razstavo. Plača se vstopnina v park. Razstava je brezplačna. Razstava je postavljena v notranjih prostorih uprave.

PONEDELJEK, 12. AVGUST 2013

JEZIKOVNA DELAVNICA

CZM Domžale

Poletne delavnice španščine

Od ponedeljka, 12. avgusta, do srede, 14. avgusta, bodo v prostorih CZM Domžale potekale poletne delavnice španskega jezika. Več informacij dobite na spletni strani www.czm-domzale.si, elektronskem naslovu info@czm-domzale.si ali telefonski številki 01 722 66 00 oziroma 041 364 961.

PRODAJA KNJIG

CZM Domžale

Dobrodelni boljšjak za Marino Cencelj

Vsak dan do septembra bo v Domžalskem domu, od 9. do 19. ure, potekal Dobrodelni boljšjak knjig in zbiranje zamaškov. Zbrane zamaške in sredstva od prodanih knjig bodo namenjeni Marini Cencelj, učiteljici matematike na OŠ Vencija Perka. Marina je zaradi bolezni pri petnajstih letih izgubila nogo, kljub temu pa je aktivna športnica, ki trenira sedečo odbojko in je članica slovenske paraolimpijske ekipe. Več informacij dobite na elektronskem naslovu info@czm-domzale.si ali telefonski številki 01 722 66 00.

TOREK, 13. AVGUST 2013

POLETNE DEJAVNOSTI

Knjižnica Domžale

Bralno spodbujevalni projekti

Knjižnica Domžale vas vabi, da sodelujete pri projektih za spodbujanje branja otrok (Čudežni kovček, Pravljčna lutkarja in Pravljčni potepin). Vsi ponujajo kvalitetno izbrano gradivo knjižničarjev ter obilo idej za ustvarjanje in urjenje domišljije. Vabljeni v svet pravljic! Več informacij na spletni strani www.knjiznica-domzale.si.

ČETRTEK, 15. AVGUST 2013

TRADICIONALNA MAŠA

Velika planina

Praznik in tradicionalna maša

Na Veliki planini za popestritev dogajanja v poletnih mesecih poskrbijo številne prireditve, ki so vsebinsko raznoliko obarvane in tako namenjene obiskovalcem vseh starosti ter različnih okusov. Tako vas v četrtek, 15. avgusta, na Veliki planini vabijo na praznik Marijinega vnebovzeta in tradicionalno mašo v kapeli Marije Snežne. Več informacij dobite na spletni strani www.velikaplanina.si ali telefonski številki 01 832 72 58.

PETEK, 16. AVGUST 2013

GLASBENA PREDSTAVA

Poletno gledališče Studenec

Muzikal z glasbo ansambla bratov Avsenik

Ob 20.30 vabljeni v poletno gledališče Studenec na ogled prvega narodno-zabavnega muzikala na svetu Bila sva mlada oba. Dogajanje je umeščeno v sedemdeseta leta prejšnjega stoletja, ko so bili Avseniki na vrhuncu ustvarjalnosti. Zabavna in duhovita pripoved o dveh zelo mladih in dveh malo manj mladih se skozi vrsto skrivnostnih, dinamičnih in vznemirljivih prigod, ki jih dodatno začinijo še sedemletna hči – vnukinja, razplete v optimistično romanco s seveda srečnim koncem. Razvnate trenutke, polne čustev, hrepenenja in nenaadnih preobratov umirjajo znane in priljubljene Avsenikove viže. Uživali boste v duhoviti in napeti romantični komediji, saj jo bosta vodila in usmerjala velemojstra smeha Nataša Tič Ralijan in Gojmir Lešnjak Gojc. Nič manj zabavni pa ne bodo nadarjeni predstavniki igralskega podmladka: Maruša Majer, Žiga Udir in Tadej Pišek, vsi skupaj v režiji Jaše Jamnika.

SOBOTA, 17. AVGUST 2013

ZA OTROKE

Knjižnica Domžale

Knjižnica na bazenu

Ob vročih avgustovskih dneh bo Knjižnica Domžale z vami tudi na domžalskem bazenu, kjer

si boste v času obiska bazena lahko izposodili katero od izbranih knjig. Vabljeni na poletno ohladiitev!

NEDELJA, 18. AVGUST 2013

RAZSTAVA

Arboretum Volčji Potok

Naj medi!

Vse do 29. septembra bo še potekala razstava o vsestranski uporabnosti medu, ogroženosti in varstvu čebel ter povezanosti slovenskega človeka s čebelami v preteklosti in danes. Razstava je nastala v sodelovanju s Tehniškim muzejem Slovenije. Več informacij o razstavi najdete na spletni strani www.tms.si.

NEDELJA, 25. AVGUST 2013

PRIREDITEV

Društvo žena in deklet Vače

21. Vaški dan

Društvo žena in deklet vabi na tradicionalno prireditev 21. Vaški dan. Dogajanje bo pestro, za vsakogar se bo našlo kaj. Spoznavali boste eno od zanimivih področij naše snovne kulturne dediščine, na voljo bodo tudi domača hrana, pijača in veliko zabave. Pristrčno vabljeni prav vsi! Več informacij 041 276 484 (Majda Rebolj), 01 89 76 065 (Marija Krhlikar) ali elektronski naslov majda.rebolj@ssgtlj.si.

VITEŠKE IGRE

Valvasorjeva konjenica

XV. Valvasorjeve viteške igre

Ob grajskem lipovem drevoredu za gradom Bogenšperk se bodo vitezi konjeniki s svojimi konji v polnem galopu borili med seboj v petih viteških disciplinah: napadu na vrtečega se viteza, streljanju z lokom, metanju helebarde, metanju zvezde in metanju sulice. Prikaz viteških veččin – tekmovanje bo potekalo ekipno in posamezno. Sočasno bo potekal pester spremljevalni program za vse obiskovalce. Tudi na otroke se ne bo pozabilo – jahali bodo na konju, hodili s hoduljam, metali žogo iz blaga in se zabavali ob drugih otroških igrah. Organizirana bo zanimiva in pestra srednjeveška tržnica. Več informacij na spletni strani www.valvasorjeva-konjenica.si ali telefonski številki 041 704 445 (Cvetko Možina).

PETEK, 30. AVGUST 2013

GLASBA

KUD Kontrabant

17. etno rock festival 2013

Na 17. Etno rock festivalu, ki bo od 17. do 24. ure potekal na ploščadi pred Veles Domžalah, se bodo predstavile zasedbe: Terrafolk, ElaBanda, Komzdiija (s Hrvaške), Amabundo Nagumbe, stalnica festivala glasbena skupina Kontrabant, ki je mlajšim izvajalcem vzor in navdih s svojim dolgoletnim obstojem, in prvič kot kantavtor Tomaž Juvančič. Etno rock festival v Domžalah je zibelka mladih glasbenikov, ki se ukvarjajo z etno-akustično glasbo ter predelave le-te v sodobne zvoke. Na tej vsakoletni prireditvi dobijo priložnost za nastop mlajši glasbeniki, ki lahko izmenjajo izkušnje z že dokazanimi glasbeniki, ki so mnogim nastopajočim tudi idoli. Vstopnine ni!

FESTIVAL

ŠK Domžale

Kopalkanje

Študentski klub Domžale tudi letos pripravlja festival elektronske glasbe na domžalskem bazenu, ki so ga poimenovali Kopalkanje. Več informacij dobite na spletni strani www.kopalkanje.com ali telefonski številki 040 351 600 – Jasmina.

SOBOTA, 31. AVGUST 2013

REKREACIJA

Sad Mavrica

Mavrični tek

Prireditve, ki bo potekala v Česminovem parku, je namenjena družinam, ki želijo izkoristiti čas skupaj in premagovati ovire skupaj. Zabavne ovire na poti do cilja bodo celotni družini prinesle veselje in radost do gibanja. Skupaj bodo premagali vse, kar je na poti, in osvojili slastno medaljo. Dodatne informacije Mojca Grojzdek, 031 314 870.

SPROSTITIV IN REVITALIZACIJA

Zdravilni gaj

Sprostitev in revitalizacija v Zdravilnem gaju Tunjice pri Kamniku

Program, ki traja dve uri, je primeren za vse starostne skupine. Obiskovalce se razdeli v manjše skupine in se jim na dinamičen način predstavijo pravilne načine gibanja, revitalizacijo telesa skozi energijske centre ter sprostitev meditacijo s pomočjo tehnike vizualizacije. Možna je tudi degustacija žive vode. Cilji programa: dvig imunskega sistema in večja sproščenost telesa; zmanjšanje stresa; energijsko okrepljeno telo; predstavitev zdravega načina življenja; izkustvo sproščanja, ki ga lahko posameznik izvaja doma. Opomba: Priporočena športna obutev. Več informacij na 041 785 675 ali spletni strani www.zdravilnigaj.si.

Miran Jarc
Kulturno društvo
Škocjan pri Domžalah

13. KULTURNI POLETNI FESTIVAL STUDENEC 2013

DOMAČA GLEDALIŠKA PREDSTAVA BURKA S PETJEM - KRSTNA IZVEDBA

BUTALCI

Po motivih Frana Milčinskega in Ervina Fritza
napisal in približal današnjemu svetu Alojz Stražar.

Ilustracija: Uroš Hrovat

Režija: Alojz Stražar

Igrajo: Konrad Pižorn - Kondi, Pija Brodnik, Marjeta Cerar, Jure Sešek, Robert Vrčon, Jože Vunšek, Metod Palčič, Brigita Hrovat, Rajko Majdič, Stane Zemljarič, Roman Zorman, Tadej Stražar, David Homar, Luka Sešek, Milan Capuder, Tomaž Usenik, Avguštin Gales, Jože Prašnikar, Bojan Klemenc, Irena Capuder, Špela Prenar, Urša Sešek, Miša Jerman, Ana Kovač, Zdravka Prašnikar, Maruša Lampret, Anže Gregorič, Miha Vogrinčič, Uroš Ravnika, Florjan Zabret, Luka Lisjak, Rok Ravnika, Nejc Lisjak in drugi.

Nastopilo bo preko 80 igralcev, plesalcev in pevcev.

Informacije in nakup vstopnic po telefonu:

051 / 61 61 51 (Marjana)
051 / 61 41 41 (Urša)
vsak dan od 9. do 12. ure in od 16. do 19. ure

Nakup vstopnic preko spleta:

www.studenec.net